sią importuotą
ıfą). - - -

kas užsirašys pas mus
ɔ tabako, už tai, kad
miems patartų rukyti
ı musų cirkuliorius.
a geriausias iš visų
ɔkį Fonografą by ko-
okėt mažiausiai $12.00.
as iš geriausio metolo,
ıs tyrus tonus išduoda.
ą, kiekvienu laiku ga-
koncertą, klausyt žai-
alsus, maršus ir kito-

entų pačtos markėmis,
riausio rusiško tabako
afą draug su rekordais
i. Expresui damokėsite
ite išbandyti musų ta-
sitikrint, kaip jie yra
tų, tai galite sugrąžinti
s atiduosime pinigus.
nepražus, užtikriname
Amerikos valdžiai.

baggo Co.
New York, N. Y.

S!
as
ibu-
iką,
išei-
pa-
uen-
ume
vi-
ijas,
tas
aty-
geras
i.

ANU
ėkit
ą a-
ami-
ova-
anos
25,
ex-
tgal
i $1

Spausdinimui mašina.

Ant musų mašinos galite spausdinti visokios rųšies laiškus prie draugų, visokias skaitlines ir t. t. Turėdami musų mašiną apsisaugosit padarydami daugybės klaidų laiškuose.

Laikrodelis.

Ant 17 akmenų, pauksuotas 18 karato auksu, gvarantuotas ant 20 metų. Moteris kas arba vyriškas.

0,000
NYGU
Dykai Del Viru

nga ir siusta yra tyk del vyru.
ıtais žodziais pasaka kaip gal
diti nuo uznuodijima krauja
dos, patrotitu stypribe, pučkus
, negromulavima, patrotitu
inkstu ir pusles ligas, ruma-
riperi, naujai igautas lygas,
ygas, gal buti išgidomas sava
ta ir labai pygjai.
yga, pasakis jun.s kodel jus
inaj išigyditi. Knyga ta yra
ıre žinoti kožnas vedes arba
ga yra parašita par Daktara,
ka tyrinejęs tu, specijalisku
nyga yra siusta vysai dykai,
ižpečetita konverta. Nesiusk
ašik sava varda, ir adresa ant
, katru siusk mums šendena.
KNYGAS KUPONAS.
2 Fifth Avenue, Chicago:
al Tamistos prižadiejma, aš norėjau
vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.
Steitas.....

sergantiems ir nesveikiems
ŽMONEMS!
Klinikas išgydymui visokioms ligoms sergančius.
Klinikę, apturėjo sveikatą-
apulti kur nors į apgaviku
rie apsima o negali išgydyti,
ıti kurie čion tik kreipėsi.
ningi, turėdami savo mies-
ningai, teisingai, greit ir ge-
todėl, kad čion:
ecjalistai darbuojasi.
ıta visiems; nes šitas Phi-
ra paties Pennsylvanijos Gu-

ŽINOTŲ,
adelphijos, Pa., telp iš kitu
pributu ar atsišauktu, o visi
s lietuviškoj kalboj ir, bus
ıu, krutinės, pečių, ranku ir
ligu. Nusilpnėjimo, sunkaus
o išdykimo ligu. Blogus sap-
pat moterų, skausmingas
ik atsiranda vargimui žmoniu.
. Tu ar tavo pažysta-
eatideliok, bet pribuk ar atsi-
neapimtas. Kam mokėti
kvarbuotą vandenį; kad Phi-
s grynas gyduoles naujausio
1 IŠGIDYTAS.
visada:
EDICAL CLINIC,
os ir 12 tos Gatv.
PA.
vakare. Utarninkais ir Pėtny-
ais nuo 1mos iki 4tai po piet.
e negydo sergančių; tad Phi-
alus gyduolėms, kurios išgy-
RA BROWNE, Supretend.
žydai.

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pėtnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 10 — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 10 d. KOVO (MARCH), 1911 m. — Metai XX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Londono laikraštis "Times" praneša, jog Chinų valdžia nesutinka perkeisti su Maskolija 1881 m. padarytą traktatą, kuris maskoliškiems prekėjams pripažįsta laisvą prekybą Mongolijoj ir Chiniškame Turkestane. Chinų valdžia bijosi, kad iš perkeitimo traktato nesinaudotų Japonija ir Amerika naujų prekybos traktatų padarymui, kad jos ir sau nepareikalautų visokių paliuosavimų savo prekėjams Chinuose.

Nors maskoliškai valdžiai tarnaujanti laikraščiai išreiškė valdžios pasiganėdinimą atsakymu Chinų valdžios ant Maskolijos reikalavimų ir maskoliškoji valdžia pranešė kitoms viešpatystiems, jog atsisako ir nuo demonstracijos ant Chinų sienos ir ten savo kariumenės nesiųs, nes reikalo nėra, bet Chinų valdžia neužsitiki Maskolijai. Chinų valdžia mano, jog Maskolija ieško tik progos užimti kokį Chinų žemės plotą, todėl platina melagingas apie prietikius Chinuose žinias, kad išgauti pritarimą kitų kraštų užėmimui tūlų apskričių Chinuose.

Dėlto maskoliškuose laikraščiuose peikiami padavadijimai Chinų valdžios Mandžurijoj, būk toji valdžia nesirūpina stabdymu siaučiančio maro ir jis gresia kitiems kraštams. Tai vėl gąsdina kitus kraštus rengiamu Chinuose nauju bokserų sukilimu, kas pirmiausiai gresia pavojumi europiečiams Chinuose gyvenantiems. Chinų valdžia laikraščiuose nesigina, jog Mandžurijoj siaučia maras, bet ne taip baisiai, kaip tai perstatoma maskoliškuose laikraščiuose, kurie, platindami melagingas apie marą žinias, apkaltindami Chinų valdžią, nori suteikti Maskolijai progą užimti šiaurinę Mandžuriją, o gal ir kokius kitus Chinams prigulinčius kraštus, apie prietikius kuriuose taipgi galima melagingas žinias leisti svietan.

Bokserų sukulimo Chinuose dabar nėra ką bijotiesi: kaip Chinų valdžia užtikrina, toks kaip buvo keli metai atgal sukilimas Chinuose dabar yra negalimu, nes valdžia turi ganėtinai pajiegų neduoti bokserams sustiprėti. Gąsdindama kitus kraštus bokserų sukilimu. Maskolija nori išteisinti sutraukimą savo kariumenės ant Chinų sienos, o paskui išsiuntimą jos užimti tinkamus Maskolijai Chinams prigulinčius žemės plotus.

Studentų maištai dar nesiliauja Maskolijoj. Profesoriai skaito lekcijas policistų dabojami. Pereitą savaitę Peterburge suėmė net kelis šimtus studentų, kurie stabdė lekcijų skaitymą. Didesnę suimtų dalį paleido, bet kalėjiman pasiuntė kelias dešimtis intekmingesnių. Maskvoj nuo vietos pasitraukė universiteto rektorius, profesorius Manuilov ir 89 profesoriai ir docentai. Vietoj Manuilovo universiteto rektoriu apšvietimo ministeris paskyrė grafą Komorovskį. Universitetas pasiuntė ministeriui atsišaukimą užtardamas už profesorių Manuilovą, bet ministeris atsisakė tuos universiteto nurodymus priimti. Maskvos universitete beveik pusė katedrų neturi profesorių, o kas svarbiausia, kad pasitraukė geriausiejie pagarsėję moksliškais darbais profesoriai, liko tik valdžios įnagiai, kuriems ne mokslas, bet alga rūpi. Dėl neišmintingo ministerio užsispyrimo geriausias Maskolijoj Maskvos universitetas gali visai nupulti, nes pasitraukusių profesorių vietas nieks iš žymesnių mokslinčių užimti nepanorės. Tokiems mat politika nerūpi, toki netarnauja valdžiai bet vien mokslui.

Maskolijoj vėl pradėjo vaikyti žydus apsigyvenusius už ribų senovės Lenkijos. Iš Černigovo gubernijos išvijo jau net porą tūkstančių žydų; pradėjo vaikyti net iš Siberijos. Tie išvytiejie grudžiasi į Lenkiją ir Lietuvą, kur ir be tų svetimų, žydų yra per daug, ir jie, aprubežiuoti teisėmis, išmisti negali.

Maskolijos iždo ministeris padavė dumai biudžeto sumanymą šiems metams. Sulyg ministerio išskaitymo, Maskolijos iždas stovi ant gana tvirtų pamatų ir svetimos paskolos nerikalauja. Šiems metams ministeris tikisi, jog atliks $21,700,000. Surinkimai išskaityti ant $1,356,050,000, o išlaidos $1,334,350,000. Atliekamų pinigų valdžios kasose yra $165,000,000, kurie busią apversti skolų išmokėjimui. Aukso rezerva siekia $905,000,000.

ANGLIJA.

Anglijos ministerių pirmininkui Asquithui, kaip iš pradžių, su naujuoju parlamentų gana sekasi. Jo sumanymas atimantis lordų rumui tiesą atmetinėti užgyrimus žmonių atstovų rumo antrame skaityme 368 balsais prieš 243 tapo priimtas. Susirinkę garsioms demonstracijoms išreiškė Asquithui savo pritarimą. Nutarta sumanymą ministerijos, prieš trečiaji skaitymą parlamente, paduoti dar speciališkam iš parlamento atstovų išrinktam komitetui, o jis perstatys jį pilnam parlamentui. Gal trečiame skaityme bus padarytos sumanyme kai kokios permainos, bet jau lordai visgi negalės atmetinėti užgyrimų žmonių atstovų. Dabar ministerija paduos parlamentui iždo reformų sumanymus, o užbaigus galutinai su sumanymu susiaurinti lordų rumo tiesas, bus paduotas sumanymas pripažįstantis Airijai pilną autonomiją, ką, be abejonės patvirtįs dabartinis parlamentas.

PRANCŪZIJA.

Prancūzijoj socialistai privertė pasitraukti nuo vietos jiems prilankią Briando ministeriją, nes jie manė, kad naujoji, kokia ji nebūtų, nebus neprilankį socialistams. Naują ministeriją sutvėrė senatorius Monis. Naujoje ministerijoj svarbią užsienių ministerio vietą užėmė buvęs Briando ministerijoj vaizbos ministeris Cruppi, nes vienas iš gabiausių užsienių reikalus vedęs Briando ministerijoj, Pichon, atsisakė naujojon ineiti. Laivyno ministeriu tapo svarbus Vokietijos priešas, buvęs Prancūzijos užsienių ministeris Delcasse. Jis, kaip galima manyti, stengsis drutinti Prancūzijos laivyną, kad Vokietija ant jurių negalėtų viršų paimti. Jis labiausiai nepatinka Vokietijai.

Pirmame posėdyj parlamente naujoji ministerija perstatė savo programą, kuris ypač socialistams ir radikalams, privertusiems Briandą pasitraukti, nepatiko, nes yra daug konservatyviškesnis negu Briando ministerijos programas. Kalbėdamas apie valdžios kovą su klerikalizmu ir su zokoninkais, ministerių perdėtinis Monis apreiškė, jog tame be nusilenkimų, bet ir žiaurumo ir prievartos valdžia dabos esančias teises.

Nors naujosios ministerijos programas nepatiko radikalams ir socialistams, bet parlamentas 309 balsais prieš 114 išreiškė jai užsitikėjimą ir pritarimą.

ISPANIŠKOJI AMERIKA.

Pietinėj Amerikoj, respublikoj Poraguay, karo ministeris Alberto Jara privertė prezidentą, Drą Goudra pasitraukti ir pats pasigarsino prezidentu. Dabar vienok prieš Jarą kilo revoliucija. Revoliucijonierių rankose yra pietiniai geležinkeliai. Prieš juos Jara išsiuntė 3,000 kareivių, bet kad tarp jų daug yra šalininkų prašalintojo prezidento, tai revoliucijonieriai tikisi tą kariumenę pergalėti.

Per revoliuciją užėmęs prezidento vietą respublikoj Nicaragua, generolas Estrada su neištikimais elgiasi dar žiauriau negu caro valdžia su laisvės reikalaujančiais. Sušaudo juos be teismo. Dėl tokio su politiškais priešais pasielgimo, persekiojamiejie kreipėsi net prie prezidento Tafto su prašymu užtarti už sėdinčius kalėjimuose, kurie taipgi be teismo gali but sušaudyti.

Mexike revoliucijonieriai, kurie iki šiol nieko svarbesnio nenuveikė, subruzdo labiau. 5 kovo dieną netoli Plan de Alamos buvo kruvinas mušis revoliucijonierių vedamų svarbiausio jų vadovo Madero ir kariumenės vedamos pulkininko Escudero. Kariumenė nužudė 250 kareivių ir turėjo pasitraukti, bet kad ir užpakalyj yra revoliucijonieriai, tai manoma, jog Escudero turės pasiduoti. Kitas mušis buvo aplinkinėse Canacan, bet kaip pasibaigė, nežinia. Revoliucijonieriai užėmė miestą Mexicoli, bet, kaip sako, dėl nerangumo vadovų, jie sukėlė riaušes. Prie to miesto artinasi kariumenė.

Laukiamas didesnis mušis aplinkinėse Cihuahua, kur yra 2,000 kareivių. Miestas revoliucijonierių iš visų pusių apstotas ir kareiviams truksta jau maisto, todėl jie turi arba pasiduoti, arba bandyti revoliucijonierius nuvyti ir geležinkelį apvaldyti.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Šiomis dienomis Vilniaus miesto rinktiniai rinko komisijoms narius. I apšvietimo komisiją įėjo šie žmonės: Antanavičius, Želskis, Povolockis, Rodzevičius Gabr., Sobolevas, Falevičius, Gordon'as, Syrkin'as, Umiastovskis, Bagieńskis, Makovskis ir d-ras Vileišis Antanas (44—20). Taigi apšvietimo komisijoj turime nors vieną lietuvį, kuris tikimies uoliai rupinsis lietuvių reikalais šioj taip svarbioj komisijoj. Taippat į kitą—sodininkystės komisiją įėjo vienas lietuvis p. Valiulis.

Vilniaus general-gubernatorybė panaikinama. Ministerių taryba patvirtino vidurinių reikalų ministerijos sumanymą panaikinti Vilniaus, Kauno ir Gardino general-gubernatorybę.

Vilniaus mokslo apkričio globėjas, besiremdamas apšvietimo ministerio patarimais, įsakė vidurinių mokyklų ir liaudies mokyklų direktoriams iškilmingai apvaikščioti baudžiavos panaikinimo sukaktuvių dieną. Ypatingai įsakyta rūpintis, kad būtų pamaldos ir pamokslai cerkvėse. Mokyklų butai turi būti papuošti vėliavomis ir žolynais; salėse, kur bus keliama sukaktuvių iškilmė, turi visur buti caro Aleksandro II stovyla, arba paveikslas. Pradinėse mokyklose turi būti dalijamos skaitymui kningutės apie baudžiavos panaikinimą, vien iš rusų nacionalistų klubo leidimų parinktos. Kalbos jokios nėra geistinos Vilniaus mokyklos gaus dar sau skyrium išdirbtą sukaktuvių programą.

— Lietuvos žinios —

Vilniaus miesto dūma paskyrė 3000 rubl. pastatyti Kostromos mieste paminklui Romanovų giminės viešpatavimo 300 m. sukaktuvėms pagerbti. Kostromos gubernatorius, kaipo pirmininkas komiteto minėtajam paminklui statyti, atleido miesto dūmai padėkos laišką.

Šiomis dienomis Vilniaus pramonininkas fabrikantas Gordonas, žydas, pirko visą Žvėryno mišką, kiek dar užsiliko. Išviso apie 8,000 kelmų. Jau pradėta kirsti. Tokiuo būdu Vilnius nebeteks gražiausio savo šilo.

— Viltis —

IŠ KAUNO.

Sausio 23 d. buvo čia iškilmingai atidaryta kalėjimo pradinė mokykla pačiame gubernijos kalėjimo rume. Tuoj atsirado 70 nemokančių nei skaityti, nei rašyti mokinių-kalinių visokio amžiaus, panorėjusių mokytis. Mokytojaus čia N. Slobodžiuk, taspats, kurs veda cerkvinę mokyklėlę.

Ačiu gydytojų inspektoriaus rūpestingumui "beriamąja šiltine" visai nustojo žmonės sirgę. Viso labo ja užsikrėtusių buvo tik 18.

— Lietuvos žinios —

Kauno policmeisteris Kiselevas išleido įsakymą Kauno policijai, kuriuo aštriausiu būdu draudžiama mušti suimtuosius (arestantus). Nežiūrintieji to įstatymo būsią aštriai baudžiami. Policmeisteris, įsakydamas savo pavaldiniams mandagumą, prisimygdamas atsišaukia į "policistų korporacijos garbę". Įsakymas išleistas dėl pasklydusio gando apie sumušimą pasigėrusio vežiko, vežant jį nuovadon.

— Viltis —

IŠ SUVALKŲ.

Žinomasai Suvalkų slaptosios policijos viršininkas Pižalskis nuteistas 1½ metų arešt. rotų. Apkaltintas mušime, kankinime prie tyrinėjimo, slėpime dokumentų išgautų pinigų, melaginguose raportuose. Nuteistas sugrąžinti 90 rub. gautų pinigų. Teismas parcikalavo 300 rubl. parankos, bet niekas nedavė. Vedant kalėjiman žydukai įtaisė kačių koncertą.

Iš nukentėjusių buvo Stricelis ir Balceris. Liudininkų buvo šaukta 32, byla tęsėsi dvi dieni, sausio 26 ir 27 d.

Beveik nėra prijaučiančių ypatų, visi džiaugiasi. **Y.**

— Lietuvos žinios —

IŠ MARIAMPOLĖS.

Čia plentu įvažiuojant į miestą, nuo Kalvarijos pusės, tuojau už tilto imama muitas, po 2 kap. nuo arklio. Šventomis dienomis, kaip vietiniai gyventojai kalba, muito jau nereikia mokėti. Tečiau muitininkas ir šventą dieną ima. Kas užsispiria ir neduoda muito, tą praleidžai dovanai, o kas to nenori daryti, tai tas užmoka muitą. Kartais matyt, jog muitininkas net susipeša su pravažiuojančiais žmonėmis, kurie nenori duoti muito. Vertėtų vietiniams gyventojams tikrai sužinoti, ar reikia mokėti muitas, ar ne, kad išvengus tų nesusipratimų.

A. Kelmutis.

— Lietuvos žinios —

IŠ LAUKUVOS.

Lig pat praėjusio meto laukuviškiai liuosi buvo nuo kuningų globos skaitymo dalykuose. Tik štai atkėlė į Laukuvą naują kleboną (kun. Bučnį), ir maždaug nuo to laiko prasidėjo kuosmarkiausi agitacija prieš pirmeiviškus raštus. Visupirma klebonas sužinojo pačtoj pirmeiviškųjų laikraščių skaitytojus ir nuo to laiko, kur nepasitiks pirmeivį žmogų, tuoj ima prirodinėt, kad but kataliku ir draug pirmeiviams užjausti dalykas negalimas ir, kad labiau pasisektų agitacija, klausimą grieztai pastatė: "Ar Dievo išsižadėk ar "L. Ūk." su "Žiniomis" (mat išmoko nuo tėvo Kazio, kurs per misijas sakydavęs, ar Dievo išsižadėkit, ar degtinės). Pirma Laukuvoje apie bedievius niekas nežinojo, o dabar bent sužino apie tai iš kuningų lupų. Ir kas tai per nuopelnas tikėjime, kad anot jų pačių daug esą mokytų ir nemokytų žmonių, kurie nustoję kuningų klausyti. Kad bent agituotų už savo laikraščius krikščioniškai, padoriai. Visi agituoja už savo idejas, bet propagandai naudotis tikėjimo autoritetu ir dar veidmainingai, tai visai jau, rodos, neturėtų but tikėjimo atstovų darbu. Mat, kad geriau išsijoti visus pirmeivius per klerikalinį rėtį mūsų klebonas užmanė šitokį dalyką: liepė kamendoriui, pirma gerai išpėrus pirmeiviams kailį, paskelbti iš sakyklos, prieš Naujus Metus, kad norintieji išsirašyti kokį-nors lietuvišką laikraštį, ar tai klerikališką ar pirmeiviškų užeitų pas kleboną, jis išrašyšiąs, nes pigiau apsieisiąs piningų į redakcijas nusiuntimas, susidėjus keliems ėmėjams kartu. Negana to, kad vieną neteisybę stačiai pasakė, nes ir pačtoj dabar užsisakymas laikraščių nieko nekainuoja, bet ir kitas melas, it yla iš maišo išlindo, nes netiesa, kad klebonas būtų taip tolerantiškas, kad užsakytų ir pirmeiviškų laikraštį (datirta). Patėmytina dar, kad tikras klebono tarnas kun. kamendorius, kurs išbuvo jau Laukuvoj 3 metus su viršum ir nieko per savo pamokslus apie politiką nesakydavo, nes, tiesa pasakius, apie politiką mažai ką ir tenuvokia, dabarties prieš Naujus Metus taip ėmė užsipuldinėt ant pirmeivių, nes tai sąžinė jam liepianti, kad imi žmogus stebėtis, kad toki rambi kuningo sąžinė, kad tik po 3 metų kamendoravimo tesusigriebė bedievių jieškoti. Dagi bobelės namo parėjusios patėmija viena kitai savo kuningėlių nenuoseklus darbus, sakydamos: "Tas mūsų kuningėlis pirma ragino-ragino žmonės dėti piningus parapijos kningynui, buvo pats, rodos, uolus šviesos platintojas, o dabartės ėmė jau drausti svietiškas kningeles skaityti, geriau dvasiškas".—Mat, pradžioj, ištikrųjų, kol parapijos kningynas buvo naujas, daugelis skaitė, bet dabar, kadangi jis netikusiai vedamas, o naujų kningelių kelinti metai jau nebeišrašoma, o mokėti reikėdavo lig šio laiko po 30 kap. metams, tad nestebėtina, kad dabar maž-kas ir beskaito ir kas nori skaityti, turi kitur kningelių jieškoti. Taigi, netiesą jus sakote, kad tai kai-kurių žmonių einama prieš Dievą. Ne tame čia dalykas. Pirmeivių reikalaujama vien tik tai, kad ir jųs patįs tą gyvąjį Dievą nešiotumėt širdyse, o ne lieptumėt Jam užstoti savo luomo grynai medžiagiškus reikalus. Kur jųs darbuositės žmonių naudai, ten pirmeivis netik nepapeiks, bet dar padės. Kas ką bloga gali pasakyti prieš tai, kad jųs kai-kurį laiką, leiskim, darbavotės vartotojų draugijose arba kalėdojant rinkote statistikos žinias? Niekas. Bet prieš tokią jezuitišką augščiau nupieštą politiką pirmeivis visados kovos, nes ir jam tai daryti liepia ne kas kita, kaip gryna sąžinė. **Pirmeivis.**

— Lietuvos žinios —

IŠ KOVARSKIŲ. Ukm. pav.

Sausio 21 d. buvo valsčiaus rinktinių sueiga mokesčiams 1911 metų pasiskirstyti. Sueigon—visai netikėtai—atvažiavo naujas žemiečių viršininkas. Patvirtino visiems senąsias algas, raštininkui pridėjo 10 rubl. malkoms ir gydytojui paskyrė 100 rubl. pašalpos. Stebūklingi tie gydytojai: siulom 500 rubl. pašalpos, siunčiam pakvietimus į universitetus, o kaip nėra—taip nėra: gal ir atsilieps koks svetimtautis, tik ne savasai.

Sueigą užbaigdamas, žiemiečių viršininkas priminė valstiečiams, kad vasario 19 d. šių metų bus 50 metų sukaktuvės valstiečių paliuosavimo. Priminęs, jis prašė paskirti 180 rubl. Aleksandro I paminklui Kovarske pastatyti. Kai-kurie vyrai buvo beatsiliepią, kad "nėra pinigų". Bet žemiečių viršininkas priminė, kad galima paimti iš sutaupytų pinigų (zapasnas kapitalas). Tada žemiečių viršininko sumanymas buvo priimtas. Be to žemiečių viršininkas patarė nusiųsti vasario 19 d. carui telegramą su išreiškimu ištikimybės jausmų. Visi sutiko. **G. P—as.**

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ VILKAVIŠKIO VALSČ. Suvalkų gub.

Gruodžio 20 d. (sen. sk.) pereitų metų Navinykų sodžiuje buvo paprasta valsčiaus sueiga (iš 413 turinčių balsą dalyvavo 240). Pirmininkas, vaitas Dabrila, padavė apsvarstyti 1911 m. sąmatą. Paliko visą po senobei—1769 rubl. 44 kap. Mokesčiai surenkama tiktai nuo 15,227 margų, tai gi nuo kiekvieno margo reikia mokėti arti 11½ kap.; bet dėl lengvesnio aprokavimo imsią po 12 kap., o likusius 27 rubl. 80 kap. priskaitysią prie "likučių". Valsčiaus ingaliotiniai (neva revizijos darymui) paliko seni: Majoriškių Bakunas ir Šelmių Ramanauskas.

Sueiga buvo labai pasipiktinusi elgimos buvusio vaito Jakubausko. Buvo taip. Prie Alksninių mokyklos priguli keletas kaimų. Mokyklai užlaikyti buvo sakyta surinkti 240 rub., arba po 4 kap. nuo margo. Bet jis nieko nepasiklausęs pradėjo rinkti po 6 kap. Žmogaus gudro būta, niekas to nepastebėjo. Dabar rupinamasi ištirti viską.

J. Švedas.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ RADVILIŠKIŲ, Šiaulių pav.

Miestelyje nemažai yra lietuvių, kurie ne tik patįs tarp savęs lenkiškai kalba, bet ir vaikus jau skaityti poterius ir lenkiškai kalbėti mokina. Apylinkės sodiečius lietuvius, atvažiavusius mūgėn, tik lenkiškai kalbina, nors patįs tiek lenkiškai temoka, kad nemokąs lietuvių kalbos lankas vargu beg susikalbėtų su jais. Laikraščių tokie "lenkai" neskaito visai, nes dauguma jų vos maldakningę paskaito. Lenkų kalbos daugiausiai griebiasi tamsesnieji lietuviai.

— Viltis —

IŠ RIETUVOS, Raseinių pav.

Sausio 23 d. tuoj po pamokslo ant rinkos pasigirdo žmonių riksmas. Mat, vagis sugauta. Medingėnuose, 17 varstų nuo Rietavo, per sumą vagis pagriebė porą arklių ir leidosi į Rietavą. Pavogtųjų arklių savininkas, nerades savo arklių su šlajais, leidosi vagį vyti. Atsivijus ligi Vatušių sodžiaus (už vieno varsto nuo Rietavo), pavargo arkliai ir nebegalėjo toliau vyti. Tuo laiku važiavo keliu dvarininkas, kurį žmogelis ir paprašė vagį vyti. Dvarininkas sukirto arkliams ir, kaip matant, vagį pavijo ir suėmė. Vagis apsirėdęs gan gražiai. Jis atiduota policijai. **B.**

— Viltis —

IŠ PRIENŲ, Mariampolės pav.

Sausio 20 d. eidamas gatve elgeta Misiurevičia paslydo ir nusilaužė koją. Pavadintas daktaras koją apžiūrėjo ir pasakęs, kad koja nulaužta, išėjo sau. Tada Misiurevičus prašė, kad vežtų jį ligonbutin; o artymiausias ligonbutis Mariampolėj, už 8 mylių. Burmistras tuoj davė vežimą ir liepė vežti į Klebiškio valsčių. Ten ligonis pernakvojo "šaltojoj" ir ant rytojaus (nedėlioj) nuvežė į Mikališkio valsčių. Čia pralaikė "šaltojoj" iki seredai, nes sekretorius už trijų dienų rengėsi važiuoti į Mariampolę, tai neturėjo laiko siųsti tą žmogų ankščiau.... Ir nežiūrėjo to žmogelio vaitojimų nei vaitas, nei sekretorius ir tik seredoj su pajuodusia koja nuvežė į Mariampolę.

Tai kas prisieina nukęsti neturtingam žmogui! **Vabalas.**

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ TRAKŲ, Vilniaus gub.

Vietiniame kalėjime sėdi 19 politiškųjų, iš jų trįs moterįs: M. Maciulevičienė (su trimis vaikais; nuteista už streiką), A. Butkevičiutė ir R. Levin. Iš vyrų: A. Romanauskis, A. Špicas, J. Kuleša, J. Gražys, J. Šileika, M. Ambraževičius, J. Lichadrzevskis. Uždarbiauti jų neišleidžia ir priseina badą kęsti. Politiškieji laikomi skyrium.

X.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ SUBATO, Kuršo gub.

Paskutiniu laiku žmonių lietuvių susipratimas čia auga. Žmonės noriai jau laikraščius skaito ir lietuvių apšvietimu rūpinas. Čia miestelyje yra keletas mokyklų, kuriose berniukai ir mergaitės noriai mokinas. Bažnyčios mokykloje vaikų kimšte prisikimšę. Nemažai prisideda prie apšvietimo darbo vietinis klebonas, kuriam žmonių švietimui laiko visuomet atsiranda. **M.**

— Viltis —

Subate "Blaivybės" skyriaus buvo įsteigtas lapkrityje arbatnamis; bet sausio mėn. šių metų arbatnamį Kuršo gubernatorius buvo uždengęs delto, kad skyrius negalįs savistoviai veikti. Pirmininkas prašė centro valdybą Kaune, kad Subate greit įsteigtų arbatnamį. **Iš Pelkių.**

— Viltis —

IŠ PALĖVĖNIŲ, Ukmerg. pav.

Dubliškuose apsigyveno geras gydytojas. Gydo ne su vaistais, bet su pirtimi. Nueina ligonis, vedasi tuojau pirtin.... ir vanoja; gydytojas sušyla, ligonis prakaituoja. Nežinau kaip išgydo, bet ne brangininkas.... neima daug. Mūsų gydytojėlis vienoje vietoje nenugyvena,—pagyveno Dubliškuose, dabar persikraustė Starkoniusna.... ir eina kaimas nuo kaimo.

Širmonėlis..

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ BIRŽĖNIŲ, Šiaulių pav.

Vieną kartą susirinko vietiniai ūkininkai ir pradėjo kalbėtis apie rūkymą. "Ir ką-gi, girdi, prirūkysi,—tik kešenę ir save džiovinsi". Nutarė mest rūkymą. Kaip pasakyta, taip ir padaryta —pypkes ėmė ir sudaužė. Vieton rūkymo nutarė išrašyt "L. Ūkininką". **J. G.**

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ KALTĖNŲ, Raseinių pav.

Pažerupių sodžiaus ūkininko Č. šeimyna išėjo iš namų, palikusi namie vienui—vieną kudikį. Tuo laiku grįčioje pasipainiojo kiaulė ir sudraskė vaikelį. Vaikas mirė. Tėvai už neatsargumą paduoti teisman.

Vietinis.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ PADUMBLĖS Suv. pav.

Sausio 17 d. mūsų kaime vieno ūkininko pasiuto šuo. Išbėgdamas apriejo visas kiaules. Ūkininkai nuvažiavo pas burtininką. Tas pašnabždėjo, pašnabždėjo, ir visos kiaulės taipogi pasiuto. **Liudytojas P.**

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ ŠAKIŲ, Naumiesčio pav.

Per Naujus Metus čia sustreikavo vargonininkas. Nesusipratimas kilo su klebonu dėlei kalėdojimo. Dabar minėtasis vargonininkas kaimuose vaikus mokina. **Dailidžiukė.**

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ GRAŽIŠKIŲ, Vilkav. pav.

Mūsų bažnytkiemis stovi atstu dvi mylios nuo Vištyčio pačtos stoties. Kas savaitę laiškanešis vaikščioja į pačtą; algos jis gauna 11 rubl., be to nuo užrubežinių siuntinių jis ima po 5 kap. Bet kas gyvens be vargų. Ir laiškanešiui dideli vargai, rūpesčiai: kol atsikelia anksti rytą raštininkas, kol apsiruošia, žiūrėk ir pietus; ir keliauk tada, laiškaneši; grįžt namo priseina naktį, — per pusnis, šaltį. Reikėtų nors žmogaus pasigailėti.

Dailutis.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ GELGAUDIŠKIO, Naum. p.

Gelgaudiškio valsčiaus raštininkas J. Kriaučiunas už išdavimą kai-kuriems žmonėms neteisotai paspartų, padirbimą viršaičio parašo ir už tą "savo darbą" ėmimą piningų nuteistas metams areštantų rotosna; teisės taipgi atimtos. **Simano Apolionija.**

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ GELAŽIŲ, Panevėžio pav.

Čia parsiduoda septinetas namų kartu su žeme. Jai kas neišsigalėtų visų iškarto **nupirkti**, tai tas gali tiktai patinkančius namus pirktis. **Staniaučius.**

— Lietuvos Ukininkas —

DRAUGIJŲ GYVENIMAS.

"Žiburio" draugija 1909 m. Tais metais 52 "Žiburio' skyriu turėjo 3.332 nariu; visos jos ineigos, drauge paimtos, siekė 5.994 rubl. 18 kap.; išlaidos—4.084 rubl. 54 kap. Skaityklų buvo 28, kur perskaityta 10.407 kningas. Susirinkimų visi skyriai buvo sušaukę 266. 1909 m. įsteigta dar 3 skyriai.

Mokyklas laikė: dvi vienaklesi mokykli Marijampolės skyrius ir po vieną vienaklesę mokyklą šie skyriai: Kalvarijos, Garlevos, Virbalio, Seinų, Naumiesčio ir Ilgliaukoje (šio pastarojo skyriaus mokykla, atsidarius vyriausybės mokyklai, dabar jau uždaryta). Tose visose mokyklose 1909 m. mokėsi 464 vaikai (abejos lyties). Be to, Marijampolėje draugija laiko Lietuvaičių Progimnaziją, kuri 1909—1910 m. ėjo jau trečiuosius gyvavimo metus. Tais metais mokėsi joje 52 mokini. Per šuos trejus metus išleista mokyklai laikyti 3.105 rubl. 47 kap.; 1909—1910 mokslo metais buvo deficito 1195 rubl. 10 kap. Aukų surinkta mokyklai išviso 3.477 rubl. 92 kap. Tat ketvirtiesiems metams lieka tik 372 rubl. 45 k. Trūksta tat dar 700 rubl., kad suvedus galus su galais šiais metais.

Keturi skyriai: Marijampolės, Seinų, Seirijų ir Punsko taiso dar vakarinius bei šventadienius kursus suaugusiems. Prašė jų ir kiti skyriai, bet leidimo negavo.

Marijampolės, Lukšių ir Seirijų skyriai be to turi dar įsitaisę pavargėliams prieglaudas.

Vaidimų-teatrų 1909 m. draugijos buvo surengta 20.

"Žiburys".

— Viltis —

PIRKIMĖS ŽEMĖS VILNIAUS GUBERNIJOJE.

Vilniaus gubernijoje žemė yra pigesnė negu kitur Lietuvoje. St. Staniszewski'o kningoj "Rzut oka na stan ekonomiczny Królestwa Polskiego", Warszawa, 1907 (pusl. 200) parodyta, jog Valstiečių Bankas žemės dešimtinę vidutiniškai 1903 m. šitaip kainavo: Suvalkų gub. 156 rubl., Kauno—95 rubl., Vilniaus—gi 90 rubl. Tokiu budu Suvalkų gubernijos gyventojas, parsidavęs savo žemę, gali jos Vilniaus gubernijoj netoli dvigubai tiek įgyti.

Valstiečių mokesniai vyriausybei Vilniaus gub. yra mažesni negu Suvalkų gubernijoj (ir apskritai Lenkų Karalystėj), kur anot paminėtos St. Staniszewski'o kningos mokesniai yra vos pakeliami—tik vienų valstybinių mokesnių išmoka valstiečio žemės kiekvienas margas po 40 kapeikų (daug daugiau už dvarus).

Gyventojų tirštumas Vilniaus gubernijoje mažesnis negu Suvalkų gubernijoj. Kiekvienam ketvirtainiui verstui—gyventojų išpuola Vilniaus gub. 45, o Suvalkų gub. 54.

Dėlei tų priežasčių suvalkiniai gyventojai pamažu ir patįs keliasi Vilniaus gubernijon. Ta pati St. Staniszewski'o kninga paduoda žinias, jogei iš Suvalkų gub. 1903 m. iškeliavę kitur 5297 gyventojai, iš jų 2270 į Kauno, Vilniaus, Gardino, Latvijos (Vitebsko) gub. 1904 m. išsikraustė 6325 gyventojai, iš jų 3928 į paminėtas gubernijas.

Nors tos žinios nėra labai tikros, bet visgi parodo šį-tą.

Suvalkiniai lietuviai-valstiečiai dar labiau kraustytųsi į Vilniaus guberniją, jai tik jie geriau būtų pasipažinę su tomis vietomis. Dabar gi šiokį-tokį supratimą jai ir turi kuris, tai tik pakraščių gyventojai, kurie buva prie Trakų pavieto rubežiaus. Apie Švenčionių, Ašmenos, Lydos, Vilniaus pavietus, kaip ten valstiečiai gyvena, retas suvalkietis kąnors tikro žino.

Čionai reikia pridėti, jogei dauguma mano, kad Vilniaus gubernija yra labai nederlinga, žemė buk daugiausia prie smėlio, kuri mažai išduoda. Tai iš dalies tiesa, bet Vilniaus gub. yra gana didelė ir joj yra daug vietų, kur žemė gera. Štai vyriausybės žinios, paimtos iš Pam. Kn. Vilensk. gub. 1902, kurios už 10 metų (1891—1900) parodo, jogei metinis uždėrėjimas išnešė žieminiams javams 4,20 grudą, vasarojui—4,40, roputėms 5-tą. Koksai tuomet buvo vidutinis uždėrėjimas Suvalkų gub., nesuradau žinių, tik Pam. Kn. Suvalsk. Gub. 1891 m. paduoda, jogei 1890 m. uždėrėjimas buvęs: žiem. ir vasarojinių javų 5, ropučių gi kiek viršaus per 4. Nors žinios tos ne visai ištikimos (gminų raštininkai daugiausia į lubas pasižiūrėję surašė), bet visgi spėti galima, jogei Vilniaus gub. žemė ne kiek bus blogesnė už Suvalkų gub. žemę.

Vis tai sumetus į kruvą,—ateina į galvą mintis, ar nevertėtų mums lietuviams pasirūpinti, kad tas suvalkinių lietuvių persikraustymas Vilniaus gubernijon pasidarytų platesnis, kad jis geriaus susitvarkytų.

Nauda iš to išeitų daugeriopa: 1) pastiprėtų kiek lietuvių gaivalas Vilniaus gub.; 2) suvalkiniai lietuviai užnėštų geresnį žemės išdirbimą; 3) kai-kurie suvalkiniai lietuviai, ką į Ameriką ar į kitus pasviečius bekeliavę, rastų sau vietą Vilniaus gub.; 4) geriau pasipažintų ir susiartintų tarp savęs tų gubernijų lietuviai; 5) ne vienas suvalkinis lietuvis rastų naujoj vietoj ir sau pačiam daugiau naudos—praturtėtų.

Lenkai bando Lietuvą lenkais kolionizuoti; net apgyvendino jau giliosios Lenkijos išeiviais dvejetą Lietuvos dvarų (Žemaitijoj, Seinių pav.). Remiasi jie tuomi, jog Lenkijos gyventojai, brangiai parsidavę savo žemes, gali daugiau žemės prisipirkti Lietuvoj. Ir tiesa, sulyg St. Staniszewskio kuningos išeina, jogei Valst. Bankas dešimtinę žemės 1903 m. įkainavęs: Liublino gub. 306 rubl., Kielcų—282 rubl. Radomo—200, Varšavos—198, Kališio—182, o Suvalkų gub. 156 rubl. Nuošaliai galima pasakyti, kad tie lenkai dar pigiau kaip Suvalkų gub. galėtų žemės gauti, net 3 Lenkijos gubernijose—Lomžos gub. po 121 rubl. dešimtinė, Piotrokavo—po 140 rub. Plocko—131 rubl.

Tygodnik Suwalski 1910 m. rašė, jog toliau lenkų kolonistų reikia dar daugiau laukti, kaip jie plačiau sužinos, jog Lietuvoj tokia pigi ir gera žemė. Mūsų dvarininkai tai idejai prijausdami stengsis tai įvykdinti.

Taip rašo ir daro lenkai. Kodėl-gi lietuviai tais pačiais keliais eidami negali Lietuvą lietuviais kolionizuoti? Tai būt mums lengviau atlikti, neg lenkams, nes męs pas save gi namie esame.

Reikėtų tik tuomi reikalu daugiau mums užsiimti. Reikalinga pirmučiausia ta linkmė Vilniaus guber. tyrinėti, kad sužinojus, kur, kokiomis sąlygomis galima būtų nusipirkti žemės. Perkamos vietos su smulkiomis sąlygomis reikėtų tuojau per laikraščius pagarsinti, kad pirkikai galėtų sužinoti. Pirkikams labiausia reikalingos šios žinios: kokio gerumo žemė, kaip brangi, kaip brangus darbininkas, kaip barnguos bedžiai, ir sodžiuj ar viensėdijoj, ar dvare žemė, kaip brangus mokesniai, kokie formališkumai reikalingi žemei nusipirkti (dokumentai), kiek piningų ir kokiu laiku reik įmokėti. Suprantamas daiktas, kad kartu gali eiti čionai ir didesnių žemės plotų (dvarų) pardavimas. Kolkas tą darbą galėtų atlikinėti ir vietiniai intelligentai. Jai susidarytų kokianors organizacija tuomi dalyku rūpintis, dar geriau būtų. Ji gal pajiegtų nukreipti tą kolonizaciją tokiosna vietosna, kur ji mūsų tautai labiausia reikalinga yra. Ir privatinis vertelga betarpininkaudamas čionai galėtų pasilaikyti.

Mūsų tautai itin svarbi dabar ateina valanda. Lietuvių kalba daugelyj Vilniaus gubernijos vietų vis tolyn į vakarus varoma yra. Gyventoju surašas 1897 m. parodė, jogei Vilniaus gubernijoj lietuviškai kalbėjo 279,720 gyventojų. Baugu, kad ateinantis 1912 metų surašas nesuras jau tiek Vilniaus gubernijoje lietuviškai kalbančių.

Taigi caveant consules!

Kg.

— Lietuvos žinios —

IŠ AMERIKOS.

LORIMERIS, PAPIRKIMAIS PATEKĘS SENATAN, IŠTEISINTAS.

Suvienytų Valstijų senatorius W. Lorimer nuo Illinois buvo kaltinamas, jog senatan pateko per papirkimus ir kitokius nelegališkumus, kurių dasileido laike rinkimų. Tyrinėjimai tęsėsi dešimts mėnesių. Laikraščiai, ypač "Chicago Tribune", nurodinėjo faktus, keli žmonės patįs prisipažino gavę piningus už balsus duotus Lorimeriui, daug ir kitokių faktų buvo registruota.... Tačiaus pereitoje sevaitėje Suv. Valstijų Senatas 46-iais balsais prieš 40 pripažino Lorimerį teisingai patekusiu senatan. Iš to dabar pasipiktinimas visoje Amerikoje. Tai esant

Photo by American Press Association.

W. LORIMER.

gėda visai Amerikai. Daugelyj mitingų pyliečiai nusitaria nešioti liudėjimo ženklus, reikalauja, kad senatoriai, kurie balsavo už Lorimerio išteisinimą, nebebūtų daugiaus senatoriais. Laikraščiai Lorimerio išteisinime mato paliudyjimą, jog demokratijos Amerikoje nebėra.

Lorimeris pats, žinoma, sąkosi nekaltu esąs. Jo draugai, atvažiavus jam Chicagon, surengė iškilmingą sutikimą ir ovacijas.

Ko pasieks laikraštijos ir žmonių protestai, neilgai trukus turės išsiaiškint. Ir tai bus paliūdyjimu, ar Amerika gali atsikratyti nešvarių politikavimų rinkimuose.

PANAIKINA MIRTIES BAUSMĘ.

St. Paul, Minn. Žemesnysis valstijos teisdarių butas priėmė sumanymą panaikinantį Minnesotoj mirties bausmę. Manoma, kad tą sumanymą priims ir augštesnysis valstijos rumas ir mirties bausmė, kurią taip mėgsta Amerikos teisėjai, kaip kokiose valstijose, bus panaikinta.

MOTERĮS NERINKS PREZIDENTO.

Topeka, Kans. Valstijos atstovų rumas, 50 prieš 48 balsus atmetė jam paduotą reikalavimą, kad moterims būtų leista balsuoti ir prezedentą renkant. Kitokiuose rinkimuose, renkant valstijos urėdninkus, moterims pripažintos balsavimo tiesos.

NETIKUSI AUKLĖJIMO BŪDAI.

St. Paul, Minn. Valstijos Reformatų mokykloj Readinge aikštėn išėjo negražųs mokyklos vedėjų auklėjimo budai. Pasirodė, jog vaikai už peržengimą perdėtinių padavadijimų buvo rykštėmis plakami, kaip kareiviai Maskolijos pataisymo batalijonuose. Prieš komisiją paskirtą ištirti apkaltinimus vaikai apreiškė, jog ne vienas gavo 30 iki 130 rykščių; vienas pasiulė pažiūrėti į pečius jo, kur yra dar ženklai nuo rykščių. Mat čia prisilaikyta buvusios seniaus investos kuningų auklėjimo metodos, kada auklėti be rykštės nemokėjo. Bet tokia metoda šiandien peikiama visur, nes ji, vietoj išauklėti naudingus žmonijai veikėjus, platina vien žiaurumą, o to Amerikoj yra daugiau, negu kokiame kitame civilizuotame krašte.

DRAUDŽIA VAIKAMS UŽDARBIAUTI.

Springfield, Ill. Teisdarių butan Illinois valstijos atstovo Hall paduotas reikalavimas teisių, kurios uždraustų vaikams neturintiems 10 metų, o mergaitėms 14 metų ant gatvių pardavinėti laikraščius. Čebatus ant gatvių galėtų valyti tik tie vaikai, kuriems, už gerą besimokinimą leistų tai daryti mokyklos užveizda. Reikalavimas tas gana protingas.

GĄSDINA PIENO REIKALAUJANČIUS.

New York. Čionykščiai pieno pardavinėtojai žada kainas pieno pakelti nuo 9c. ant 12c., jaigu bus investi pastatyti sveikatos užveizdos jiems pardavinėtojams reikalavimai. Mat jaigu apsaugojimui žmonių sveikatos užveizda reikalauja nuo pardavinėtojų sveiko pieno, tai jie, negalėdami pačios sveikatos užveizdos pasiekti, susirišę į tvirtą organizaciją pieno pardavinėjimui, keldami pieno kainas, baudžia visuomenę. Kas-žin, ar visuomenė ilgai kęs tokį savęs išnaudojimą.

NEDORAS GODUMAS.

Pennsylvanijoj susekta naujas budas kenkimo žmonių sveikatai, kad tik didžturčių pelnas būtų didesnis. Ten susekta, kad graži raudona rukytų žuvių spalva yra nenaturališka, bet paeina nuo vodingų sveikatai chemiškų medegų ir žuvįs nerukytos, nes rukant jos žudo 15% savo svarumo. Gadina taip valgio produktus, žinoma, ne mažiejie grocerninkai, bet didėsės kompanijos; jos grocerninkams pristato nesveikus valgio produktus.

NEŠVARUMO AUKOS.

Profesorius Charles Wardell Stilles išskaitė, jog dėl nešvarumo Amerikoj miršta kas metai po 830,000 žmonių, kurių gyvastį, švariai užsilaikant, galima būtų užlaikyti. Tyfus ir daug kitų ligų platinasi per nešvarumą. Amerikoj ant 100,000 gyventojų nuo tyfo miršta 46,5, Vokietijoj gi tik 6,3, o Šveicarijoj 4,8.

MUŠIS SU INDIJONAIS.

Reno, Nevada. Netoli Tuscarora užgimė kruvinas mušis tarp 12 ginkluotų indijonų ir policistų. Mušyje užmušta 8 indijonai ir policistas, kiti indijonai nelaisvėn pateko. Indijonai buvo nužiūrėti, būk jie užmušė galvijų dabotojus. Iš užmuštų indijonų buvo—keturi vyrai, dvi moterįs ir du vaikai. Suėmė jauną moterį ir trejatą vaikų.

GERAS POLICIJOS PERDĖTINIS.

Danville, Pa. Čia likosi suimtas policijos perdėtinis Edgar Stribling, kadangi pasirodė, jog yra tai pobėgėlis iš kalėjimo Atlantoj, Ga., Morris, už žmogžudystę visam amžiui nuteistas kalėjiman. Atkako jis čia šeši metai atgal ir pastojo tarnyston kaipo paprastas policistas ir į trumpą laiką tapo policijos perdėtiniu.

DĖL BRANGUMO SUGRĮŽO KALĖJIMAN.

Sing Sing, N. Y. Du metai atgal iš čionykščio kalėjimo pabėgo vienas prasižengėlis ir iki šiol laisvai gyveno. Dabar vienok jis pats kalėjiman sugrįžo. Kaipo priežastį savo sugrįžimo jis padavė: jog dabar visi gyvenimui reikalingi daigtai pabrangę, todėl jis velija kalėjime sėdėti, negu rūpintiesi savo prasimaitinimu pats laisvu budamas.

ATEIVIAI.

New York. Sausio mėnesyj garlaiviai iš užjurių atgabeno Amerikon pasažierių—37,548 vyriškius ir 17,983 moteris, tame skaitliuje ateivių buvo 36,364, o 7,243 ne ateiviai ir 9,726 Amerikos ūkėsai grįžtanti iš svetur. Sausio mėnesyj ateivių sugrįžinta 2,218. Nuo liepos pereitų metų iki vasario šių metų atkako 473,487 vyriškiai ir 296,632 moterįs. Tame ateivių buvo 489,658, o 83,325 ne ateiviai; Amerikos ūkėsų sugrįžo namon 182,912.

Sugrįžinta atgal 14,221 ateivįs.

Iš Amerikos nuo liepos iki gruodžio iškeliavo 126,701 ateivis; amerikonų svetur iškeliavo 132,946, taigi iš Amerikos svetur iškeliavo 346,120.

VAIKAI PRASIŽENGĖLIAI, AMERIKONŲ IR ATEIVIŲ ŠEIMYNOSE.

Amerikoniškiejie laikraštininkai mėgsta už visas nelaimes kaltinti ateivius; jie užtikrina, jog prasižengimai Amerikoj didinasi todėl, kad atkanka nedori ateiviai, be jų Amerika susidėtų iš angelų. Tuom tarpu statistika, jaigu ją veda sąžiningi žmonės, visai ką kitą parodo. Teisėjas Portelfield iš Kansas City pagarsino, jog per vienus metus jo teisman pateko nemečių prasižengėlių: vaikų tikrų amerikonų 935, o ateivių tik 138, o tame skaitliuje buvo 50 žydų, 49 italijonai ir 26 vokiečiai. Labai maža teisman pateko vaikų prancūzų, švedų, meksikonų. Taip amerikonų dora persistato tikrose skaitlinėse.

ANT MOTERIES SUPYKO, O VAIKĄ PAPJOVĖ.

Cleveland, Ohio. Gyvenantis čia Antanas Sessich, susibaręs su savo motere, jai keršydamas, pagriebė savo vaiką ir išsitraukęs iš kišeniaus britvą, vaiką papjovė; sunkiai supjaustė pačią, o paskui ir sau perpjovė gerklę.

PIGUS PAŠARAS.

Marinette, Wis. Milijonierius pieno prekėjas C. Cook pagarsino ir visam svietui apreiškė, jog jis savo karvėms išrado pigų pašarą. Jis savo karves maitinąs smulkiai sumaltu medžiu iš jo girių ir karvės išrodo sveikos ir drutos. Gal milijonieriui ir tinka toks jo karvėms pašaras, bet paprastiems žmonėms, turintiems mažai karvių, būtų pavojinga tokį pašarą vartoti—nuo jo galėtų nemažas karvių skaitlius išgaišti.

IŠMINTINGAS SUMANYMAS.

Kalifornios teisdarių butui W. D. C. Hild padavė reikalavimą teisių, kurios prisakytų mokyklų užveizdoms sykį jų priimtą mokslo rankvedį nepakeisti kitų mažiausiai per keturis metus. Dabar mat mokytojai, norėdami paremti rankvedžių leidėjus, keisdavo juos be jokio reikalo, kada tik tas jiems patiko.

MUŠTYNES TARP DARBININKŲ.

Gary, Ind. Čia pereitos subatos vakare buvo kruvinos mušlynės tarp plieno dirbtuvių darbininkų. Papjauta vienas darbininkas Brown, o jo broliui ausis nukąsta; lengviau supjaustytų yra daugiau.

GAISRAI.

Mitchele, Ill. Sudegė čia javų krautuvė ir miltų malunas Brolių Mathews. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150,000 dol.

Plainfield, N. Y. Sudegė čia katalikiškoji Mount St. Marys College. Nuostolius ugnies padarytus skaito ant 250,000 dol. Minyškas ir mokinius išgelbėjo visus.

Hazleton, Pa. Netoli nuo čia, miestelyj Oneida sudegė du mažai, vengrų apgyventi nameliai. Vienuose nameliuose sudegė Gabrielius Gerotski, jo pati ir penkiatas vaikų.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

El Paso, Tex. Ant vėžių El Paso & Southwestern Rock Island iššoko iš bėgių ekspresinis traukinys. Prie to daug žmonių sužeista.

EKSPLIOZIJOS.

Niagara Falls, Ont. Dirbtuvėse Ontario Power Co. ekspliodavo garinis katilas. Eksplozija užmušė du vyru, vieną mirtinai sužeidė, dešimtį gi sužeidė nors sunkiai, bet nepavojingai.

IŠ DARBO LAUKO.

Amherst, New. Scot. Streikuoja angliakasiai Spring Hill kasyklose. Dalis streikuojančių bandė darban grįžti. Dėl to užgimė muštynės su norinčiais streiką tęsti toliau. Daug darbininkų namų išgriauta. Daboti tvarką pakvietė kariumenę.

¶ **Nautucket, Mass.** Visi čionykščiai amatininkai pradėjo streiką iškovojimui 8 darbo valandų dienos, vietoj 9 valandų. Amatninkai nori čia savo sanjungą sutverti, ko iki šiol nebuvo.

¶ **Cleveland, Ohio.** Lake Shore & Michigan Southern geležinkelio Co. nutarė savo varstotuose sumažinti ant 10% darbininkų skaitlių.

¶ **Toledo, Ohio.** Lake Shore geležinkelio kompanija pagarsino, jog lokomotyvų varstotuose mažina darbininkų algas ant 10% ir darbininkų skaitlių sumažina taipgi ant 10%; darbo laiką sutrumpina nuo 10 ant 8 valandų. Prisakyta atleidinėti darbininkus, kur tik tas bus galimu.

¶ **Chicago, Ill.** Sustreikavo 600 plumberių ir gazinių dudų klotojų. Plumberiai reikalauja po $5.60 už dienos darbą.

¶ **Denver, Col.** Teisėjas Whiteford paleido iš kalėjimo 16 kalnakasių, pasodintų neva už neklausymą teismo. Jie išsedėjo 2 mėnesiu, bet teisėjas dovanojo jiems 10 mėnesių ir iš kalėjimo paleido.

¶ **Rockport, Mass.** 1000 darbininkų čionykščių granito skaldyklų neatėjo darban, kadangi seniejie kontraktai pasibaigė, o naujų unija neužtvirtino.

¶ **New York.** Buvęs prezidentas "United Mine Workers of America" angliakasių organizacijos, John Mitchell, pasitraukė iš National Civic Federation, nors paskutinėj organizacijoj turėjo urėdą su alga apie 5,000 dol. Angliakasių organizacija mat pareikalavo, kad Mitchell arba iš jos pasitrauktų, arba iš federacijos.

¶ **Muscatine, Pa.** Perlinių guzikų ir sagučių dirbtuvės likosi uždarytos. Per tai 3,000 darbininkų neteko darbo. Organizacijos perdėtiniai mano, kad dirbtuvių savininkai tokiu budu tikisi darbininkų organizaciją sugriauti.

¶ **Kalamazoo, Mich.** Sustreikavo 700 darbininkų ir darbininkių Kalamazoo Corset Co., kadangi jiems ant 3c. nuo tuzino numažino užmokesnį.

¶ Pereitą savaitę Jungtiniuose valsčiuose buvo 256 nusibankrutinimai, arba 28 daugiaus negu užpereitą.

¶ **New York.** Vežėjai United States Express Co. Jersey City buvo streiką pakėlę dėl netinkančio su jais kompanijos pasielgimo. Bet kompanija nusilenkė ir vežėjai sugrįžo darban.

IŠ VISUR.

|| Pietiniuose Chinuose, Shanghai apskrityj baisus badas. Miršta kas dieną po 3,000 išbadėjusių žmonių. Šiauriniuose Chinuose, ypač Charbino apskrityj, mieste Pei Chawlice nuo maro kasdieną miršta po 2,000 žmonių. Kareiviai atsisakė eiti į tuos apskričius, kur siaučia maras.

|| Shanghai apskrityj, Chinuose, gyventojai kenčia badą. Pulkai baduolių plėšia kaimuose ir miesteliuose pardavines ir namus. Vienoj vietoj kariumenė kruvon suvarė 500 baduolių ir juos sudegino. Baduoliai paėmė miestą Kunshau ir dvi dieni plėšė pardavines. Užmušinėjo žmones, kurie bandė baduoliams pasipriešinti. Kaimuose užmušta daug žmonių, daug turtingesnių gyventojų nelaisvėn paimta, kad gauti išpirkimai.

|| Maskolijoj veja iš jų apsigyvenimo vietų žydus ir išvytiejie grudžiasi Lenkijoj ir Lietuvoj, kur žydų ir be to yra perdaug. Iš Černigovo išvijo 2,000 žydų, bet yra dar daugiau laukiančių išvijimo. Čelabinske, Siberijoj 21 žydiška šeimyna gavo prisakymą išsinešdinti.

|| 4 kovo Peterburge suareštavo su viršum šimtą studentų už stabdymą lekcijų. Paleido didesnę suimtų dalį, bet 40 studentų vadovų kalėjiman pasodino.

|| Minsko gubernijoj, mieste Pinsk suėmė tris policijos komisorius ir šešis policijos urėdninkus, už prigavystes imant kariumenėn jaunus vaikinus. Pasirodė, jog urėdninkai išdavinėjo netikrus gimimo paliudijimus, o felčeriai darė visokias žaizdas, kad pašauktieji kariumenėn netiktų.

|| Peterburge prasidėjo maskolių bajorų kongresas. Kongreso už visas buvusias ir galinčias buti Maskolijoj riaušes buvo kaltinami žydai. Todėl bajorijos atstovai reikalavo, kad valdžia pasirūpintų išnaikinti visus žydus; kad jie nebūtų priimami valdžios tarnyston, nors ir tikėjimą perkeistų. Kad nuo jų būtų atimtos visos piletiškos tiesos, taigi ir tiesos balsavimo.

|| Maskoliškasis vidaus ministeris pareikalavo nuo Varšavos archivyskupo, kad prašalintų nuo valdymo parapijos kuningą Mirzykowskį už pamokslą pasakytą laidojant kuningą Moscickį.

|| 11 vasario d. Varšavos teisdarių rumas perkratinėjo Petrokave bylą keliolikos darbininkų, patekusių teisman už prigulėjimą prie "Tautiškos darbininkų sanjungos". Visi jie be teismo išsėdėjo du metų Lodziaus kalėjime.

|| New Yorko laikraštis "New York World" padavė žinią, buk socialistai Lenkijoj rengia revoliuciją, jaigu Maskolija insipainiotų į karą su Chinais, nes tąsyk maskoliškoji kariumenė išeitų iš Lenkijos. Vienog Maskolija jau nevieną ir tai svarbesnį negu su Chinais karą turėjo, bet neužsitikėdama lenkams, taipgi Austrijai ir Vokietijai, stovėjusios Lenkijoj kariumenės nesiuntė. karan. Kitos Lenkijos partijos todėl nepritaria ir dabar revoliucijai, nes nemano, kad ji pasisekti galėtų.

|| Varšavoj, teismo rume buvo perkratinėjama byla žinomo lenkiškojo raštininko Andriaus Niemojewskio, kurio kelios legendos ir novelės yra verstos ir lietuviškon kalbon. Niemojewski apkaltintas buvo ir teisman paduotas už pajuokimą dogmatų krikščioniško tikėjimo. Pirmoj byloj apskričio teismas jį išteisino, bet prokuratorius perkėlė bylą į teismo rumą, kuris Niemojewskį pasiuntė metams tvirtovėn.

|| Septyni klierikai buvę Čenstachave apleidžia kliošturių ingijusį taip prastą garbę ir persikelia į dvasiškąją seminariją Vlaclavke. Naujasis kliošturiaus perdėtinis uždraudė svietiškiemsiems peržengti tikrojo kliošturiaus slenkstį; turinti reiralą pas zokoninkus, gali su jais pasikalbėti tik pasikalbėjimo kambaryj. Uždrausta zokoninkams be leidimo išeiti miestan. Jaigu taip būtų prižiūrima ir pirma, gal kuningas Macoch nebūtų galėjęs kliošturiuj žmogžudystę papildyti ir su pusbrolio pačia paleistuviauti!

|| Laikraščiai praneša, buk susekta tyrinėjant, jog Čenstachavo kuningas užmušėjas Domazy Macoch, užmušęs savo pusbrolį, budamas kuningu, pildydamas vienuolio pareigas, su motere užmuštojo apsivedė ir bažnyčioj ėmė šliubą, bet koks kuningas šliubą davė, to nenori pasakyti. Macoch sėdi Petrokavo kalėjime ir stengiasi beprotį nuduoti.

|| Belgijoj, mieste Bruxelles pareikalavus maskoliškai valdžiai

oliai paėmė mies
r dvi dieni plėšė
Užmušinėjo žmo-
dė baduoliams pa-
laimuose užmušta
daug turtingesnių
aisvėn paimta, kad
ai.

j veja iš jų apsi-
tų žydus ir išvy-
i Lenkijoj ir Lie-
ų ir be to yra per-
nigovo išvijo 2,000
dar daugiau lau-
imo. Čelabinske,
ydiška šeimyna ga-
išsinešdinti.

eterburge suarešta-
šimtą studentų už
ijų. Paleido dides-
lį, bet 40 studentų
man pasodino.

gubernijoj, mieste
trįs policijos komi-
s policijos urėdnin-
vystes imant kariu-
vaikinus. Pasiro-
inkai išdavinėjo ne-
paliudijimus, o fel-
sokias žaizdas, kad
ariumenėn netiktų.

ę prasidėjo masko-
ngresas. Kongreso
vusias ir galinčias
ijoj riaušes buvo
lai. Todėl bajori-
reikalavo, kad val-
ntų išnaikinti visus
ie nebūtų priimami
ston, nors ir tikėji-
Kad nuo jų būtų
piletiškos tiesos,
s balsavimo.

kasis vidaus minis-
avo nuo Varšavos
kad prašalintų
parapijos kuningą
už pamokslą pa-
ant kuningą Mos-

d. Varšavos teis-
perkratinėjo Petro-
liolikos darbininkų,
isman už prigulėji-
autiškos darbininkų
Visi jie be teismo
metų Lodziaus ka-

rko laikraštis "New
" padavė žinią, buk
enkijoj rengia revo-
Maskolija insipai-
su Chinais, nes tą-
škoji kariumenė iš-
cijos. Vienog Mas-
ievieną ir tai svar-
su Chinais karą tu-
žsitikėdama lenkams,
rijai ir Vokietijai,
Lenkijoj kariumenės
an. Kitos Lenkijos
ėl nepritaria ir da-
jai, nes nemano, kad
galėtų.

j, teismo rume bu-
nėjama byla žinomo
raštininko Andriaus
io, kurio kelios legen-
ės yra verstos ir lietu-
on. Niemojewski ap-
vo ir teisman paduo-
kimą dogmatų krikš-
ėjimo. Pirmoj byloj
eismas jį išteisino,
atorius perkėlė bylą
ną, kuris Niemojews-
metams tvirtovėn.

klierikai buvę Čens-
leidžia kliošturių in-
rastą garbę ir persi-
vasiškają seminariją
Naujasis kliošto-
tinis uždraudė svie-
s peržengti tikrojo
slenkstį; turinti rei-
koninkus, gali su jais
tik pasikalbėjimo
Uždrausta zokonin-
idimo išeiti miestan.
būtų prižiūrima ir
kuningas Macoch ne-
ęs kliošturiuj žmog-
pildyti ir su pusbro-
aleistuviauti!

čiai praneša, buk su-
ėjant, jog Čenstacha-
s užmušėjas Domazy
mušęs savo pusbrolį,
kuningu, pildydamas
pareigas, su motere
apsivedė ir bažnyčioj
, bet koks kuningas
, to nenori pasakyti.
di Petrokavo kalėji-
giasi beprotį nuduoti.

j, mieste Bruxelles
s maskoliškai valdžiai

suareštavo mokinį Pramonės mokyklos, lenką Szymanskį, neva už dalyvavimą užmišime 1908 m. felčerio Beinermano.

|| Krokavoj, senoj Lenkijos sostinėj, susekė politikierių parsidavimus. Susekta, kad Galicijoj vienas parlamento ir seimo atstovas kaip paprastas prekes pardavinėjo leidimus uždėti karčiamas.

|| Austrijoj, meiste Triest, sustreikavo pačto, telegrafo ir telefonų valdininkai ir per tai visi susinešimai tapo labai apsunkinti.

|| Ryme, viename mažame hotelyj, oficieras Paterno, nusiviliojęs ten jauną ir gražią karalienės rumo moterį, kuningaikštienę Trigorą, ją nušovė. Jis suimtas. Kalėjime nuduoda pamišusį ir būk kliedėdamas aiškina, kad ji pati nusižudžius. Vienok tam netikima.

|| Paryžiuj, Prancūziškos komedijos teatre, perstatant Bernšteino komediją "Apres moi", susirinkusi publika kėlė neprilankias autoriui demonstracijas. Nuo galerijų, ten susirinkę, mėtė į apatines sėdynes magnezinės bombas, kurios su dideliu pyškėjimu ekspliodavo. Daug motėrų apalpo. Prieš teatrą minios kėlė riaušes. Buvo susirėmimai minių su polocija ir tautiška gvardija. Sužeista tūlas žmonių skaitlius.

|| Pasimirė visame pasaulyj pagarsėjęs prancūzas operečių komponistas Charles Leovey. Jis gimė Paryžiuj 1832 m. Parašė daug operečių, kurias perstato ne tik Prancūzijoj, bet viso svieto teatruose.

|| Berline pasimirė universiteto profesorius, pagarsėjęs chemikas Henrich Haff. Už darbus ir tyrinėjimus 1901 m. jis gavo Nobelio dovaną, 40,000 dol. 1903 m. skaitė eilę lekcijų apie chemiją Chicagos universitete. Haff gimė 1852 m. Rotterdame, Holandijoj.

|| Prusų valdžia padavė seimui savo sumanymą, kuriuom Prusuose invesdinama deginimas mirusių kūnų. Pirmiau pati Prusų valdžia labiausiai priešinosi mirusių deginimui.

|| Pietinėj Afrikoj savo namuose Mokanstbles pasimirė pagarsėjęs laike karo su anglija, karų generolas Piet Cronje, sulaukęs 73 m. amžiaus.

|| Indijose, Peskawar apskrityj, angliškos kariumenės dalis, ištraukusi gaudyti sukilusių kalniečių vadovą Hateim Chaną, užtiko jį su 30 šalininkų vienoj oloj. Kadangi jis atsisakė pasiduoti, anglai, pastatė mašinines kanuoles ir pradėjo šaudyti į olos skylę ir šaudė tol, kol gyvi išlikę penki Hateim Chano šalininkai nepasidavė, kiti tapo užmušti.

|| Indijose, mieste Kalkuttoj, ekspliodavo bomba pamesta po automobiliu superintendento tyrinėjimo departamento Denhamo. Suimtas mėtęs bombą jaunas indas.

|| Persijoj, mieste Tabriz sustreikavo visi policistai, kadangi nuo trijų mėnesių negavo jie prigulinčių algų.

|| Holandijos valdžia uždraudė sugrįžti Holandijon direktoriui garlaivių kompanijos "Uranium", Rudolfui Tinsby. Tinsby išvažiavo kompanijos reikaluose į Berliną ir Holandijos valdžia uždraudė jam Holandijon sugrįžti. Mat tarp Holandijos ir Vokietijos užgimė vaidai už maskoliškuosius grįžtančius iš Amerikos keleivius, kurių Vokietijos valdžia sabo pusėn visai neliedžia. Tinsby iš Holandijos išvytas todėl, kad jis vertė keliaujančius "Uranium" kompanijos laivais iš Amerikos maskoliškuosius išeivius išlipti ant kranto Rotterdame, nors žinojo, kad Vokietijos valdžia be formališkų pasportų per Vokietiją jiems keliauti neleidžia; todėl toki ateiviai likdavo iš laivų išsodyti, Holandijoj.

|| Ant kaspiiškų jurių netoli Astrachaniaus, Maskolijoj, plaukiantis garlaivis patiko didelį laivą be žmonių, vėjo nešiojamą. Jo ingula iš 50 žmonių sušalo iki paskutiniam žmogui.

|| Ant Šiaurinių jurių, priešais Cuxhaven paskendo žvejų garlaivis "Senator Strack". Prigėrė prie to ir jo ingula iš dešimties žvejų.

|| Maskolijoj, Carskame Sele sudegė speciališkai caro traukiniams parengta geležinkelio stotis. Trioba buvo medinė, ji užsidegė nuo negerai inrengtų elektriškų žiburių, bent taip garsinama.

|| Ant Kaukazo, Maskolijoj, kaime Aibile, nusiritusi nuo kalnų sniego lavina pagriebė mokyklą su mokiniais. Užmušta 16 žmonių.

|| New Yorkan atėjo žinia, buk Nicaraguos prezidento Estrada valdžia sušaudė Drą Espruosa ir 40 jo draugų. Amerikos pasiuntinys gauna prašymus, kad užstotų už sušaudomus žmones. Bet laike revoliucijos Nicaraguoj Amerika net atvirai rėmė Estradą.

|| Mexiko revoliucijonierių vadovas Okosso liepė sušaudyti savo pulkininką Bastellos už tai, kad jis nesulaikė kariumenės generolo Navašro ir leido ateiti į Juarez ir pertai revoliucijonieriai minėto miesto paimti negalėjo.

|| Mieste Chihuahua, Mexike, iš kalėjimo ištruko 42 prasižengėliai. Juos gaudant, užmušta 13, tame ir vieną amerikoną. Pabėgę 20 prasižengėlių.

|| Meksiko revoliucijonieriai, kaip sako, nori su valdžia susitaikyti ir užbaigti bergždžius kraujo praliejimus. Svarbiausias revoliucijonierių reikalavimas yra, kad nuo prezidento urėdo pasitrauktų Diaz.

|| Pietinėj Amerikoj, respublikoj Uruguay atsibuvo prezidento rinkimai. Išrinktas tapo Jose Battle Y Ordonez.

|| Turtingas Maskvos prekėjas Spiridonov apvaikščiojo savo vestuvių auksines sukaktuves. Svečių sukvietė 200 speciališkoms užkvietimo kortelėmis padirbtomis iš gryno aukso. Kortelės tos sveria 4 kilogramus. Auksas, iš kurio kortelės padirbtos, iškastas locnose Spiridonovo aukso kasyklose. Kiekviena kortelė verta 25 dol. Spiridonov turi didžiausias aukso kasyklas Maskolijoj.

|| Berlyne speciališkos skerdyklos, kur žmonių maistui skerdžia arklius, yra prie Centrališkos gyvulių skerdyklos ir priemiestyj Nixdorfi. Skaitlius maistui pjaunamų arklių, nors palengva, bet didinasi: 1893 m. papjauta 7.773 arkliai, o pernai 12,890. Bet žmonės, matyt, arklienos nemėgsta, nes šiemet, nors kainos Berlyne labai pakilo, skaitlius pjaunamų arklių nepasididino.

|| Airijoj yra karčiamos ne vien degtinę, vyną ir alų pardavinėjančios, bet yra taipgi karčiamos pardavinėjančios vien etherą (anodiją). Ethero suvartoja Airijoj labai daug. Vienas agentas iš Dublino siunčia į Belfort kas metai 200,000 hektolitrų (120 milijonų kvortų) ethero; kitur iš Londono siunčia 2,000 hektol. Etheras Airijoj pigesnis už alų ir degtinę.

|| Paryžiuj jauna mergina, norėdama nusižudyti invarė sau revolverio kulką į smilkinį, kuri, perlindusi smeginis, išlindo iš kitos pusės laukan. Daktaras Dauriac atidarė jai iš abiejų pusių galvą, sudėjo, kaip reikia, smagenis, išvalė kulkos kelią, sulaikė kraujo priplaukimą į smeginis. Po valandai operacijos, atsigavus nuo chloroformos, atgavo kalbą ir protą. Viso to, kas su ją atsitiko, neatminė; užmiršo ir savo nesmagumus, dėl kurių žudėsi. Ji išgis.

|| Portugalijos valdžia mano užtraukti paskolą atlyginimui išvytiems iš Portugalijos svetimiems vienuoliams, kurių turtai bus valdžios paimti. Sulyg naujų teisių zokoninkams uždrausti zokonų drabužius nešioti ir gyventi kliošturiuose. Valdžia išvijo iš Portugalijos du buvusiu karaliaus ministeriu—užsienių ministerį Azevedo ir vidaus ministerį Chagas

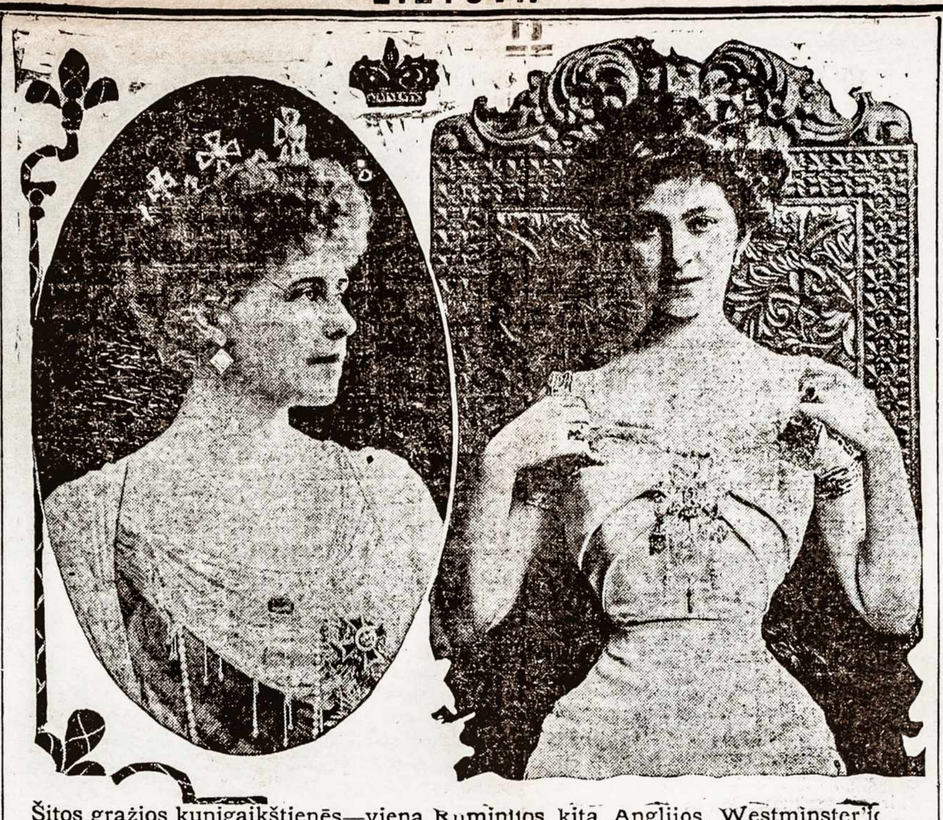

Šitos gražios kunigaikštienės—viena Ruminijos, kita Anglijos, Westminster'ie bus prie Anglijos karaliaus Jurgio V koronacijos.

Šis tas.

Statistika išleistų pasaulyj kningų surinkta tik už 1909 m. vien Italijoj kningų statistika apima ir 1910 m. Sulyg skaitliaus išleistų kningų pirmą vietą užima Vokietija—1909 m. Vokietijoj išleista visokio turinio kningų 31,051. Per 20 metų Vokietijoj išleista 508,409 kningos. Į antrą vietą spraudžiasi Maskolija, turinti beveik dusyk tiek gyventojų, kiek jų turi Vokietija. Maskolijoj sulyg jos valdiškos statistikos, 1909 m. maskoliškoj kalboj išleista kningų ir brošiurų 20,698, kitose kalbose 5,940. Bet Maskolijoj prie kningų priskaityti laikraščių priedai ir viskas, kas spaudinta, tame ir muzikališkiejie veikalai su tekstu. Atmetus tų, kas nėra kningynui, pasirodys, jog Maskolija stovi tame žemiau už Prancūzija, kuri su 11,340 tomų užims antrą vietą. Jungtiniai valsčiai su 10,901 kningų užima trečią vietą, bet ir jos leidiniuose yra daug tokių, kurių kningoms vadinti negalima. Britanijoj išleista 10,725. Italijoj išleista kningų 6,883 (1910 m. 9,788, taigi mažiau, kitur visur išleidimų skaitlius pasidaugino). Iš viso gi 1909 m. išleista kningų 112,000 tomų.

Šveicarijos prekėjai atsišaukė į valdžią su prašymu, kad toji valdžia sukviestų terptautišką konferenciją pataisymui dabar civilizuotuose kraštuose vartojamo gregorijoniškojo kalendoriaus. Jaigu didėsės civilizuotos viešpatystės tokiam sumanymui pritars, Šveicarijos valdžia žada tą prekėjų prašymą į savo rankas paimti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ BRIDGEPORT, CONN.

Lietuvių čia yra apie 900 asmenų, yra trįs pašalpinės draugijos, taipgi S. L. A. ir L. S. S. kuopos; nesenai susitvėrę teatrališka kuopelė V. Kudirkos.

26 vasario pastatyta "Audra Giedroje". Aktoriai savo roles atliko pusėtinai. Prieš scenos atidarymą K. Liutkus kalbėjo apie dailę, bet vietoj aiškinti kas yra dailė, kalbėjo apie kuningus ir merginas. Tarpais buvo dainos, dainavo dvi seserįs. Žmonių prisirinko didelis buris. Visi neužsilaikė gražiai.

Ir L. S. S. kp. darbuojasi, kiek gali, skleidžia apšvietimą tarp Bridgeporto lietuvių. Kitos draugijos laiko susirinkimus prie uždarytų durų.

S. L. A. kuopos narių skaitlius, rodos, mažinasi, nes daugeliui nepatinka naujoji konstitucija; moterįs nori pamesti S. L. A., o jo vietoj sutverti moterų pašalpinę draugiją. Bridgeporto lietuviai gyvena nesutikime, savo kuningo neturi, viską utlieka airišis.

Darbai čia silpnai eina, iš kitur pribuvusiam darbas sunkų gauti, net amatninkui, o paprastam darbininkui dar sunkiau.

Bridgeporte yra 102 tūkst. gyventojų, o karčiamų yra 397, aptekų laikančių svaiginančius gėrimus 56 ir apie 100 šventadieninių karčiamų.

L. J. Grikštas.

IŠ ST. CHARLES, ILL.

Šitame miestelyj lietuvių gyvena didelis burelis; bet dabar, darbams sumažėjus, daugelės išvažinėjo kitur darbo jieškoti, o čia likę dejuoja, kad darbo nėra.

Nors, apskritai imant, čionykščiai lietuviai apšvietimo reikalais mažai rūpinasi, bet čionykštė 250 kuopa S. L. A. stengiasi tarp lietuvių ne tik vietinių, bet ir aplinkinėse, kiek tas jai yra galima, apšvietimą kelti, pratinti lietuvius prie doresnių, pasilinksminimų ir geresnio laiko praleidimo. Kuopa parengė jau du teatrališku perstatymu. 18 vasario atlošti buvo veikalai "Išgama" ir "Tarnas inpainiojo". Lošimas pasisekė neblogai. Geriausiai savo rolę atlošė Valaitaitė (Burdulienės rolę). Negerą inspudį darė tik sufleris, nes per garsiai skaitė, turbūt užprašytas kokio nemokančio savo rolės lošėjo.

Žmonių buvo nedaug, nes mūsų žmoneliai labjau mėgsta smuklę negu teatrą. Svetimtaučiams labai patiko lietuviški šokiai.

Darbai pas mus dabar silpnai eina, yra daug žmonių be darbo. Nežinia, kada darbai pasigerins.

Antanas Valintas.

IŠ BALTIMORE, MD.

10 vasario dieną iš čia Emigrantų komisijos tapo išsiųstas, kaipo negeistinas ateivis, Jonas Antanaitis, kuris, atėjęs pas kuningą Lietuvninką, gąsdinimais bandė išreikalauti piningų. Kadangi jis, išeidamas nuo kuningo, paliko, gąsdinančius laiškus, tai iš jų policija susekė, kas jis yra ir valdžia nusprendė jį siųsti ten, iš kur jis Amerikon atkako. Panašių išnaudotojų niekur dori žmonės neužstoja. Čia gi dar bandyta jo apgynimui net aukas rinkti. Bet ne viskas yra geru, kas ištolo žiba. Dora negali partijoms tarnauti, ji visiems turi but vienoda!

J. R.

ATSAKYMAS Į "ATSILIEPIMĄ".

"Lietuvos" 6 numeryje ponas J. V. Michelsonas apkaltino 52-ros T. M. D. kuopos narį, išvadindamas jį melagiu. Todėl męs, 52ros T. M. D. kuopos komitetas, esame priversti paaiškinti visuomenei, kad 52ros kuopos narys, rašydamas korespondenciją, nerašė vienas be komiteto žinios apie buvusį jubilejinį apvaikščiojima, bet su jo pritarimų; ir tas visas jo aprašymas buvo labai teisingas. P-as Michelsonas pavadino nuobodulio pasaka, ir priduria, kad L. S. S. 7tos kuopos organizatorius norėjęs ne kalbėtoją sustabdyti, tik ko ten jo užklausti, ir tai, girdi, ne laike kalbos, tik jam aiškinant kningelių kainas ir jų turinius.

Nemanome esant reikalinga atkartoti korespondento žodžius, nes tas užimtų daug laiko ir vietos; turime paminėti, kad rašėjas yra didesniu melagiu, kaip tokiu jo pavadintasai 52 kp. narys. Kada kalbėtojas kalbėjęs pirmą kartą, apie P. Vaičaičio beografiją, tai baigdamas savo kalbą paaiškinęs kningelių kainas ir jų turinius. Ir tame laike visi buvę labai ramųs ir niekas jokio klausimo nekėlęs, nes visa publika buvo užganėdinta. Tas visai netaip buvo; kada kalbėtojas kalbėjo antru kartu, tai 7tos kuopos organizatorius pradėjo nerimauti ir žurzėti. Kalbėtojas jam pasakė: palauk, kaip aš pabaigsiu, tai galėsi duoti man klausimus. Bet jisai visai to neklausė ir vis dar labiaus nerimavo. Pirmininkas Strolis, vieną kartą ir antra jį prašė, nusiraminti, bet jis neklausė, tada pirmininkas net supyko ir pasakė, kad ji prašalinti iš svetainės, jai jis neapsimalšins. Į tą ir atsiliepė balsas iš publikos, kad jį išmesti laukan. Rašėjas gi sako, kad ne socialistai kėlė triūkšmą, bet visa publika. Tas yra grynu prasimanymu, nes triūkšmą kėlė vieni socialistai, o ne visa publika. Kada kalbėtojas pabaigė, tai 7tos kuopos organizatorius, norėjo duoti klausimus, bet nei pats nežinojo ką klausti. Jis paklausė, koks yra skirtumas tarp socialistų leberių ir demokratų partijų? Į šitą klausimą buvo labai plačiai atsakyta. Rašėjas gi savo atsiliepime, sako, kad kalbėtojas negalėjęs nieko paaiškinti.

Toliaus rašėjas sako, kad jisai negirdėjęs, kad tarpe socialistų būtų buvusi agitacija. Čia vėl rašėjas baisiai suklydo. Galbut, p. Michelsonas to nei negirdėjo, nes nebuvo ant vietos, bėgiodamas iš vienos pusės svetainės į antrą, nešiodamas atvirutes. Bet mes tą girdėjome aiškiai ir žinome, kad socialistai darė agitaciją priešais aukų rinkimą, sakydami, jog tautiečiams aukų nereikia.

Tą viską patvirtiname męs, 52ros kuopos T. M. D. komitetas:

Emil Strolis, Pirmininkas,
P. Petronis, Prot.Raštin.
P. Balievičius, Turto Rašt.
J. Daunis, Iždininkas.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.
J. Laukis, 2817 Union av., Chicgao, Ill.

Žinotina visiems 37-tos T. M. D. kuopos nariams Chicagoje, kad ateinantis kuopos susirinkimas bus D. Šemaičio svetainėje, 175c Union st., kertė 18tos gatv., kovo 8 d. 7:30 vakare. Kas iš narių nėra dar ligšiol gavęs V. Kudirkos raštų tegul ateina, šitame susirinkime gaus. Taipo gaus ir tie nariai. kurie išvažiavo kitur ir kningų negavo. Tie tegul kreipiasi į pagryžusį iš Lietuvos p. F. A. Juozapaitį, 2000 Canalport ave., Chicago, Ill.

Susirinkime bus taipgi debatai; įžanga dykai.

Gardner, Mass.—Vasario 19 d. čia susitvėrė T. M. D. kuopa. Kuopos viršininkais išrinkta šitie asmenįs: pirmininku—Juozas Slickis; raštininku—Petras J. Mockevičia; kasininku—Aleksandra Rutkauckas. Susirinkimai nutarta laikyti kas mėnesis paskutinį sekmadienį pas A. Butkaucką, 89 Emerald st. Geistina, kad į susirinkimus ateitų ir tie, kurie dar nėra prisirašusiais prie kuopos. Ateinantis susirinkimas bus kovo 26 d. Taigi, broliai ir seserįs, kurie jaučiatės esą lietuviais, ateikite į susirinkimą ir rašykitės prie kuopos. Pameskime savo senus netikusius papročius, paduokime vienas kitam rankas ir stokime prie darbo, kuris tikrai naudą atneš. T. M. D., tiesa, nedalina savo nariams nei piningų, nei kitų tam panašių dalykų, bet ji duoda jiems raštus, kurie daug kartų buva vertesniais ir už piningus. Taigi raštų išleidimu męs ir turėtume rūpintis kuodaugiausiai, nes jų mums ir truksta daugiausiai.

Malonųs viengenčiai, nepasigailėkite kelių centų ir prisidėkite prie T. M. D., o tuomi didelę naudą sau padarysite.

Žinodamas, kad daugumas yra pasipiktinę iš to, kaip tūlas šlubis anais metais T. M. D. kuop tvėrė prie raugalo bačkelės savo paties naudai, turiu paaiškinti, kad dabartinėj kuopoj tokių mierių visai nesiranda ir užtikrinu, kad nieko panašaus joje neatsitiks.

T. M. D. kuopos vardu,
J. Slickis,
Baldwinsville, Mass.

So. Manchester, Conn. T. M. D. 103 kp. mėnesiniame susirinkime 15 d. sausio, tapo įvestas pašelpos skyrius po T. M. D. 103 kuopos čarteriu. Kadangi čia nebuvo jokios pašelpinės draugijos T. M. D. 103 kuopa, matydama, jog čia pašelpinė draugija net butinai yra reikalinga, tuomi padarė žingsnį pirmyn, įvesdama pas save pašelpą. Prie dabartinio komiteto 103 kp. T. M. D. tapo išrinktos sekančios ypatos: Vice-pirmininku J. Gudaitis, finansų sekretorium A. Zokaitis, kasos globėjais, A. Gudaitis ir A. Kancierius.

Ateityje kuopa žada pasidarbuoti ir ant tautiškos dirvos.

103 kp. T. M. D. mėnesinis susirinkimas nedėlioj 12 d. kovo 6 valandą vakare atsibus toj pačioj vietoj.

J. J—vičius.

Kuopų raportai. Nesenai Centro Valdyba išsiuntinėjo visoms kuopoms speciališkas blankas. Jose yra keli klausimai, ant kurių prašoma kuopų raštininkų atsakyti. Tarp tų klausimų yra ir toki: kiek sąnarių prie kuopos priguli, kokios lyties ir kiek kokio maždaug amžiaus (suaugusių, jaunuomėnes, ar senesnių), kiek sąnarių skaito organą ir t. t. Šitų visų klausimų tikslu yra, išaiškinti tikrą padėjimą draugijos,—Tėv. Myl. Dr-jos pirma bando užvesti pas save statistikos skyrių. Kas žino statistikos svarbą, iškarto supras ir naudingumą. šito pirmo pas mus bandymo. Šiandien po 25 metų gyvavimo didžiausios mūsų organizacijos, S. L. A., o taipgi ir po 14 metų gyvavimo T. M. D. retai kas, o gal vos-vos keli asmens žino apie tikrą augimą, vystymos ir abelną organizacijų gyvavimą. Jai šiandien kas pareikalautų tų draugijų historijos, vargiai galima daug ko—t i k r o apie jas pasakyti. Nėra medžiagos, nėra dokumentų, iš kurių historikas galėtų semti tikras žinias apie šias draugijas.—Tokios statistiškos žinios, kokias pradeda rinkti T. M. D. (jos dar persiauros, net ant pradžios gal ir pakaktinos) bus tikra medžiaga, busianiems historikams. (C. rašt. taipgi gavęs tas blankas atgal, pagarsins organe svarbesnius kuopų reikšmus ir darbus. Blankos turi būti sugrąžintos būtinai nuo visų kuopų iki balandžio mėn). Be to, sulyginus tokias žinias metai nuo metų (Centras, be abejonės, parūpins aplamas metines apyskaitas, surengtas iš tokių kuopų raportų), galima padaryti daug naudingų išvedimų, kurie pagelbės išsidirbti geresniems planams, kaip Draugija turi pasekmingiau tvarkyties, kur ir ko kuopoms truksta, kaip jas geriaus išauklėti ir t.t. Žodžiu sakant matyt, kad T. M. D. nori geriaus pažinti tas aplinkybes ir sąlygas, kokiose ji varo savo darbą, o taipgi ir tas jiegas, su kuriomis ji minėtą darbą gali atlikti. Suprantama, šitie raportai bus užlaikomi draugijos archyve. Geistina, kad šitas bandymas kuogeriausiai pasisektų ir kad ateityje būtų galima surinkti dar smulkesnes, platesnes žinias.

Šita nauja mūsų organizacijose sistema investa pagal nutarimą II T. M. D. Seimo, buvusio pernai Chicagoje. Šis Seimas patvirtino naujų instatų paragrafą, kuriame reikalaujama, kad kuopos sykį į metus išduotų Centrui raportą apie kuopos stovį. —

S. L. A. galės turėti gal net daugiau žinių apie savo sąnarius iš įvairių blankų, kurios įvestos prie naujos konstitucijos. Na, pamažu ir męs pradedam tvarkytis.... Tas be abejonės gerai ir laikas jau buvo tą padaryti.

K. D.

Siunčia padėką. Gaunama apsčiai laiškų iš įvairių vietų su padėka už T. M. Draugijos nesenai investus auksinius ženklelius. Kai kurie prašo, kad jų žodžiai būtų organe patalpinti.

Sunku būtų dėlei stokos vietos patalpinti visus laiškus ištisai, vienok tūlas ištraukas iš kai kurių laiškų verta paminėti. Tūlas p. N. iš St. Louis rašo: "Nesenai gavau T. M. D. ženklelį. Trumpai pasakysiu: verta, kad jis būtų ant kiekvieno lietuvio krūtinės. Ačiu labai ir taip toliau."

Kitas vėl rašo iš vieno Chicagos priemiesčių: "T. M. D. ženklelis ne yra, kaip visi: jis atkreipia atydą ir daugelis tuojaus klausia, kas per draugija ir taip toliau. Tokiu būdu, be jokio kalbinimo, tik pagal papasakojimą, viena diena prisirašė 4 mano pažįstami. Patarčiau platint jų daugiau, nes jie ne tik kad gražųs, bet labai gali prisidėt prie praplatinimo draugijos. Nereik kalbint, o patįs užsižingeidauja".

Kas bus toliaus. Tėv. Myl. Draugiją stropiai pradėjo rūpinties pagaminimu naujų raštų, kurie bus leidžiami ateityje. Šiuom tikslu Literatiškas komitetas užmezgė ryšius su daugumu žymesnių literatų, kaip čia Amerikoj, taip ir Lietuvoj. Jau dabar Lit. Komiteto rankose yra seniaus pažadėtas p. Gabrio veikalas "Gruenwaldas", o beto tariamasi su žinomu rašėju Ksaveru Vanagėliu, kuris būk gaminąs (ar jau turi pagamintus) kelis tomus savo raštų.

Taipgi teko girdėti, jog žinomas mūsų veikėjas ir gabus raštininkas—poeta kun. Jonas Žilinskas (dabar Šveicarijoj gyvenantis) mano išleisti apie 4 tomus savo rinktinių raštų. Tame reikale tarp jo ir Literatiško Komiteto eina dabar susirašinėjimai. Be to reikia dar paminėti, jog 1914 metais išpuola 100 metinės Kristijono Duonelaičio sukaktuvės ir galima tikėties, jog T. M. D. užsiims išleidimu visų to rašėjo raštų tų sukaktuvių paminėjimui.

Taigi matytis, jog T. M. D. sąnariams gaminama gražaus dvasiško peno. Draugija dabar jau tiek pastiprėjusi, jog gali užsiimti leidimu didesnių veikalų, vietoj brošiurėlių. Ateityje, juo labiau ji platinsis, juo gražesnius ir didesnius galima bus veikalus leisti ir tokiu būdu sąnariai juo daugiaus ir didesnės vertės gaus raštų už savo 60 centų.—Verta tam pasidarbuoti, didinant kuopas ir platinant draugiją.

Žinių Rinkėjas.

Skundžiasi negalįs sutverti kuopos. "Norėčiau, labai norėčiau kuom-nors pasidarbuoti šitai mūsų T. M. Draugijai—nors kuopą sutverčiau, bet negaliu, nes.... čia nei vieno, išskiriant mane, lietuvio nėra". Taip skundžiasi pavienis T. M. D. narys, M. Bagdonas. Jis ištikro yra "pavienis", nes likimas užmetė jį kur—net už 4 tūkstančių su viršum mylių į vakarus nuo New York'o, ant Vancouver salos (priguli Kanadai). Jo metinė mokestis, ačiu kokioms krasos klaidoms, grįždavo kelis kartus, vienok pagalios po kelių bandymų p. M. Bagd. vis-gi savo pasiekė, gailisi tik, kad jis negali, dėlei stokos lietuvių, pasidarbuoti mūsų naudingai draugijai, ją praplatinti.

Pas mus Suvienytos Valstijos nors ir neatskira sala ir lietuvių reikalaujančių apšvietos, anot jo, "gyva smala", tai vienok nevisur darbuojamasi, kaip priderėtų. Matomai, todėl, kad lietuvių.... perdaug, galėtų dar patrūkti....

Dirbki savo gyvenimo darbą, tobulindamas ir gerindamas savo dvasią, ir tikėk, kad tokiu budu vaisingiausia prisidėsi prie viešojo gyvenimo pagerinimo. L. Tolstoi.

Redakcijos Pastabos.

BADAS.

Nėra baisesnio dalyko, kaip badas. Kada siaučia maras, gal tai nėra taip baisu, kaip kada tūkstančiai žmonių miršta iš bado. Civilizuotaisai pasaulis bado baisybių nebepatiria. Bet chinai yra dabar palytėti ir maro ir bado antsyk. Nei vienai tautai negalima būt kurčiai, girdint apie chinų kančias. Amerikos konsulis iš Shanghai šaukia, kad iš Amerikos ūmai telegrafu būtų pasiųsta $100.000. Suv. Am. Valstijų prezidentas jau seniau išleido atsišaukimą dėti aukas badaujantiems ir maro palytėtiems. Jai negelbėjus,—maras gali greit persimest vakarinėn Amerikon. O ir beto, vien jau žmoniškumas reikalauja, kad visas svietas tuojaus atsilieptų. Ir lietuviams nebūtų iš kelio nors maža dalele prisidėti.

GERO NEPASTEBIME.

Kada gatvėje vežimas pervažiuoja pasipainiojusi ant kelio žmogų ar vaiką, tai visi pamatome ir smarkiai peikiame vežiotoją, apie tai tuojaus ir laikraščiuose parašoma. Kada susikulia geležinkelio traukinys arba užvažiuoja ant uolos garlaivis, taip jau greit visi žinome. Bet kada važiuotuojas greit užmato bepalendančia po vežimu žmogystę, ir taip ūmai sugebi sustabdyt vežimą ar karą, kad ištikro išgelbsti gyvastį, tas pasilieka žinioj tik pas vieną išgelbėtoją. Taip jau yra ir su traukinio vedėju permačiusiu ir mokėjusiu išvengt netikėtos nelaimės, arba garlaivio kapitonu, laiku atspėjusiu, kad už neaiškių miglų tyvuliuoja pražūtinga uola. Tokių dalykų galima priruokuot labai daug. Gero nepastebime. Bet dorybės tokia jau prigimtis, kad ji yra tyli. Gal ji nustotų daug savo prakilnybės, jaigu apie ją būtų garsiai pasakojama, o ypač jaigu ji pati taip pasakotųs. Pačiam žmogui pasijautimas gerai padarius yra geriausias užmokesnis ir pakakinimas.

PAVASARIOP.

Iš rudenio lietuvių gyvenime paprastai esti daug gyvumo. Prasideda teatrai, baliai, susirinkimai, prakalbos, prelekcijos, mokyklos.... Tai viskas tęsias per žiemą. Pavasariop visko jau daug mažiau, ir tai ar kita atliekáma vis tingiau ir tingiau, kol vasaros laiku neateina beveik visiškas viešo gyvenimo užmirimas. Dabar jau eina pavasariop, ir lietuvių gyvenime jau daug lėčiau.

Rods, taip yra ir su visais žmonėmis. Net ir poetos, kuriems pavasaris gali daugiausia jausmų sukelti, visgi tik rudenį dažniausia esti labjaus produktiviški. Indomu, kad tai tarytum priešinga gyvenimui gamtos, kuri pavasarį atgyja, o rudenį liūdnai slenka miriop....

Vengrai savo tėvynėn už 1910 metus iš Amerikos išsiuntė $37.060.000. Lietuvių galima sakyt yra Amerikoje maždaug pusė tiek, kiek yra vengrų, ir jaigu jų yra po tiek jau, kiek vengrų, siunčiama piningų tėvynėn, tad už pereitus metus būtų išsiųsta ne mažiaus kaip $15.000.000. Su tokia suma rods gerokai jau būtų galima pakelti kraštas. Bet ar išsiųsta tiek? Reikia manyt, kad, jai ne tiek, tai arti to, nes ir uždarbiai ir giminių meilė pas vengrus nėra didesni, negu pas mus. Jaigu taip, tai visgi stebėtina, kad tie piningai jokios atmainos nepadaro Lietuvoje. Matomai, iš dykų piningų tokia jau ir nauda.

Lietuvių sausio mėnesyj šių metų Amerikon atvažiavo 612, taigi važiavo vidutiniškai 20 į dieną. Už lapkritį 1910 m. nepriimta Amerikon 24 lietuviai, sugrąžinta iš Amerikos 3.

IŠ LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ.

Ir Lietuvoje sumanyta sukviesti laikraštininkų suvažiavimas. Sumanymą paduoda *Vilties* redaktorius A. Smetona. Suvažiavimui mato reikalą apsvarstyti tokius dalykus: apie kalbos grynumą, apie korespondentų paduodamas netikras, labai dažnai vien keršto padiktuotas žinias, apie laikraščių tono sušvelninimą, apie pridabojimą, kad polemika būtų sąžiningesnė, doresnė...Taigi punktai beveik tokie jau, dėl kokių buvo sukviesta ir Amerikos laikraštininkų suvažiavimas.

* * *

Lietuvos Žiniose (N14) tūlas p. R. Didželis, duodamas neva atsakymą į tilpusį kitą syk tame jau laikraštyje p. J. O. Širvydo straipsnį apie Europos ir Amerikos lietuvių santykius, peikia amerikiečius, būk jie "labai, labai mažai ir permažai Lietuvai, savo tėvynei, duoda arba atsilygina!" Ką amerikiečiai duoda Lietuvos žmonėms, tai esą "tik apsirėdžiusio bei sotaus numetimas nuogam bei alkanam skarmalėlio ir duonos plutgalio".—Bet kuo remiasi p. R. D., taip sakydamas, jis neskaito reikalingu parodyt. Nes ir nesurastų savo skambiems žodžiams argumento. Iš Amerikos Lietuvon kasmet, mat, nuplaukia, jai nekeliolika, tai tikrai bent keletas milijonų dolarių. O apie Amerikos lietuvių sotumą, kaszin bau taip išdidžiai sakytų, jai pačiam tektų to paragauti.

Viešuose reikaluose p. R. D. nori būt konkretiškesniu ir "tiesiog" klausia amerikiečių:

> "1) Ar amerikiečių laikraščiai nors vienas turi bent vieną Lietuvoje apmokamą bendradarbį—korespondentą?
> 2) Kodėl visuose amerikiečių laikraščiuose vienokios ir tos pačios žinios perspauzdintos iš europiečių laikraščių? Juk skaitytojus, išsirašiusius keletą laikraščių, tik piktumas ima skaitant tą patį—žodis į žodį, raidė į raidę, ypač žinias iš Lietuvos, mylimiausius lietuvių amerikiečių skaitymus.
> 3) Kodėl amerikiečiai knygininkai ir laikraštininkai užmiršta nuolatinius savo ir žinomus rašytojus, kurie visai nebežiūrėdami, ar jiems kas ką siunčia ar ne, rašo žinias ir nuolat siunčia savo lėšomis į redakcijas? Juk tokius galima pavadinti laikraštijos stulpais."

Sako, būtų ir daugiaus klausimų, bet esą užteksią ir šių *skaudžiausiųjų*. "Tegul tik į šiuos amerikiečiai atsako!"

Galima būtų pamanyt, kad tai tik ant juoko parašyta, bet visgi, jai jau klausimai vadinama skaudžiausiais, matyt, klausiama ne juokais, kad ir juokingai.

Ar mokat ir dėlko nemokat?—tokia visų klausimų prasmė. Trumpas į tai atsakymas: yra mokama, o kada nemokama, tai arba ten, kur ir niekas nemoka, arba tada, kada yra tam priežastįs. *Lietuva*, pavyzdžiui, visuomet turėjo ir turi apmokamus korespondentus Lietuvoje. Kiek jie parašo, už tiek ir mokama. Kitas pasižada rašyt nuolat, bet, vieną sykį parašęs, pažadėjimą užmiršta ir nei dasišaukt jo nebegalima. Kitas vėl ar tyčia, ar iš nemokėjimo surašo taip menkai ir taip menkus dalykus, kad gėda dėti ir laikraštin, ne tik jau kad mokėti už tokį rašinėlį, vienok ir už tokius buvo mokama, by tik jie buvo iš Lietuvos.—Laikraščio kasos kningos gali būt liudytojos. —

Sulig žinučių perspausdinimo iš Lietuvos laikraščių, tai juk, rods reiktų tik džiaugties, kad Amerikoje taip daroma. Tik tomis, svarbiausia, žinutėmis išeiviams nuolat yra primenama tėvynė. Amerikos laikraščiai nei kiek nesipiktintų, anaiptol, džiagtųsi, jai Lietuvos laikraščiai iš jų nors kada-nekada paimtų žinutę ir ja papažindintų skaitančius Lietuvoje žmones su amerikiečių lietuvių darbavimos ir vargais.

Sulig "žinomų" rašytojų, *nuolat* rašančių ir siuntinėjančių *savo lėšomis* žinutes į redakcijas, tai, *tokių*, deja, iš Lietuvos neturime, o jai kada kas nuo "žinomųjų" yra gaunama, tai už gautą dalyką užmokama, nekartą daug daugiaus, kaip nuolatiniems darbu užverstiems čionykščių laikraščių redaktoriams.

Suprantama, tie laikraščiai, kurie vos patįs gali išsilaikyt, ne-gi iš kur paims ir tuos užmokesčius. Jie ir patįs geistų sušelpiami būti....

Taigi į p. R. Didželio "skaudžius" klausimus amerikiečiams nedaug kas yra atsakymui. Amerikiečiai, rods, daugiaus ir svarbesnių klausimų gali paduot ir yra padavę europiečiams. Tik į juos kaszin kodėl nematoma reikalo atsakyt.

* * *

Maskviškis studentas R. Bytautas kitą syk buvo pasiulęs scholastiškus būdus naujiems žodžiams lietuvių kalboje daryti. Vienas-kitas buvo besigriebiąs aklai Bytautą pasekti; tačiaus dauguomenė to nepadarė ir tai dėl to, kad turėjo gyvesnį lietuvių kalbos dvasios nujautimą. R. Bytautą ir dabar (*Aušrinėje*) regime bepraktikuojant saviškius būdus, tik, ant laimės, toli gražu ne tokiam laipsnyj, kokiam jo paties buvo patariama. Mokslų terminologijon vos keletą žodžių naujai įveda bei naują prasmę bando duoti, bet ir tas truputis nevykęs: priepuolis turįs reikšti tą patį ką rusiškas *slučainost'*, lauke turįs lyginties rūsiškam *vnie*, veikimosi—rusiškam *vzaimodeistvije* ir p. Kitur visur Bytauto protingai vartojama tarptautiškoji terminologija. Keista tik, kad Bytautas, aprimdamas su lietuvių kalbos taisymu, imasi taisyt latinų rašybą ir rašo: *phaktas, phorma, speciphiškas, modiphikuot,* taigi deda *ph* ten, kur latinų kalboj ir visose kitose, kurios tuos žodžius iš latiniškos kalbos ėmė, yra *f*: latin. *factum, facere,* angl. *fact,* ital. *fatto;* lat. *forma,* pranc. *forme,* angl. *form;* latin. *species*+*facere,* pranc. *spécifique,* angl. *specific;* latin. *modificatio,* pranc. ir angl. *modification.* —

Dėl kokios priežasties panašios reformos reikalas sugalvota, visai negalima suprast. Rasi parodymui, kad lietuviai nepripažysta reikalingu esant mokinties latinų kalbos.

* * *

Iš *Kovos* redaktoriaus p. J. B. S. straipsnio "Kas pirmiausia reikalinga" (*Kova* N9) galima manyti *Kovą* pradedant naujai žiūrėti į dalykus. Su mažesniu ar didesniu suprantingumu *Kova* iki šiol žymėjosi ortodoksališka marksistiška pasaulėžiūra, bent viską stengėsi aiškint materialistiškuoju atžvilgiu. Ką kitą užtinkame p. J. B. S. straipsnyj, kur su pabrėžimu sakoma:

> "*Neužginčijamu* yra faktu tas, kad *skirtumas žmonių protiškame išsivystyme* buvo *priežasčia žmonių draugijų pasidalijimo į klesas,* o sykiu tas protiško išsivystymo skirtumas yra priežasčia begalinių nereikalingų kančių ir nesutikimo" (pabraukimai mūsų).

Ir vėl toliaus:

> "Labiau protiškai išsivystę sferos pavergė mažiau išsivysčiusius su pagelba kapitalizmo sistemos—trustų" ir t.t.

Paprastas marksistų aiškinimas klasių atsiradimo yra visai kitoks. Čia-gi p. J. B. S. galvoja pats, originališkai, nepriklausomai nuo doktrinos. Būtų tai geras apsireiškimas. Tik kol-kas visgi tai yra vos menkutis (gal net nesužiningas) savistovumo prasiskverbimas. Nes toliaus straipsnyj po eilės šabloniškų sakinių, lyg pamiršus kas pirmiaus sakyta, vėl atsiduriama ties "ekonominio išsivystymo būtinumais" ir užreiškiama:

> "Idant neatsirastų draugijinės klesos, tur būt panaikinta privatiškoji darbo įrankių nuosavybė" ir t.t.

Taigi čia klasių prašalinimui patariama panaikinti ne tai, kas straipsnio pradžioj buvo pripažinta tikriausia priežasčia "žmonių draugijinio pasidalijimo į klesas". Aiškus prieštaravimas. Isplaukia jis žinoma iš to, kad ten buvo pagalvota savystoviai, o čia jau pagal nukalto kurpalio.

Dėl galvojimo būdų maišaties prie išvedimo "kas pirmiausia reikalinga" preinama tik nuovoka. Paminėjus "visuomenišką nuosavybę", paaiškinus reikalingumą "buntavoties", galų gale visgi pripažystama pirmiausia reikalinga esant apšvieta. Tas jau—ačiu nuovokai, ne kam kitam,—nebestovi priešingume su tuo, kas pradžioj straipsnio originališkai buvo sugalvota.—Suprantama, ir be tokių painių galvojimų apšvietą žmonės pripažysta pirmiausiai reikalinga. P—s J. B. S. priduria dar sąlyga, jog reikia geros apšvietos, t. y.:

> "tos apšvietos, kuri sukelia mintis iš miego, kad galima būtų po to duoti joms suprasti gyvenimą žmogaus ir draugijos" ir t.t.

Gabus pedagogas sužadina mintį ir mažmožiais. Tad būtų čia tik mokinimo sistemos klausimas. O kas dėl žmogaus ir draugijos gyvenimo supratimo, tai šiam dalykui kiekvienas, jai tik nenorės pasikakinti kieno nors pasiulomais receptėliais, į reikalauja daugelio metų sunkių studijų. Jai ištikro klausus, kas pirmiausia reikalinga mūsų lietuviams darbininkams, tai akyvaizdoj to fakto, jog turime arti 50 nuošimčių analfabetų bene bus teisingiausia atsakius: pirmiausia reikia gero elementoriaus.

* * *

4 kovo sukako 50 metų nuo baudžiavos panaikinimo. *Lietuva* sukaktuves paminėjo. Tik kas žin kokių priežasčių dėlei nei vienas kitas Amerikos laikraštis to nepadarė, kada buvo laikas.

Straipsnių Konkursas.

Kad paraginus mūsų jaunuosius taip jau kaip ir senuosius rašytojus rašyti laikraštin geresnius straipsnius, skelbiame straipsnių konkursą. Už geriausiai parašytus straipsnius skiriame keletą dovanų.

Temas straipsniams rašytojai gali pasiskirti patįs; iš savo pusės patartume šias:

1) Baudžiavos panaikinimo pasekmės.

2) Apie lietuvių pelnus Amerikoje.

3) Apie lietuvių dorą bei apšvietą Amerikoje.

4) Apie blaivybės platinimą.

Dovanos bus duota sekančios:

1) Už geriausiai parašytą straipsnį—piningais (ar pagal rašytojo noro kningomis) $10.00

2) Už antrą geriausią straipsnį—kningų už $8.00

3) Už kiekvieną tinkantį atspausti laikraštyje straipsnį—kningų už $3.00

Kningas kokias norint galima pasirinkt iš "Lietuvos" katalogo. —

Apie straipsnių gerumą spręs "Lietuvos" redakcija. Konkurso sąlygos yra tokios:

1) Prisiunčiamieji straipsniai turi būt pažymėti slapyvardžiu ar koiu ženklu; prie straipsnio atskirame užlipintame konverte turi būt įdėta kortelė su straipsnio vardu, rašytojo tikra pavarde ir adresu.

2) Straipsniai privalo susidėt ne mažiaus kaip iš 900 žodžių ir ne daugiaus 3000 žodžių. Žodžių skaičius reikia paminėt straipsnio gale.

3) Straipsniai, kurie laimės dovanas, tuojaus po laimėjimui bus atspausti "Lietuvoje". Nelaimėję dovanų ir nepripažinti tinkamais spausdinimui bus sugrąžinti autoriams.

4) Konkurse negali dalyvauti žmonės, dirbantįs "Lietuvos" redakcijoje, spaustuvėje ar administracijoje.

5) Straipsniai konkursui turi būt prisiųsti "Lietuvos" redakcijon ne vėliaus 1 gegužės 1911 m. Konkurso rezultatai bus pagarsinti "Lietuvoje" ne vėliaus 19 gegužės 1911 m. Dovanos laimėjusiems konkursą bus išsiųstos tuojaus po rezultatų pagarsinimui.

Dėl Visasvietinės Kalbos.

Anglų kalba yra plačiausiai sviete vartojama kalba. Komercijoj ji vis daugiaus įsiviešpatauja. Dėlto anglai dabar pradeda manyti savo kalbą patapsiant visasvietine. Chinai ir japonai uostų miestuose geriausia supranta ir kalba angliškai. Japonijoj, sako, dėl japonų alfabeto sunkumo, į mokyklas manoma įvest angliškąją kalbą, kaipo išguldomąją. Visokių kraštų išeiviai Amerikon, čia atkakę, pramoksta anglų kalbos, o pramokę ir sugryžę namo, gali jau susikalbėt angliškai, jai reikia. Londono laikraštis "The Economist" nupasakoja tokį atsitikimą, buvusį Vengrijoj laike rinkimų parlamentan. Vengras kandidatas parlamentan bandęs susikalbėti su slavokais rinkikais madžariškai, bet negalėjęs. Jam patarta buvę kalbėt angliškai. Angliškai susikalbėjo, nes tarp slavokų rinkikų ne vienas atsirado buvęs Amerikoje.

Tas jau laikraštis pastebi, kad anglų kalba įeinanti dabar madon ir užimanti vietą prancūziškos, nežiūrint, kad prancūziškoji yra labjausiai elegantiška ir iki šiol pasilieka diplomatų kalba. Vokiečių kalbos žodžiai yra suaugę iš šmotelių, o abidvi, vokiškoji ir prancūziškoji, labai "nesvetingos" naujiems žodžiams. Angliškoji kalba turi lengviausią konstrukciją, ir taip jau dabar, kaip ir senovėje, greit naujus žodžius prisiima. Svarbiausia esą tai, kad joje tiesiausia ir suprantomiausia galima prabilt į biznio žmogų, kuriam gludi kalba reiškia laiko užčėdyjimą, o todėl ir piningus.

Dirbtinės kalbos neturį pasisekimo, Volapuekas dingęs, o Esperanto komercijinis svietas iki šiol nėra priėmęs; dėl stokos tvirtų ištarimo taisyklių ne vienos tautos esperantistai greit galį viens kito nebesuprast.

Be abėjo, anglų kalbos įsiviešpatavimas pasaulėje yra milžiniškas. Ji dabar beveik jau gali vadinties visasvietine. Esperanto kalbos besiplatinimui nei lyginties negalima su angliškosios kalbos užkariavimais. Vienok iš to dar negalima sakyt angliškąją kalbą patapsiant—ar kadir patapus—ilgiaus paliksiant tarptautiška ir visasvietine. Tai dėl tos pat priežasties, dėl kurios abejojama ir Esperanto ateitis—dėl dialektų vis didesnio skirtumo susidarymo. Jau ir dabar Anglijos, Amerikos ir Australijos angliškosios kalbos dialektai labai didžiai kuo skiriasi. Ne kartą anglui su amerikėnu gan sunku esti susiprasti. Ilgainiui skirtumai dar didesni darysis. Tąsyk kaip tik gal ir bus vieta pagelbinei dirbtinei tarptautiškai kalbai ir ja gal bus Esperanto. Pastebėtina, kad dabar jau daugiausia esperantistų yra tarp anglų. Sulig ištarimo, tai vienodumas visgi lengviaus yra užlaikyti dirbtinėje, sužiningoje kalboje, negu naturališkoje, gaivališkoje.

A. B. C.

Sugrįžo.

Juozas Stungis gana gerai gyveno. Ūkė daili, žemė gera, ir ką tik nepasės, auga. Iš gyvulių ką neaugys, eina kaip iš pieno.

Bet Stungis pavydėjo tiems, kurie, parsinešę iš Amerikos piningų, prisipirkdavo žemės daugiau negu Stungis turėjo. Sykį jis girdėjo pasakojant pažįstamą, parėjusį iš Amerikos, būk Amerikoj mažai reikia dirbt ir daug, daug piningų galima uždirbt, kaip kas, sako, ir visai nedirba, o piningų neturi kur dėt. Nuo to laiko Stungis Ameriką įsivaizdino kaipo kokią jauną, gražią mergelę, stovinčią ant augšto kalno ir iš augšto mėtančią žmonėms turtus, piningus. Ir nuo to laiko jam ta graži mergėlė nėjo iš akių, kur jis tik ką veikė, vis jam stovėjo prieš akis ir su piršteliu mojo prie saves.

Sykį, rudenyj, Stungis, beardamas rugienas, taip giliai įsimąstė apie Ameriką, kad jam Lietuva visai nemiela pasidarė, jo tik kūnas buvo čia, o siela jau ten rinko piningus.

— Eisiu Amerikon, eisiu Amerikon, parsinėšiu daug piningų, tada tai puikiai gyvensiu.

Ir iškinkęs arklius, parjojo namon.

Įėjęs grįčion, tarė savo žmonai, Onai:

— Žinai ką, Ona?

— Na?

— Eisiu aš Amerikon....

— Kas pasidarė?....

— Čia negerai gyvent. Tenai yra daug piningų, parsinešiu, tai prisipirksiu daugiau žemės....

— Ar tau galvoj negerai, ar dar tau šitos neužtenka?....

Juozas supyko ant pačios, ir susiraukęs, tarė:

— Jaigu gražumu neleisi, aš pabėgsiu....

— Gali eit, kad ir šiandien!....

— Žinoma, kad eisiu!....

— Bet žiūrėk, atsitikus kokiai nelaimei, kad nesigailėtum, ir man neprikaišiotum.

Sulaukęs jomarko, Juozas mieste pardavė vieną karvutę, turėjo dar piningų, tai jau ir buvo kelionei. Žemę parsamdė kaimynui. Nuėjo pas vedėją Amerikon, sušnekėjo, kada išeit. Beveik viskas jau buvo prirengta....

Paskutinės dienas, Juozas nieko nedirbo. Vaikščiojo pas kaimynus, pažįstamus, rinko jų antrašus, kad laike kokios nelaimės kelionėje, kad ne pas vieną, tai pas kitą, galėtų atsišaukt.

Pati su vaikučiais verkė, gailėjosi....

Atėjo išvažiavimo vakaras.

Juozas su žmona rengė valgį ir rūbus.

Prisirinko žmonių pilna grįčia. Visi kalbėjo apie esančius Amerikoje savo gimines, pažįstamus; davinėjo patarimus kelionėje.

— Ar viskas prirengta?—paklausė atvažiavęs vedėjas.

— Taip....

— Tai skubėkim.

Stungis, pirmiausia su savo žmona, vaikučiais, paskui su visais susirinkusiais išleisti atsisveikino.

Visi verkė, liejo gailias ašaras....

Juozas inlipo vežiman ir atsistojęs, tarė:

— Dabar, prašau visų, gal kam kada-nors kuom nusidėjau, teiksitės atleisti. Likkit sveiki visi!....

— Atleidžiam!....

— Sudiev!....

— Laimingai!....

— Dieve padėk kelionėje!—girdėjosi balsai.

Vežėjas sukirto arkliams, vežimas sukrutėjo. Puolė Juozo žmona su vaikučiais prie vežimo, bet tik ratai subarškėjo.

— Ak, Amerika, Amerika,—girdėjosi senos žmonėlės balsas.—Turtingi ūkininkai. apleidžia savo ūkes, savo pačias su mažais, verkiančiais vaikučiais ir važiuoja ten laimės jieškotų....

Stungis sėdėjo vežime, atsigrįžęs į namus, kaž-ko gailėjosi, ir liejo ašaras....

Bevažiuojant, pamiške, ratų barškėjimas atsimušė miške ir iš ten skrido kaž-kieno balsas.

"Žmogau, grįžk atgal!.... Ten, kur tu važiuoji, nesurasi laimės.... Tavę ten laukia amžinas vargas.... Grįžk atgal!...."

Bet Juozas atsigulė vežiman, insuko galvą į maišą ir nenorėjo tų žodžių klausyt.

Gulėdamas vežime Juozas, dar su karštomis ašaromis akyse užmigo.... Pabudęs, pamatė, jog jau toli nuo savo namų.

Ant rytojaus Kaune, už poros dienų Prūsuose, o už trijų savaičių Juozas jau sėdėjo pas savo pusbrolį, Amerikoj.

Prisirinko daug pažįstamų, draugų; visi klausinėjo apie gentis, pažįstamus. Juozas pasakojo, atsakinėjo ant klausimų.

Už poros savaičių Juozas jau dirbo geležų dirbtuvėje. Darbas sunkus.... Užmukestis maža.... Piningų reik....

Dabar jau Juozas pamatė, kad Amerikoj nieks už dyką piningų nedalina, bet juos reikia labai sunkiai uždirbt.... Vienok jis norėjo jų daug turėt.... Dirbo jis, kiek tik pajiegdamas.... Kartais pasitaikydavo sunkesnis darbas, negu paprastai, reikėdavo ilgesnės valandos dirbt, Juozas prie to būdavo pirmutinis. Jis visados norėdavo daugiaus dirbt, kad daugiaus piningų padaryt.

Už pusmečio Juozas jau turėjo ir piningų.... Bet.... jis jau nebuvo toks sveikas, raudonas, kaip kada atvažiavo iš Lietuvos.... Jis buvo jau pageltęs kaip morka, nesinorėjo jam valgyt, jautėsi nesveiku—liguistu....

— Eik pas gydytoją,—sakė pusbrolis.

— Ką gelbės?....

— Gelbės, negelbės, bet ir neužkenks....

Juozas dar vis laukė, kentė, bet ant galo pamatė, kad jau blogai; būtinai reikia eit pas gydytoją.

Nuėjo pas gydytoją. Gydytojas apžiūrėjo ir paklausė:

— Ar senai iš krajaus?

— Pusė metų....

— Gal persunkiai dirbi?!....

— Taip, aš dirbu sunkiai....

— Matai, tas tau užkenkė.

Gydytojas pagalvojo, pagaliaus tarė:

— Daugiau pas jokį gydytoją neeik.

— Kodėl?....

— Tavęs niekas neišgydys....

— Kas yra?....

— Tu važiuok ten, iš kur atvažiavai. Ten gal ir išgysi, o kitaip mirsi.

Juozas, išgirdęs, kad gydytojas pasakė "mirsi", labai nustebo, vienok jis jo neklausė. Tuojaus nuėjo pas vieną gydytoją, pas trečią, pas penktą.... Norėjo išsigydyt. Bet ant galo apsižiūrėjo, kad dar blogiau....

Vargas....

Piningus išaikvojo daktarams ir vaistams. Dirbti negali.... Parvažiuot Lietuvon.... Nėra iš ko....

Kur dingt?....

Suaukojo jam pažįstmi kelionei piningų.... Ir Stungis, išsipirkęs laivakortę, sugrįžo, Lietuvon.

Ir štai vieną gražų vakarą Stungis parėjo į savo namus....

Pati, pamačiusi, paklausė:

— Iš kur tu dabar!?....

— Iš Amerikos..

— Taip greit?....

Juozas atsisėdo ant suolo ir kaip mažas kudikėlis pradėjo verkt....

— Kas yra?—klausė pati.

— Argi manai aš išgero?

— Kas? Apsivogei?....

— Ne....

— Tai kas gi?....

— Apsirgau....

— Matai, aš sakiau, kad gailėsies....

Juozas pasakojo pačiai apie Ameriką, apie savo ligą ir kitus matytus dalykus.

Pati gi dar paklausė:

— Vienok piningų visgi parnešei?....

— Taip....

Stungis ištraukė iš kišenės skepetaitę, kurioje buvo įrišta trįs sidabriniai rubliai.

— Tai tiek?....

— Taip....

— O, o, tai tu gerai uždirbai. Vyras už tai!....—tyčiojos pati.

Po tūlam laikui Stungis pagijo ir vėl pradėjo vest savo ūkį kaip ir pirma, bet jau Amerika jam pasirodė ne kaipo jauna graži mergelė, dalinanti turtus ir piningus, bet—kaipo didelis, didelis geležinys vilkas, kuris praryja sveikus žmones, o išspjauna jau ligotus, niekam netinkamus.

Vyturiuks.

Senovės Persų pasaka.

(Iš kningos "Mesnavie").

Kaip pradėjo rašyti savo kningą Mulla Irame.

Mulla Irame pagarsėjo augštu protu ir mokslu tarp savo viengenčių.

Toli už Persijos ribų jo garbė buvo žinoma, daugybė žmonių iš tolimų šalių vaikščiojo pas jį klausti išmintingo patarimo, ir kiekvienas išeinantis, garbino Allachą už tai, kad jisai davė pasauliui tokį galvočių.

Bet neužganėdintas buvo tuom pats Mulla Irame. Labai jisai norėjo dalintis žiniomis su savo tautiečiais, bet supratimas, jog tik maža saujelė gali jo klausyti, jį skaudžiausiai kankino.

Ilgai jisai galvojo, kaip praplatinti savo žinias tarp savo viengenčių, ir ant galo pagalios nutarė parašyti kningą. Gerą, teisingą kningą, kurioje žmogus rastų paspirtį geresniems savo sielos jausmams ir kurią skaitydami, žmonės taptų geresniais ir teisingesniais.

Kur nespės nuvesti mane mano silpnos kojos, tenai lankysis mano kninga, linksmai galvojo Mulla. Jiji užsuks į visus tamsius užkampius Persijos ir Indostano ir atidarys žmonėms akis....

Apšviestas linksma svajone, Mulla Irame griebėsi darbo.

Šešis metus, be atvangos dirbdamas dienoms, jisai rašė savo kningą, apgalvodamas kiekvieną žodį, pertikrindams kiekvieną mintį.

Darbas jau baigėsi, ėjo prie galo.

Vieną karštą dieną Mulla, kaip visada, sėdėjo netoli vandensrinkio (baseino), insigilinęs į darbą. darbą.

Dar keletas eilučių.... ir jojo ilgas, šešių metų darbas bus užbaigtas.

— Ką rašai tu čionai, šeiche—netiky?—pasigirdo balsas iš užpakalio.

Mulla kruptelėjo ir atsisuko.

Prieš jį stovėjo žmogus, apsirėdęs piemenio rūbais, pasirėmęs ant ilgo kriukio.

Veidas nepažinstamojo švietė neperlaužiama energija ir spėka, o akįs žiūrėjo ramiai ir išmintingai ir rodos leido spindulius.

— Aš rašau kningą žmonėms—atsakė Irame.—Šeši metai kaip rašau aš ją ir dabar baigiu darbą. Dėlto liepiu atsitraukti, nekliudyti man.

— Bet duok nors pažiūrėti tavo darbo!—galingu balsu tarė nepažinstamasis, ištiesdams ranką.

Mulla tyliai padavė jam savo kningą.

Nepažinstamasis paėmė kningą į rankas, pažiūrėjo į pirmąjį puslapį ir neištaręs žodžio, metė ją į vandenį.

Mulla neapsakomai įtūžo.

— Ką tu darai, nelaimingas?—suriko jis nesavu balsu. Kam sunaikinai mano šešių metų dar-

ą? Kam metei į vandenį kningą, kurią rašiau aš mano tautiečių, mano brolių naudai?!

— Aš įmečiau ją dėto, kad išgelbėti tave ir tavo tautiečius [illegible], kuriuom yra persigėrus tavo kninga!—ramiai, bet tvirtai atsakė indomus nepažinstamasis.—Kaip drysai tu imtis tokio darbo? Tu, kuris pats dar nepasiliuosavai nuo niektikėjimų, tu, kurs pats skaitaisi su nuomone minios?! Bet jaigu tau gaila tavo vergiško darbo, tai imk jį. Aš tau atiduosiu jį atgal. Bet jaigu tu imsi savo kningą, tai amžinai atsitoliasi nuo manęs.

Tuos žodzius taręs, nepažinstamasis inkišo į vandenį savo kriukį ir, pamaišęs vandenį, ištraukė iš vandensrinkio kningą.

Neapsakomai nustebo mulla Irame, pamatęs savo kningą visiškai sausą.

Dabar jisai negalėjo netikėti, jog prieš jį stovi nepaprastas žmogus.

Visais jausmais jisai atsidavė nepažinstamam.

O tas stovėjo ir žiūrėjo į jį tuom savo spindulingu, išmintingu žvilgėsiu.

— Pasakyk man, mulla,—tarė jisai, ar nori sekti paskui mane, ar nori kad aš išmokyčiau tave, kaip reikia rašyti knninga?

— Noriu, mokytojau!—jausmingai sušuko mulla.

Ir plačiu užsimojimu inmetęs kningą į vandenį, sekė paskui nepažinstamąjį, užžavėtas neaiškaus jausmo.

Taip ėjo juodu tyliai per laukus, kol plati upė neužkirto jiemdviem kelią.

Priėjęs prie kranto, stebūklingas piemuo drąsiai stojo ant vandenio ir taip neskęsdamas, ėjo paviršium kaip stiklu.

— Mokytojau, kaip aš?!—sušuko mulla, persiėmęs, matydamas stebūklą, neapsakomu užsitikėjimu.

— Eik drąsiai paskui mane!—išgirdo atsakymą.

Irame žengė į vandenį ir neapsakomai nustebęs, pamatė, jog kojos jo žengia tvirtai vandens paviršium.

Bet valandėlei praslinkus, abejonė insiskverbė į jo sielą.

— Ką aš čia paskui einu?—sujudęs galvojo jis.—Ir dėlko aš tikiu į jį? Kas jis? Kaip, dagi tikėdams į Allachą, iki šiam laikui negalėjau vaikščioti, ant vandėnio.

Nespėjo apie tai Irame nė gerai pagalvoti, kaip bematant pasijuto skęstąs vandenyje.

— O, mokytojau!—sušuko, išsigandęs mulla.—Pasakyk man, kas tu! Pasakyk, kol dar vilnįs mane neprarijo, aš noriu žinot, kaipo teisingai tikintis musulmonas: dėlko aš turiu tikėt į tave, dėlko dagi vardai Allacho ir Mahometo neleido man vaikščioti ant vandenų, tik tu....

— Aš—Teisybė (Šamsi). Ištark mano vardą!—ramiai pasakė piemuo.—Aš—teisybė, aš—dievas visų dievų.

— O Šamsi, Šamsi!—dėkingai sušuko Irame.

Ir tuojaus pasijuto, jog jis vėl tvirtai stovi ant vandens.

Taip juodu perėjo upę ir patraukė linkui pryšakyj gulinčio miesto.

Nuo miesto keletą šimtų žingsnių Šamsi netikėtai sustojo ir, atsikreipęs mullopi, tarė:

— Dabar tu turi daryti tai, ką aš tau paliepsiu.

— Aš klausau tavęs, o mokytojau!—atsakė Irame.

— Gerai. Eik į pylį ir nupirk man vyno.

Kaip griausmas sudavė tie žodžiai dievobaimingam Irame.

Dagi vaikščioti tomis gatvėmis, kur buvo vyno krautuvės, draudė Mahometas, o čiona: tuojaus mokytojas reikalauja nuo jo suardymo viso to šventumo.

— Ką sakai tu, mokytojau!—sušuko Irame.—Argi tu nežinai įstatų?

Ramus nusišypsiojimas apšvietė veidą Šamsi.

— Eik ir išpildyk mano paliepimą. Ir atmink, kad visu kuom galima naudotis išmintingai. Kiekviena žmonių kuopelė sutvėrė sau instatus ir mano, jog jų instatai teisingi. Bet vienatinis instatas—tai teisybė. Eik!

Atsipeikėjo Irame ir nuėjo pilin.

Bet visgi jam pasirodė baisu įeiti į sandėli.

Šimtas žingsnių nuo jo, jisai pasišaukė darbininką ir, padavęs jam du sidabrinių piningų, liepė pirkti už vieną vyno, o kitą pasilikti sau už darbą.

Kuomet darbininkas atnešė vyną, Irame paslėpė butelį po aba ir ėjo pas mokytoją.

Bet Šamsi sutiko jį šaltai.

— Aš neimsiu nuo tavęs vyno!—aštriai ištarė jis.—Tu apgavai mane ir save. Aš liepiau tau pačiam pirkti vyną, o tu papirkai ambalą. Eik vėli į pilį ir pirk pats. Bet neslėpk po abą ir nešk atvirai rankoje.

Nužemintai palenkęs galvą, mulla Irame vėl ėjo pilin.

Priėjęs prie sandėlio, jis palaukė, kol gatvė išsituštino nuo keliaujančių, inlindo į rūsį, ant greitųjų nupirko vyną ir iššoko gatvėn.

Nespėjo jisai nueiti šimto žingsnių, kaip vienas iš praeivių, šnairuodamas, paklausė jo:

— Ka neši, mulla?

— Uksusą,—atsakė, nuliudęs, Irame ir suskubino savo žingsnius.

Bet dar šalčiau sutiko jį Šamsi.

— Pasigailėjimo vertas žmogau!—ištarė jisai rūsčiai.—Tai ir vėl apgavai mane. Tu pasinaudojai tuščia gatve įėjimui į sandėlį ir nesąžiniškai pamelavai praeiviui, bijodams pasakyti jam teisybę! Paskutinį kartą liepiu tau: eik į sandėlį, pirk neužkimštą butelį raudono vyno, prisegk jį stačiai prie tavo baltos kaip sniegas čalmos ir, pasišokinėdams, eik per gatves pas mane. Lai skalanduojasi vynas, ir jo raudona sriovė lai liejasi matant visiems ant tavo čalmos ir laisto tavo veidą!

Krūptelėjo mulla Irame.

Išpildyti mokytojaus paliepimą—reiškė iškarto suardyti viską, kas rišo jį su tikėjimu, atsisakyt nuo žmonių nuomonių, o gal būt ir meilės tautiečių, sumindžiot. amžiais susidėjusius papročius ir tradicijas.

— O, Šamsi, ar ištikro viskas tai reikalinga?—sušuko jis.

— Tu nori rašyti savo kningą?—rusčiai užklausė mokytojas.

Ir tuoj aiški šviesa apšviete Irame protą.

Žingeidumas pripildė jo sielą, ir jis drąsiai traukė pilies link.

Su pasididžiavimu įėjo į sandėlį, lydimas pasipiktinusios minios išmėtinėjimų, nupirko atimštą butelį raudonojo vyno, prisegė jį prie savo čalmos ir drąsiai išėjo gatvėn.

Pasišokinėdams ėjo jisai išilgai gatvę, raudonas skystimas skalandavosi iš indo ir kruvinomis sriovėmis apliejo baltą varsą jo čalmos ir veidą.

Ir įstabu! Juo daugiau skalandavosi vynas, juo ramiau darėsi sieloje Irame.

Rodos dangiška šviesa atsimušė į akis Irame, pranyko horizontas, ir akįs dabar matė viską, kas paslėpta buvo nuo jų iki šiam laikui.

Jis negirdėjo minios pajuokimų, nejautė skausmo nuo mėtomų į jį akmenų....

Laimingas ir linksmas ėjo jisai, pasišokinėdams, išilgai gatvės.

Už pilies jį sutiko Šamsi.

Veidas jo spindėjo kaip saulė, ir šypsodamasis, jis karštai sveikino mokinį.

— Tu pergalėjai savę—ištarė jisai. Eik ir imk plunksną! Baimė prieš žmones ir niektikėjimas jau netemdys tavo proto.

Iš rusų kalbos
vertė, **V. Krivaitis.**

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Jon. Debin, Newarke. Apie Š. prelekciją gavome žinias ir nuo kitų korespondentų ir tos žinios sutinka su žinioms paduotoms tilpusioj korespondencijoj; jos suteiktos mums žinomų korespondentų, todėl neturime pamato toms žinioms netikėti. Š. taipgi mums žinomas. Jo reikalais užsiimti nenorėtume.

J. Šežai. Korespondencijos mintis nebuvo perkeista, taisyti gi raštą redakcijos turi tiesą ir iš to naudojasi; kartais ir butinai reikia kaip kur rašto formą taisyti. Dabar gi Tamista rūgoji, bet pats nesakai, kur redakcija rašto mintį iškreipė. Apie mergaites redakcija neišsvajojo. tos korespondencijoj buvo paduota.

John Žitkus, Albany. Tai mažmožis, neužsimoka laikraštin talpinti

---

J. Korzeniowski

Medicinos Daktaras,

Komedlja vienoje veikmėje

Lietuvių kalbon išvertė

Valdevutis.

—o—

PULKININKAS. Tąi labai gražiai. Mokslas svarbus ir žingeidus.

KAROLIUS. Mūsų kūnas yra mechanizmo stebūklu. Tyrinėjant ir mylint gamtą, kaip-gi nežinoti gražiausio jos veikalo. Bet mylimoji mama, kur mama padėsi tetulę?

VAIVADIENĖ. Ištikro, pati nežinau. Jai sunku atrasti, atsakančią jos ūpui, vietą.

KAROLIUS. Aš užleisiu savo kambarį.

VAIVADIENĖ. Gerai, mano vaike! Stepone! liepk-gi mano sesers daigtus sunešti į mano sūnaus kambarį. Rašymo įrankius pernešti į kitą ir tenai gerai ponaičiui viską prirengti.

STEPONAS. Gerai, ponia! Aš tuoj dasiprotėjau....

KAROLIUS *(tyliai į Steponą:)* Tiktai tuos kaulus pirmiausiai taip sutvarkyk, kad niekas jų nematytų. Supranti?

STEPONAS. Suprantu. Kaip man ką ponaitis pasakys, tai aš tuoj dasiprotėju. *(Išeina).*

VII REGINYS.

TIE PATĮS be STEPONO.

KAROLIUS. Ar tetulė visados tebėra priešinga universitetui? ir dėdė taipgi rūstauja ant mamos, kad man leidei važiuoti į Charkovą?

VAIVADIENĖ. Visados. Bet tylėk—atvažiavo. Pasveikink vienok tetulę su pagarba.

KAROLIUS. O mano mama! ar-gi bereikia man apie tai minėti.

MARŠALKIENĖ *(už scenos).* Ei! Uogele! Uogele! mano krepšelis ir rakteliai. *(Pulkininkas vaikštinėja dainuodamas ir šypsodamas. Vaivadienė eina prie durų sveikintų svečių. Karolius šale Onos.—Įeina maršalkienė, nutukusi ir raudona elegantė. Maršalka augštas ir liesas, plaukai žili, veidas baltas. Šalbierka ilga, balta, frakas juodas, skrybėlė balta).*

VIII REGINYS.

ONA, PULKININKAS, VAIVADIENĖ, KAROLIUS, MARŠALKINĖ ir MARŠALKA.

MARŠALKIENĖ. Kaip drūta, sesutėle? Netikusį turi pylimą. Matyt, kad tai niekam nerūpi. Tik-ką šonkaulių neišsilaužiau, kad tave dievai!

VAIVADIENĖ. Dovanok, seser! Bet sveikinu mylimuosius svetelius. Kaip-gi sveikatėlė, Kotilda? senai pas mane bebuvai.

MARŠALKIENĖ. Ei! laiko neturėjau. Tiek rūpesčių ant mano galvos! kaip sako pirmsėdienė. Statau naują malūną ir smūklę. Blaškausi po laukus, nes kaip tiktai tų paleistuvų užveizdų neprižiūrėsi, tai nieko nebus. Nesenai buvau Berdičeve su pirkimo reikalais. Viskas tai mane baisiai pabaigė. Blogai jaučiuosiu, mano sesute! Prie mano silpnos sveikatos tiek triūso ir rūpesčio! Pirmsėdienė negali atsistebėti, kaip visur aš galiu ištesėti. Nes aš pati blaškaus į dešinę ir į kairę. Mano vyrui nerūpi niekas.

MARŠALKA. Man dėl nieko neskauda galvą—turiu pripažinti tą teisybę.

VAIVADIENĖ. O kaip-gi dabar sveikata mylomojo maršalkos?

MARŠALKA. Mano? *(Žiūri į pačią).*

MARŠALKIENĖ. Mano vyras, ačiu Dievui, sveikas; išrodo kaip ridikas.

MARŠALKA. Aš, ačiu Dievui, sveikas; išrodau kaip ridikas.

PULKININKAS *(į šalį:)* Laimingas žmogus! kai pati liepia būti jam sveikam, tai jis ir išrodo kaip ridikas.

MARŠALKIENĖ. Bet turi svečių, seser! *(Švelniai ir linkterėjus).* Kaip sveikas gerbiamasis geradėjas pulkininkas? O, ir panelė Ona čia! Kaip sveika, mano dušele? *(Bučuoja ją į kaktą).* Vyre! ponas pulkininkas.

MARŠALKA *(į pulkininką:)* Kaip sveikas, mano dušele?

PULKININKAS *(į šalį:)* Aš jo dušelė?

MARŠALKIENĖ. Paskutiniuoju sykiu, kuomet buvau pas pirmsėdienę, užtikau tenai kuningaikštį Augustiną. Kuningaikštis buvo su dukterimis. Įsivaizdink, pulkininke, kad jų akįs nuolat atkreiptos į mano Hipolitą.

PULKININKAS. Širdingai sveikimu ponią maršalkienę.

MARŠALKIENĖ. Ar panelė pulkininkaitė pažįsti kuningaikštytę Hortensiją?

ONA. Iš matymo.

MARŠALKIENĖ. Labai graži panytė, kaip sako pirmsėdienė. Bet ką-gi tai aš dabar matau? ir ponas Karolius čia?

VAIVADIENĖ. Pataikėte tamstos dienoj man labai laimingoj. Mano sūnus tik-ką atvažiavo iš universiteto. Esu tikra, kad tai ir tomstoms nemažas džiaugsmas.

KAROLIUS *(prisiartina prie maršalkienės).* Bučiuoju rankeles mylimosios tetulės ir geradėjo dėdytės.

MARŠALKIENĖ. Sveikinu poną Karolių. Kaip-gi sekėsi universitete? Turbūt proto krūvą atsivežei. Mano Hipoltas mokinosi su governante namie, anot pirmsėdienės. Neturėjau drąsos išsiųsti vienatinį kūdykį taip toli. O ir nemačiau reikalo. Hipolitas turi gražius gabumus iš prigimties, taigi pats pramoko, ko reikia bajoriškam sūnui.

MARŠALKA. Pats pramoko, ko reikia bajoriškam sūnui.

KAROLIUS. Laimingas mano brolėnas viską įgavęs per įkvėpimą. Aš-gi turėjau įgyti tą nedidelį mokslo išteklių, kokį dabar turiu, triūsu ir pasišventimu.

MARŠALKIENĖ. Ei! tamstos visuomet didžiuojatės mokslu, anot pirmsėdienės. Bet kiek-gi tai ant jo išeina laiko ir piningų! Po sunkaus triūso ir ilgėsio, kuomet grįžta į namus, pasirodo, kad mokinosi to, kas jam nerekalinga. Laužė sau galvą ant filozofijos arba ant geografijos; bet klausiu, kam bajoro sūnui filozofija? kam patarnaus jam geografija? Ar duos užtai jam nors vieną rituliuką rinkimuose? Mano vyras tapo išrinktas maršalka beveik vienbalsiai, o to visko nemoka.

MARŠALKA. Aš to visko nemoku, turiu pripažinti tą teisybę.

MARŠALKIENĖ. Ar neteisybė-gi, panele pulkininkaite, kad tas viskas nereikalinga? Kuningaikštytė Hortensija tokios pat nuomonės, kaip ir aš, anot pirmsėdienės.

ONA. Man rodos, ponia maršalkiene, kad vyras juo daugiau moka, tuo naudingesniu gali būti sau ir kitiems.

VAIVADIENĖ. Taip ir man rodėsi. Už tai geidžiau geriaus tik retkarčiais teregėti savo sūnų per septynerius metus, negu kad būtų bemokslių.

KAROLIUS *(bučiuoja jos ranką).* Ačiu tau, geroji motina! Atjaučiu aš tą tavo pasišventimą.

MARŠALKIENĖ. Ei! argi būtinai turi būti tamsuoliu, kas nebuvo universitete? Kad pamatytumai, kokis mano Hipolitas draugijoje, anot pirmsėdienės.

KAROLIUS. O, labai tikiu, kad ponas Hipolitas galėjo apseiti be universiteto. Bet nebekalbėkime apie tai. Po laikui. Gal ir aš kuomet nors gailėsiuos tųjų pražūdytų laikų. Kur-gi tai mano pusbrolis, mylimoji tutule? Norėčiau kuogreičiausiai jį pamatyti ir atnaujinti senuosius brolišku ryšus. Kuomet buvome vaikais, prisižaisdavome iki valiai.

MARŠALKIENĖ. Mano sūnus nuvažiavo pas tavo dėdę. Teisėjas, tai arklių žinovas. Hipolitas norėjo jam pasigirti savo mainais paskutinėje Berdičevo mūgėje. Įsivaizdink sau, pulkininke, kad turėjo du arkliu su nesveikomis įžandėmis, o vieną su dusuliu. Netiktai kad išmainė visus tris ant sveikų, bet dar jam damokėjo dešimtinę. Prisikvatojome širdingai, kuo pilvais netrūkome su pirmsėdiene, kad nepasidavė ponui teisėjui, tikrajam arklininkui. Ar neteisybė, panele pulkininkaite, kad tai geniališkai?

ONA. Negaliu spręsti, nes apie tokius dalykus nieko nesuprantu. *(Į šalį:)* Kodėl-gi ji į mane atsiliepia?

MARŠALKIENĖ. Kuningaikštytė Hortensija kai tik dasižinojo apie tą juokdarystę, paraudonavo ir ko juokais neplyšo. O meldžiu paklausyti, kaip tai jis pats pasakoja!

PULKININKAS. Bet ar negalėtų-gi tamstos sūnus geriau suvartoti tą laiką, kurį leidžia mūgėse?

MARŠALKIENĖ. Ei! duok ramybę, pulkininke! Jau tai žinoma visiems, kad mėgi klykti ant mūsų jaunuomenės. Hipcius vienturtis. Ačiu mano rūpesčiui, turime iš ko išleisti; tegu tad pasinaudoja jaunyste. Nėra taipgi toks didelis nusidėjimas, kad jaunas žmogus, anot pirmsėdienės, nuvažiuos sau į mūgę, kad turi gražius arklius, gerus šunis, patogų sulyg mados vežimėlį. Nevienas, kas ant to murma, pavydi mūsų sūnui tų žaislų, kurie labjaus atsako jo kilčiai ir ateinančiai jo karjerai, negu sunkus darbas prie kningos. Kuningaikštytė Hortensija negali apkęsti pedantų ir sako, kad jaunas žmogus, kurs sėdi prie didelės kningos, panašus yra į rabiną, snaudžiantį ant Talmudo. Mano Hipcius to nedaro. Bet užtai, kuomet susirinks jaunimas pas atstovą, o ateis jis, kokia ten linksmybė, koks ten džiaugsmas! Tuoj apžiūri jo arkliukus, naujos mados fraką, susisuka ūsus ir savišku būdu sušukuoja plaukus. O pamatykite jį kuomet-nors prie žaliojo stalelio! Ten mano Hipcius yra pirmutinis.

VAIVADIENĖ *(kraipydama galvą:)* Klotilda! Klotilda! ką tu šneki?

MARŠALKIENĖ *(atsigręždama į seserį:)* E! tu norėtumai, kad būtų toks pedantas, kaip taviškis? Kas iš to! Aš neaprobuoju apstaus mokinimosi bajoro vaikui. Koks tai nusidėjimas, kad paloš sau kortomis, kada jam tai reikalinga patraukimui prie savęs draugų ir sąjungų tvėrimui? *(Pulkininkas trauko pečiais ir tylomis prasišalina).* Nes tiktai tokiu būdu organizuojasi bajoriškieji santykiai. Ir pamatysime, kas pirmiaus paliks malšalka? ar tavo ponas pedantas, ar mano Hipcius? Pats pasakyk, pulkininke.... bet kur-gi tai pulkininkas?—

IX REGINYS.

TIE PATĮS be PULKININKO.

ONA. Mano tėvas išėjo.

KAROLIUS. Mylimoji tetule! aš neturiu pretensijos užimti tokias vietas. Rengiaus prie ko kito.

MARŠALKIENĖ. O prie ko gi rengeis? Girdėjau, kad turėjai norą mokinties daktarystės. O tai būtų gražu, anot pirmsėdienės.

VAIVADIENĖ. Mano sūnus prižadėjo man, kad medicinos nesimokys; ir esu tikra, kad manęs paklausė. Bet duokime tam ramybę. Eik, sesele, ir pažiūrėk, kokį aš paskyriau tau kambarėlį. Gal norėsi ką atmainyti? nes manau, kad vis porą dienų pas mane paviešėsi.

MARŠALKIENĖ. Žinoma, kad paviešėsiu. Eik, seser!—aš tuoj ateisiu. *(Nusiveda vyrą į šalį).* O tu kad nueitumai taipgi ir pažiudėtumai, ar pervedė sušilusius arklius? ar pastatys juos sausoje vietoje? ar nepriplėkusį šieną jiems duos? Man į svetimą arklidę eiti neišpuola. Tu neva vaikščiodamas gali pereiti ir pažiūrėti. Nors svetimuose namuose nepasirodyk, kad iš kiekvieno atžvilgio esi niekam netikęs, anot pirmsėdienės. *(Išeina paskui vaivadienės).*

MARŠALKA. Esu iš kiekvieno atžvilgio niekam netikęs, turiu pripažinti tą teisybę. *(Išeina).*

X REGINYS.

KAROLIUS ir ONA.

KAROLIUS *(po valandėlės prisiartina prie Onos ir ima ją už rankos).* Brangioji panele Ona!

ONA *(deda kitą ranką ant jo rankos).* Gerasis pone Karoliau!

KAROLIUS. Ar leisi man tamsta kalbėti atvirai? atvirai?

ONA. Ar-gi yra reikalas? Apie ką-gi, pone Karoliau?

KAROLIUS. O! ne apie tai, kad tamstą myliu. Mano jausmai tamstai gerai žinomi ir nuo senai tamstos pasveikinimas duoda viltį, kad tie dveji metai ir tamstos širdyje nieko nepermainė. Ar neteisybė-gi panele Ona?

(Tolaus bus.)

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

gybe visokios ryšies esybių, užimančių tarpą terp Dievo ir žmogaus ir esančių tarpininkais terp karaliaujančio ant nepasiekiamos augštybės Dievo ir gyvenančio ant žemės žmogaus darėsi žymesniu. Jau Zacharijas šitame dalyke eina toliau už Jezekielį. Antgalo pradėta manyti, kad ir patsai įstatymas buvo duotas per angelų tarpininkybę.

Šitai mąsties pakraipai davė medžiagą keturios versmės: viena, esantis pagrindu jau senesniems knygos Buties ir Išeities pasakojimams, tikėjimas į Jehovos paveikslą (Mal'ach); tik šitas paveikslas gavo dabar butybiškumą, neteisingai perkeltą daugelio mokslinčių ir ant senesniojo suopročio, ir pasidarė iš prastos Jehovos apsireiškimo ant žemės formos savistoviu asmeniu, stovinčiu greta su juo; toksai jis pas Zachariją; antra, suoprotis apie Bene-cha-elohim (dieviški sunųs) vadinas, dieviškas esybes, apsiaučiančias Jehovos sostą, kurie minima teipgi po vardu "dvasių" ir podraug turi "dangiškos kareivijos" vardą (slg. III Kar. kn. XX ir sek.); trečia, vėlesnis suoprotis, rybojamas monotejybės išsivystymu, sulyg kurio į stabmeldiškus dievus imta žiurėti kaipo į valdomus Jehovos ir jo pastatytus atskirų tautų globėjus (slg. Išeit. XIV, 21 ir sek. Psal. 81 ir labiausiai išplėtotoje formoje pranašo Danieliaus knygoje); galiaus, po intekme graikiškų pažiurų išsivystęs toliaus, iš dalies tiesiog poėtiškas, iš dalies daugiau reališkai suprantamas asminimas atskirų išvyzdžių galybės, ypatybių ir formų Jehovos apsireiškimo, k. v.: jo dvasios, jo išminties, jo didybės, jo Šechin'os; jau Sename Įstatyme tokio asminimo žymė randama Prilyginimų knygoje VIII. (Weber).

Bet, nors šitoje linkmėje išsivysčiusi suopročio apie dievybę permaina ir buvo principiališkai svarbiausia, vienok ne vienintėle pasekme radikališkai perdirbto laike nelaisvės suopročio apie Dievo atsinešimą prie žmonių. Nemažiau esmenišką vertę turėjo ir ta aplinkybė, kad per tai pradėta žiurėti į visą Izraėliaus praeitę nuo jo sunkios kaltės atžvalgos. Todėl ir išsižadėjimas Izraėliaus iš Jehovos pusės galėjo buti išaiškinama išimtinai kaipo rodymas jo rustybės ir kaipo nubaudimas. Ir šitoje atnašoje Jezekielio pažiuros turėjo kreipiančią vertę. Daug to, kas savo laiku buvo prigimtu ir net butinu betarpiško tautiško gyvenimo išreiškimu, tai dabar, kaip apie Jehovos šventybę buvo visai kitoki suopračiai, pradėta skaityti nuodėme: šiteip ve, šventynės ant augštumų (bamot), šventnamis, įeinąs į karališko rūmo sudetiją, kunigiškų priedermių pildymo formos, liuosas susinešimas su dievybe ir tt. Drauge su tuo išnyko ir prastas suoprotis apie praeitę, pasikeitęs teorija, kaip sulyg idėališko Jehovos veiksmų budo teip ir sulyg reališko tautos veiksmų budo. Kas atsieina paskutinės, tai mozinis įstatymas tame išsiplėtojimo laipsnyje, kurį jis pasieke penktame metašimty, stojosi ateinančiai istorijai mastu, prie ko buvo manomas, jog savo dabartiniame išvyzdy jis davė pradžią šitai istorijai, kuri ir ilgainiui vystėsi po jo intekme, nors toji ir turėjo daugiausiai negatyvišką vertę.

Šita teorija gavo savo klasišką išreišką kuniginiame kodekse. Paskutinysai laikui pirma Mozės daro kelis periodus; butent: nuo Adomo iki Abraomui, kuriam yra pobudingu dievybės užvadinimu žodis Elohim; paskui nuo Abraomo iki Mozei, kuomet Dievas vadinama El Šaddai ir, antgalo, pradedant nuo Mozės, kuomet atsiranda Jehovos vardas, Kun. Kodeksas atskiria teipgi Dievo sądorą su Nojumi, kurios ženklu yra Vaivarykšte ir kuris apima ir neizraėlitus, nuo sądoros su Abraomu, kurio ženklu yra apipiaustymas ir tt. Bet su Moze, šitai ve pirmoje tikros izraėliškos tautos sutverimo valandoje, įstatymas stojasi išsyk, kaipo Dievo valios atidengimas. Kas istoriškojo laiko bėgyje, ir ypatingai po nelaisvės intekme, pasirodė kaipo reikalas, aptariamas Dievo šventybe, tas buvo nunešta į pačią istorijos pradžią, lyg kad jau jis tuomet butų buvęs Jehovos užbriežta. Iš to išėjo tas, kad dėl verstino visų tautiškų sąryšių sutraukymo nė kalbos negalėjo buti apie gyvą įsigilinimą į ankstyvesnę istoriją. Tas, kas likosi užpakaly, buvo atskirtu ir iš daugelio pusių jau nesuprantamu laiku, abstrakcija, gavusia, per tai pobudį vaizdo, atmušančio savyje veikmę tai nuodėmės, tai palaiminimo. Tą patį galima pasakyti, nors su nedidele permaina, ir apie metraščius (paralipomenon), kurie, visgi dar pusantro metašimčio yra vėlesni. Kaip ir kuniginiame kodekse, juose aprašoma ne tikra, tik idėališka istorija, bet už tai, dėlto ve jie ir padaro savimi nepaprastai pamokslingą išraišką uždaviniu ir vilčiu, gailesties ir dėkingumo, prisibijojimų ir lukesčių, žodžiu, viso tikėjimiško judajiškos bendrijos gyvenimo pradžioje graikiško periodo.

Su Jeruzolimos puolimu pasibaigė izraėliškos tautos gyvavimas, kaipo tokios. Jezekielio uždavinis, ypatingai antrame jo veiklumo periode, buvo tame, idant iš tautos kapo iššaukti gyvastin Jehovos bendriją. Šituomi pasiaiškina iki atomybei prieinąs pavienybiškumas, darantis vieną iš atžyminių Jezekielio pamokslų ypatybių ir stovintis griežtame priešingume bendrumui, vis manytam ir vienval dėtam ant pirmos vietos pirmesniųjų pranašų. Jezekielyje męs matome ne tik pranašą-kuningą, bet ir pranašą-dvasininką. Slg. Jez. XVIII, XXIIII. Jei negyva buvo tauta, tai gyvi buvo atskiri žmonės; ir kadangi jų atvertimas buvo butinu prirengimu prisikelimui viso, tai jis ir turėjo stotis pranašiško pamokslo tikslu. Bet šitas darbas neperėjo prirengiamojo bruzdėjimo asmenų sužadinti naujon gyvastin bendriją, nors prie to sąryšys terp vieno ir kito nevisuomet buvo aiškus. Parupinti pavienybiškumui stovią vietą izraėliškame tikėjime buvo vėlesnės pamokinančios rašliavos dalyku.

Bet yra dar du dalykai, sulyg kurių Jezekielio pamokslininkybė turėjo intekmę į tolesnį izraėliško tikėjimo ir izraėliškos teologijos vystymąsi. Šitais dalykais yra eschatologija ir bendrijos organizavimas.

Jezekielis su daug didesne tiesa, negu Jeremijas, gali pasivadinti eschatologijos tėvu. Atmesdamas į šalį to laiko tikrybę ir tiesdamas kelią vėlesnei apokaliptikai, jis sulyg savo supratimo apie dievybę reiškiais ruožais piešia, ateities vaizdą. Jehovą inpūs gyvastį išsimėčiusiems negyviems kaulams, vėl sugrąžins iš nelaisvės į Palestiną ne tik judėjus, bet ir izraėliškos šiaurinės viešpatybės gentes, ir įsteigęs vėl savo buklę visiškai atnaujintame

(Tolaus bus.)

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

North Side, Chicago, Ill. Labai retai galima išgirsti apie gyvenimą lietuvių šitame Chicagos kampe. Retkarčiais tik Lietuvių Giedorių draugija po priegloba Šv. Cicilijos parengia kaip kokį vakarą. Tokį vakarą Šv. Cicilijos draugija parengė 26 vasario dieną; buvo teatrališkas perstatymas, taipgi dainos ir deklamacijos. Aktoriai atlošė Vargšo dramą "Žmonės". Parapijos choras padainavo kelias dainas; deklamavo vaikai, Aktoriai lošianti "Žmones" savo roles atlošė neblogai, vien tūliems truko drąsos.

Dainas, nors choras susitvėrė nesenai, atliko pusėtinai; ypač atsižymėjo vaikų ir mergaičių choras. Gal tai pirmutinis Chicagoj suorganizuotas vaikų choras, galintis prieš publiką viešai pasirodyti. Prigulinti choran vaikai turi 7—12 metų. Vargonininkas Prekšaitis turėjo gana darbo, kol chorą iš 20 vaikų išmokino sutartinai dainuoti keletą lietuviškų dainelių. Publikai vaikų dainos labai patiko, ji norėjo kad vaikai dainuotų ir vis dainuotų.

Su deklamacijoms vaikai jau apsipratę, žino, kas tai yra deklamacija, todėl deklamavo neblogai.

Bet ar gerai daro tėvai, leisdami vaikus dalyvauti viešuose perstatymuose, ar gerai daro tie, kurie prie to nesubrendusius dar vaikus stumia, tuom tarpu męs nekalbėsime, tiek tik priminsime, kad kitur suaugusių perstatymuose ir lošimuose vaikai kaipo veikėjai retai tepasirodo.

Ten buvęs.

RADO UŽMUŠTĄ LIETUVĮ.

Nedėlioj 5 kovo anksti ryto apie 6 val. ant 33 pl. tarp Auburn ir Morgan gatvių ties aleją buvo atrastas negyvas kūnas. Kūną atvežė pas graborių Mažeiką ant Auburn ave. Išsiaiškino, kad negyvėlis buvo lietuvis Justinas Petrulevičius. Kad jį kas užmušė, nėra abejonės: nosis numušta visai, kairioji akis išmušta, visa kairioji pusė smarkiai apdaužyta. Kas buvo piktadėjai, nieko dar nežinoma. Yra tūli nepatvirtinti nurodymai, kad nabašninkas iš subatos vakaro lošė kortomis saliune ant Auburn avenue. (Šitie nurodymai pasitvirtino. Saliuninkas suimtas. Suimti keli įtariami užmušime).

Justinas Petrulevičius gyveno 840 — 33 pl., amžiaus turėjo 27 metų; Chicagoj yra jo brolis Jonas Petrulevičius, gyvenąs 3225 Illinois court. Lietuvoje Justino Petrulevičiaus paliko pati ir dvejatas vaikučių: vienas 5 kitas 4 metų amžiaus.

Amerikoj nabašninkas gyveno jau ketvirti metai; dirbo Swifto stokjarduose už paprastą darbininką prie kiaulių skerdimo. Paeina iš Kauno gub., iš Telčių miestelio.

VYKIME LAUK PLĖŠIKUS.

Chicagoje, apielinkėje 33-čios ir Halsted gatvių, nakties laike, ypač subatomis ir nedėliomis, užpuldinėja praeivius tūli plėšikai, apdaužo juos, atiminėja pinigus ir laikrodėlius. Nuo tokių plėšiku daugiausiai nukenčia lietuviai, kuriuos jie pasaugoja alejose, ar prie streetkarių ir apiplėšia. Pereitos nedėlios naktį ant 33-čios ir Halsted apiplėšė net 3 lietuvius, o alejoje tarp Auburn ave. ir Morgan st. ir tarp 33-čios gatvės ir 33-čio place vieną lietuvį rado užmuštą. (Žiūrėk žinią). Vietinė policija niekad tų plėšikų nemato, nesugauna, ir nesirūpina sugauti, apiplėštieji ar apdaužytieji nežino nė kur kam pasiskųsti. Jaigu apiplėštiejie kreiptųsi su skundais į tam tikrą instanciją, tai policija būtų priversta praeivius daboti ir užpuolikus gaudyti, bet kol niekas nesiskundžia, tai policija nemato reikalo pildyti savo užduotį. Patariame, kad tie visi, kurie kada nors, nakties laiku, tapo užpulti ir apiplėšti ant 33-čios ir Halsted gatvių ar jų apielinkėje atsišauktų į "Lietuvos" redakciją. Męs surašysime faktus ir paduosime skundą policijos viršininkui, kuris prisakys policijai saugoti praeivius nakties laiku ir gaudyti plėšikus.

Bridgeportas yra apgyventas beveik vienų lietuvių, lietuviai čia yra didumėne ir kodėl męs turime duoties airiams, ar kitiems gaivalams save apiplėšti? Męs galime nuo tokių plėšikų apsiginti ir juos išvyti iš savo tarpo.

Todėl visi, kurie kada nors buvote nakties laiku ant Bridgeporto užpulti ar apiplėšti, tuojaus priduokite į "Lietuvos" redakciją faktus.

Aušros prelekcijos 12 kovo 3 val. po piet atsibus:

1) Ant Bridgeporto Aušros svetainėj, 3149 So. Halsted str. skaitys A. Tananevičia temoj "Bakteriologija". Prelekcija bus iliustruota, o po prelekcijai bus kiti priedai: muzika ar paveikslai.

2) Ant Town of Lake Davis Square svetainėj, 45-ta ir Marshfield ave., skaitys J. Laukis temoj "Gyvybės Historija". Prelekcija bus iliustruota.

3) Ant West side Aušros vartų parapijos svetainėje, 23 pl. arti Oakley ave., skaitys M. Jurgelionienė, temoj "Moterų judėjimas".

4) Kensingtone, J. Stasiulio svetainėje, 128 Kensington ave., skaitys Kl. Jurgelionis temoj "Baudžiavą Lietuvoje" paminėjimui 50 m. sukaktuvių nuo baudžiavos panaikinimo.

Draugijų reikalai.

"AUŠROS" DRAUGIJOS NAUJOJI CENTRO VADYBA.

"Aušros" draugijos nariai naujon Centro Valdybon, sekantiems trims metams (iki 31 gruodžio 1913) išrinko šias ypatas:

Pirmininku A. Lalis, 22 balsais (prieš J. Ilgaudą 14), 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Susinešimų raštininkų p. Šernas 32 balsais (prieš K. Mikolaitį 7), 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Finansų ir nutarimų raštininku V. Mišeika, 22 balsais (prieš P. Mikolainį 16), 2817 Union ave., Chicago, Ill.

Iždininku Dr. J. Šliupas, 37 balsais, 1419 No. Main ave., Scranton, Pa.

Kningium M. M. Juška 20 (prieš V. Mišeika 15 ir M. Šeškienę 4), 2336 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

Naujoji Centro Valdyba pradės pildyti savo pareigas nuo šio apskelbimo.

P. Mikolainis,
Ex-finansų rašt.

Lai pradėtasai naujas "Aušros" darbas—šviesimas minios, įrengiant paskaitas, mokyklas ir skaityklas—kaskart randą geresnį pritarimą minioje, lai atneša geresnius ir tobūlesnius vaisius, kad naujoji valdyba galėtų pasekmingiau ir geriau veikti labui draugijos ir abelnai, visos tautos bei žmonijos.

J. Ilgaudas.
Ex-pirm.

NAUJI RAŠTAI.

Kun. A. Vienožinskis ir jo dainos. Parašė Kl. Jurgelionis. Spauda ir lėšos *Laisvosios Minties.* Scranton, Pa. 1911. 26 psl. Kaina 10c.

Popular Election of Senators. Speech of Hon. Jonathan Bourne, Jr. of Oregon in the Senate of the United States Tuesday, February 14, 1911. Washington, 1911.

The Publishers' Guide, N11. A monthly juornal for all departments of the publishing business.

DOVANOS!

Kningelė **"Kaip Rašyti Laiškus Lietuviškoje ir Angliškoje kalbose"**, kurią męs duodame dovaną "Lietuvos" skaitytojams, užsimokantiems $3.00 prenumeratos, atvedė "Lietuvai" apie 5000 naujų skaitytojų. Norėdami gauti da 5000 daugiau naujų skaitytojų, męs duodame naujai užsirašantiems "Lietuvą" sekančias dovanas:

1. Kas užsirašys "Lietuvą" ant pusės metų ir užsimokės $1.00 prenumeratos, gaus už 25c. kningų dovaną.

2. Kas užsirašys "Lietuvą" ant vienų metų ir užsimokės $2.00 prenumeratos, gaus už 50c. kningų dovaną.

3. Kas užsirašys "Lietuvą" ant pusantrų metų ir užsimokės $3.00 prenumeratos, gaus už 75c. kningų dovaną.

4. Arba, kas norės, tai už $3.00 gaus per vieną metą du laikraščių: "Lietuvą" ir mėnesinį laikraštį "Laisvąją Mintį".

Kningas dovanoms užsimokėję prenumeratą galės sau pasirinkti iš mūsų kataliogo kas kokias norės ir męs jas prisiųsime.

Šios dovanos bus duodamos tiktai iki balandžio 1, 1911 metų ir tiktai tiems, kurie dabar užsirašys "Lietuvą" ir užsimokės prenumeratą, o taipgi tiems, kurie dabar atnaujins savo prenumeratą tolesniam laikui.

Todėl naudokitėsi visi iš šios progos.

Skaitlius "Lietuvos" skaitytojų kasmet vis auga didyn ir didyn, "Lietuva" talpina tiktai teisingiausias žinias ir geriausiai painformuojančius straipsnius, vedančius žmones prie susipratimo, gerovės ir kultūriško pasikėlimo, už tai žmonės "Lietuvą" daugiausiai ir skaito.

Jai dar neesi "Lietuvos" skaitytojas, tai tuojaus prisiųsk prenumeratą, o męs siųsime ir tau "Lietuvą" ir prisiųsime viršminėtas dovanas.

Lietuvos prenumeratos kainos yra sekančios:

Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos: metams $2.00, pusei metų $1.00, Kanadoje ir Mexikoje: metams $2.50, pusei metų $1.25.

Anglijoj, Rosijoj, Afrikoj, Pietinėj Amerikoj ir visose kitose užrubežinėse viešpatystėse: metams $3.00, pusei metų $1.50.

Prenumeratą reikia siųsti per Money Orderį, arba piningais registruotame laiške ant "Lietuvos" išleistojo rankų, adresuojant šitaip:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

APGARSINIMAI.

JAUNOS MOTINOS.

Kiekviena jauna moteris susilaukus kūdykio reikalauja būt sveika ir stipri, kad galėtų pildyt savo naujas pareigas. Ji turi dabot, kad jos kraujas būtų tyras, jos nervai stipri, jos viduriai kuogeriausi. Ji niekad neturi daleisti, kad apsunkinantis dalykai pasiliktų kune ir nuodytų kraują. Męs norime jai nurodyt Trinerio American Elixirą iš kartaus vyno, kurs greit išvarys apsunkinančius dalykus ir tokiu būdu nuvalys kraują. Jis yra padarytas iš gero raudono vyno ir karčių žolių ir gali būt rekomenduotas visuose atsitikimuose dalinio ar visiško apetito nustojimo, esant nesuvirinimui, galvos skaudėjimui ar rėmeniui, nervišku mui, širdies pykimui ir vėmimui, silpnumui, jaknų sugedimui ir sumenkimui. Vaistas neturi savyje mažiausios dalelės vodyjančių dalykų. Vaistų sankrovose, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

TEATRAS.

Dramatiškas Ratelis L. S. S. stato scenoje 4 aktų komediją *"Vagis"*. Komedija pilna juokų ir paimta iš šių dienų gyvenimo. Lošimas atsibus, nedėlioje 12 d. kovos, salėje Hull Hause ant Halsted st., kampas Polk st. Pradžia 7 valandą vakare. Kaina tikietų 25c., 35c. ir 50c. Kvečia visus atsilankyti. *Komitetas.*

EXTRA SUSIRINKIMAS.

Baltimore, Md. 11tos kuopos T. M. D. įvyks nepaprastas susirinkimas 16 d. kovo (March) 1911 m. 7:30 val vakare *Lietuvių svetainėje.* 506—516 W. Barre st. Yra daug svarbių reikalų, tat susirinkit visi sąnariai kuoskaitlingiausia.

Sekr. *P. Glaveckas.*

Tėvynės Mylėtojų Draugystės 23 kp. laikys savo metinį susirinkimą 12 dieną kovo, nedėlios vakare 7:30 val. p. J. Skritulskio salėje, 26 Broad st., New Britain, Conn. Draugai malonėsit pributi minėtan susirinkiman ir savo metinę duoklę užsimokėti ir katrie dar visų kningų neturite, prašoma ateiti ir pasiimti. Taipogi nauji nariai yra kviečiami pribūti ir prisirašyti prie taip prakilnios draugijos, kuri žmogaus protą lavina.

T. M. D. 23 kuopos Komitetas.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

Pirmininkas: J. V. Liutkauskas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Vice-pirmininkas: P. Butkus, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Raštininkas: J. Dagis, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Kasininkas: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.
Kningininkas: J. Simanavičius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatiškasis Komitetas: J. Gabrys, 11, rue Sommerard Paris, France. V. S. Jokubynas, 3153 Wallace st., Chicago, Ill. J. Laukis, 2817 Union ave., Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Martyno Kalvaičio, Kauno gub., Raseinių pav., Tauragės vals., Gurklų sodos. Septini metai kaip Amerikoj, pirmiaus gyveno Collinsville, Ill. ir tenais dirbo malnose, potam girdėjau, kad išvažiavęs į Rundup, Mont. ir tenais dirbęs maloose. Paskutinė žinią man atėjo kad buk mirtį sutikęs, sudęges kokiam tenais kempe, 1911 metais, 11 vasario, prašau labai širdingai tų žmonių, kurie apie jį gerai žino, teikkites man duoti žinią; man didžiai yra reikalinga dažinoti apie mano brolio nelaimę. Siųsdami žinią, siųskit šiuo adresu:

Andrius Kalvaitis,
1311 So. Canal st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo švogerį Antaną Jakutį, paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Gaigždų parap., Mačietų-Metsedžių sodž., išvažiavo iš Lietuvos į Argentina, laiškus rašydavo adresu: Respublica Argentina, Senor Yose Steffan, Paso de Julio, N984, pora Antanas Jakutis, Buenos Ayres; du metai, kaip negaunu žinios. Jo meteris su mazais vaikais gyvenanti Lietuvoje. Meldžiu duoti žinią jis pats ar kas kitas šiuo adresu:

Antanas Petkus,
611 Liberty st., Chicago, Ill.

Pajieškau Izidoriaus Giedraičio, (jis yra Antano sūnus) ir Onos Gedraičiutės turiu labai svarbų reikalą su Izidoriu dalykuose brolio Antano apie kurį buvo Lietuvos laikraščiuose pagarsinta, kad mirė. Giedraitis paeina iš Raseinių pav., Ežvilko vals., Paškinų kaimo. Girdėjau, kad yra Philadelphia, Pa., dirba cukrinėje:

Ona Vaitiekunienė,
8143 Vincennes rd., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Tamošiaus Arcimo, paeina iš Navardenų sodos, Varnių prap., Kauno gub. Pirm metų laiko buvo Tilžeje sulaikytas gydytis akims, nuo to laiko negirdėt kas su juom atsitiko, iš Lietuvos rašo, kad jis nesugryžęs atgal, o čion ir nėra atvažėvęs. Kas apie jį žinote meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

Motiejus Arcimas,
1417 — 49 Crt., Cicero, Ill.

Aš Stanislovas Vaitkevičius pajieškaus savo brolio (vieno tėvo, tik ne vienos motinos), Aleksandro Vaitkevičiaus, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kvėdaros parap., Dronzeliškio kaimo (arba Gvaldo), aš pats užaugau Kaltinėnų parap., Griguliuose. Aleksandras Vaitkevičius yra Amerikoje, tik nežinau kur; dešimts metų kai atvažiavo Amerikon. Kas jį žinotų arba jis pats tegul bus malonus atsiliepti šiuo adresu:

Stanislaw Vaitkiewicz,
(or John Jucht),
Treadwel, Alaska.

Pajieškau Adomo Petkevičio, iš Vilniaus gub., Bogoslaviškiu parap. Kas apie jį žinote ar jis pats, meldžiu atsiliepti adresu:

Rafolas Poška,
220 Lincoln ave., Utica, N. Y.

Pajieškau savo dėdės Karolio Žurausko, Kauno gub., Ukmergės pav., Raguvos val. Septini mėnesiai kaip iš Lietuvos. Kalba lietuviškai ir lenkiškai. Apie 50 m. amžiaus. Rašyti nemoka. Girdėjau kad dirbo prie gelžkelio, o dabar nežinau kur. Turiu labai svarbų reikalą. Kas apie jį žino, malonėkite pranešti šiuo adresu, už tai busių labai dėkingas:

Jonas Berbilas,
P. O. Box 238, Piedmont, W. Va.

Dešimts dolarių, $10., dovanų gaus tas, kurs nurodys, kame gyvena Jonas Perfiniak, paeinąs iš Modlino iš Lenkijos; šeši metai atgal gyveno Škotijoj Cregneuke, turėjo dvi dukteri ir vieną sunų. Kas iš skaitytojų jį pažysta ar jis pats tepaduoda žinią adresu:

Andrzej Chmielewicz,
1544 Holt st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pažystamos Franciškos Žiburienės, po tėvais Ralinivkė, ir kumų Hipolito Višlmirskio, visi paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Rozalino parap., Simaniškių sodž. Jie patįs ar kas kitas teiksisi duoti žinią šiuo adresu:

Anielė Majoralčia,
5 Lincoln st., Brighton, Mass.

Pajieškau savo vyro Antano Burkinto, Kauno gub., Raseinių pav., Aržvilko parap., Paskiniu kaimo. Jis mane apleido 17 dieną birželio, 1910 m. ir nuo to laiko nežinau kur yra, jis patsai, jaigu gyvas, ar kas kitas, bus malonus duoti žinią šiuo adresu:

Ona Burkintienė,
1812 Clifton st. S. S., Pittsburg, Pa.

Pajieškau savo švogerio Juozo Glambo ir savo tikrų brolių Jurgio ir Motiejaus Juodsnukių, paeina iš Suvalkų kub., Girnuplų sodž., o jai kas žinotų kur jie yra, ar jie patįs, teiksis man pranešti šiuo adresu:

Mike Juodsnukis,
Box 62, Vigo Co., Edwards, Ind.

Pajieškau Anieškos Greičiukės, paeinančios iš Kauno gub., Raseinių pav., Jurbargo parap., Smukučių sodos, 2 metai kaip Amerikoj. Ji pati arba kas ją pažysta malonės duoti žinią adresu:

Petronėlė Čekauskas,
P. O. Box 83, Cumberland, Wyo.

Pajieškau savo draugo Antano Kazlauskio, pirmiaus, gyveno Chicago, o dabar nežinau kur; turiu svarbų reikalą; meldžiu suteikti žinią adresu:

Petras Milaševicze,
2311 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo trijų draugų Motiejaus Mulevičiaus iš Pijoru ir Stanislavo Markuno iš Noručiu abudu Vidiškių parap. ir Adoma Kuoro iš Kurėnų, visi Taujėnų vals., Ukmergės pav., Kauno gub. Aštuoni metai kaip mačiaus, noriu susižinot. Girdėjau kad gyvena Chestar, Pa. Meldžiu, kad jie patįs ar kas kitas duotų žinią šiuo adresu; busiu labai dėkingas:

Adam Selevičius,
31 Broad st., Hudson, Mass.

Pajieškau savo tėvo Juozapo Deknevičiaus ir brolio Žigmanto Deknevičiaus, Vilniaus gub., Trakų pav., Varėnas vals., Marcikonių parap., Marcikonių kaimo. Pirmiau gyveno Harmonie, Pa., o dabar nežinau kur; turiu labai svarbų reikalą, meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

Kaz. Deknevičius,
P. O. Box 56, Manchester, N. H.

Pajieškau savo vyro Vincento Labanausko, Suvalkų gub., Marijampolės pav., Šunskų gm., Lugines kaimo. Jau 10 metų kaip pabėgo ir vis gyveno Chicago ant 14th street. Dabargi jau aš nebežinau kur jis gyvena. Jaigu kas jį žinotų kur jis, meldžiu duokit žinią adresu:

Elzbeta Labanavskienė,
4624 Lincoln st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo dėdžių Moteušo Burbulo ir Juozapo Starkaus. M. Burbulas paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Kupreliškių parap., Wlesčiunu sodž.. Juozapas Starkus, Kauno gub., Panevėžio pav., Kupiškio parap., Puponių sodž. Mateušas Burbulas du metai atgal gyveno Atwart, Conn., dabar nežinau kur yra, norėčiau su jais susižinoti. Jie patįs ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Kazimieras Daurickas,
Broad st., 7 House, Burlington, N. J.

Pajieškau savo draugo Jono Kazlauskio, Kauno gub., Raseinių pav., Balsiu miest. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią šiuo adresu:

Jonas Rimkus,
P. O. Box 18, Phippsburg, Pa.

Pajieškau savo draugės Marijonos Urbonaitės, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kaltinėnu parap., Gardiskės sod.; draug pajieškau ir jos brolio Kazimiero Urbono. Turiu svarbų reikalą. Prašau, kad jie patįs ar kas kitas teiktųsi duoti žinią adresu:

Aleksandra Bielskatė,
4 Harvard place, Detroit, Mich.

Pajieškau Antano Briedžio, barzdaskutis. Metai atgal buvo Chicago. Prašau duoti žinią kaip galima greičiau, nes turiu neapsakomai svarbų reikalą:

K. Kubilius,
Woods and 4th st., Portland, Ore.

Pajieškau savo pusbrolio Dominiko Adamavičiaus, Kauno gub., Vilkomergės pav., Kupiškio parap., Griaunėliškių vienasėdžio. 15 metų kaip Amerikoje. Nežinau ar da gyvas ar mirįs. Prašau jo paties ar kito kas jį žinotų duoti man žinią ant mano adreso:

Kazimieras Papuckis,
Kupiškio miestelis,
Vilkomergės pav.
Kauno gub.
RUSSIA.

Pajieškau savo krikšto tėvo Juozapo Szedo, Kauno gub., Raseinių pav., Szilalės miestello. Amerikoj apie 20 metų. Meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

Juozas Gerbačauskis,
47 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo giminės Juozo Sabaucko, Kauno gub., Raseinių pav., Šilalės vals., Balsų kaimo. Amerikoj gyvena apie 25 metus. Meldžiu duoti žinią adresu:

Juozas Gerbačauskis,
47 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.

Wm. Batvinis ir Motiejus Kuklevskis pajieškome Stasiaus Žilvinskio, Kauno kub. ir pavieto, Veliuonos parapijos, Pupkamių kaimo. Aštuoni metai kaip išvažiavo iš Charleroi, Pa. į Ehselton, Pa., ir nieko apie jį negirdime. Meldžiame tegul jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią, nes turime labai svarbų reikalą. Adresas toks:

Wm. Batvinis,
1207 Meadow ave., Charleroi, Pa.

Pajieškau Juozo Plūko ir Jurgio Bajoriuko, paeinančių iš Kauno gub., Kretingos miestelio. Girdėjau, kad abu gyvena ant West Side Chicagoj. Turiu labai svarbų reikalą. Kas man apie juodu praneš, gaus atlyginimą. Meldžiu duoti žinią tokiu adresu:

Wm. Kardinskis,
North Works Inn, Gary, Ind.

Reikalavimai.

Reikalingos merginos prie vyriškų drabužių siuvimo, kilpoms siuti, rankovėms siulėti, kalnieriams šibaigti, rankovėms daryti ir siuti ant mašinos. Kreipkites adresu: Ederheimer Stein & Co., 22 str. and Kedzie ave., 2 lubos.

Reikalingas gabus ir padorus vyras užimti agento, pardavėjo ir atstovo vietą dideliame Kentycky Liquor House ir priimti užsakus nuo savo bendrataučių ant whiskey išsiuntimui per pačtą. Patyrimo nereikalaujama. Bus mokama gera alga arba komisas ir išlaidos padengiamos. Retai pasitaikanti proga geram vyrui įsigyti tvirtą vietą ir gerus piningus. Turi mokėt susirašyt su mumis angliškai. Adresas:

Major Fitchen,
P. O. Box 588., Louisville, Ky.

Reikia jauno lietuvio vyro į valgomųjų daigtų krautuvę už pardavėją; turi būt padorus, tvarkus ir turi mokėt angliškai. Ateiti po 6:30 vakare. Reikia paliudyjimo: E. J. Ryan, 2158 Lowe ave.

Reikalauju penkių gerų kriaučių prie moteriškų drabužiu siuvimo, vieną kirpėją, vieną pardavėją ofise. Gera mokestis nuolatinis darbas, atsišaukkit adresu: J. A. Swilow, 1765 Ogden ave., Chicago, Ill.

Reikalauju gerų kriaučių (vyrų) prie moteriškų drabužių siuvimo, Laišku ar ypatiškai kreipkitles tuojaus: Paul Leases, 617 W. 37th st., Chicago, Ill.

Reikalaujame lietuvo gerai mokančio angliškai, rašyt ir verst iš anglų kalbos lietuviškon ir iš lietuvių kalbos angliškon. Geras užmokesnis teisingam vyrui. Kreipties: 727 Maxwell st. Prof. H. Leibowitz.

Reikia 400 darbininkų į pjovyklas ir miškus valstijose California, Oregon ir Washington. Alga nuo $2.00 iki $2.50 į dieną. Kiekvienas turi užsimokėt už kellonę pats nuo Chicagos $33. Darbas nuolat. Ateikit ar tuojaus parašykit įdedant 2c. markę atsakymui. Lucas lietuvių agentas. Adresas: Chicago Employment Bureau, 272 E. Madison st., Chicago, Ill.

Reikalaujų 16 kriaučių prie moteriško darbo; prie suvimo ploščių 10 ir prie sijonų arba andaroku. Darbas ant visados ir mokestis yra gera: nuo 12 dolarių iki 19 dolarių į sevaitę. Norėdami darbą, kreipkitės: S. Kasper, 3129—3131 Wentworth ave., arti 31 st., Chicago, Ill.

Reikalingos mergaitės pupų rinkimui bei lukštenimui. Kreipties—J. Miller, % Albert Dickinson Co., Taylor st. tiltas.

Reikalinga trijų kriaučių—dviejų mokanču kotus dirbti ir vieno kelnes; darbas ant visados. Kas nori plačiau daslžinot teiksis atsišaukti šiuo adresu: P. A. Yeshinskas, 96 Green st., Worcester, Mass.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda saliunas Bridgeporto dalyj, lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoje, priešais lietuviškos bažnyčios. Vieta sena, biznis gerai eina. Parduodama labai piglai, kadangi savininkas važiuoja Lietuvon. Kreipties 943 W. 33 st., Chicago, Ill.

Parsiduoda saliunas geroje lietuvių apgyventoje vietoje, prie didelės gatvės ant kampo. Pasinaudokite gera proga, nes bus parduotas pigiai iš priežasties, kad savininkas negali gerti svaiginančiu gerimu yra priverstas parduoti, kadangi sveikata yra už viskan brangesnė. Kurs pirmiau atsišauks, tas pigiaus pirks. Norinti pirkti tai kreipiasi adresu: 3328 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Iš priežasties uždėjimo kito biznio parsiduoda už prieinamą kainą saliunas lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Taipgi parsiduoda pigiai naminiai dar labai geri rakandai su saliunu arba atskirai. Artesnėms žinioms kreiptis adresu: Kaz. Petrauskis, 833 W. 16 st. Chicago, Ill.

Parsiduoda saliunas, labai geroj vietoj apgyventoj lietuvių ir kitų tautų. Parsiduoda iš priežasties ligos; savininkas turi išvažiuot į tyrą orą. Kreipkites šiuo adresu: 6024 So. State st., J. J. S.

JURGIS GAVO BALTRUI LIEKARSTVŲ.

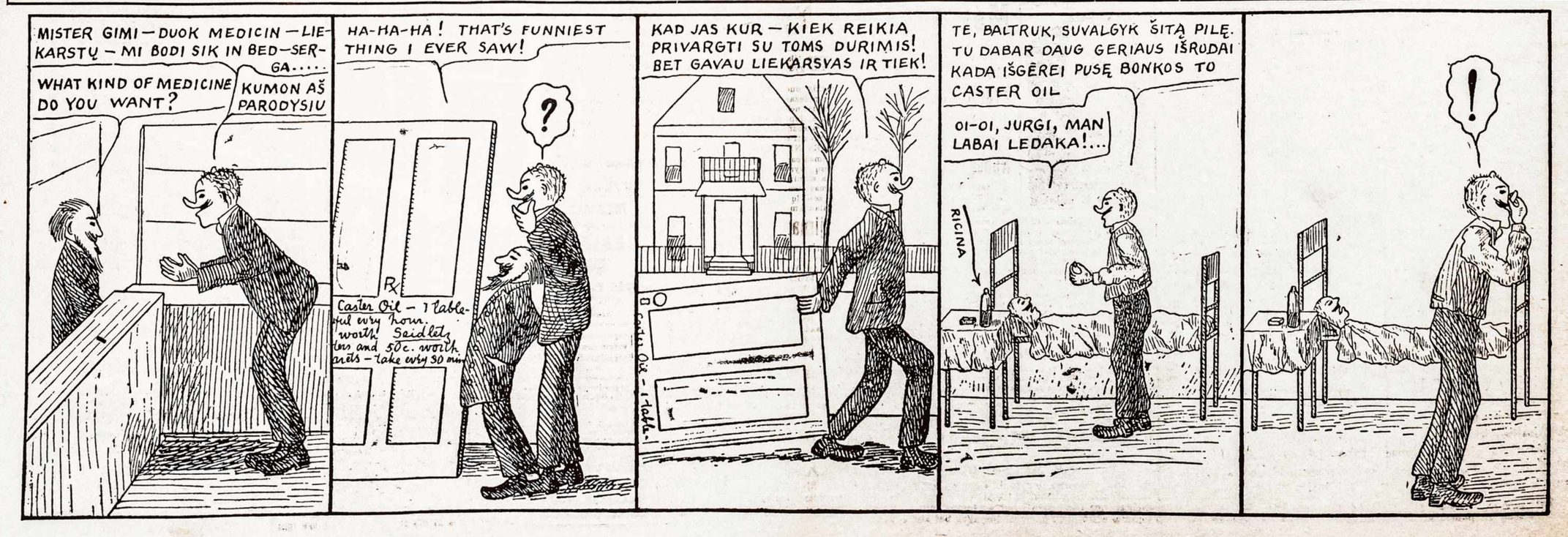

Dabar pats laikas ir gera proga pirkti sau lotą arba namą naujai prasidedančiam pramoningam mieste GARY, INDIANA.

Lotai po $225 ir augščiau. Kas negali visų piningų užmokėti, męs parduodame ant lengvų išmokesčių: 50. dolarių įmokėti, likusius po $10 ant mėnesio. Mieste Gary bus dvidešimčiai tūkstančių darbininkų darbo trumpame leike. Du Fabrikus baigia statyti, pradės dirbti nuo ateinančio Mojaus mėnesio. Dabar darbai pradeda eiti gerai; plieno liejinėse priima darbininkus kas dieną prie darbų. Taippat pradeda daugelį naujų fabrikų statyti ant ateinančios vasaros. Prie jų taippat reikalaus daugelio darbininkų.

Mieste Gary budavoja didžiausius pasaulyje **fabrikus.** Tie **fabrikai** suteiks darbus dideliam skaitliui darbininkų

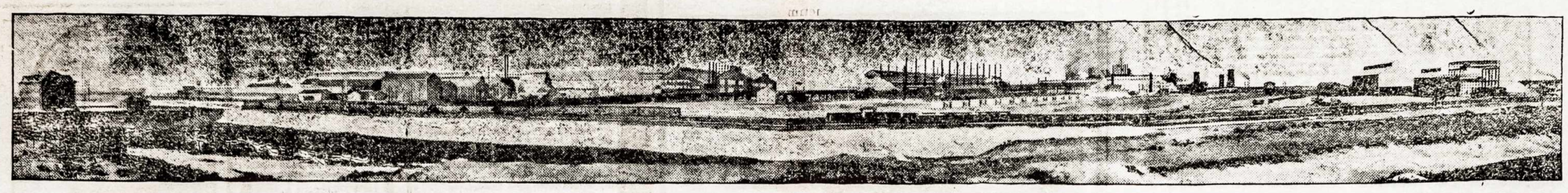

Šitas paveikslas parodo INDIANA STEEL CO. Didžiausią plieno liejimo FABRIKA., koks tik yra visame pasaulyj, jo įrengimas arba pastatymas kaštuoja šimta milijonų dolarių. Fabrikas jau yrą pastatytas. Tas fabrikas užima 500 akrų žemės plotą. Jame dirba dabar apie 15.000 darbininkų. Kai jame intaisys visas mašinerijas, tąsyk dirbs apie 30.000 darbininkų.

su geru užmokesniu. **Fabrikai** yra statomi sekanti:

1. **Indiana Stell Co.** dirbs darbininkų 30,000
2. **National Tube Co.** dirbs darbininkų 15,000
3. **American Locomotive Works** 15,000
4. **American Car & Foundry Co.** 12,000
5. **American Tin Plate Co.** Tą **fabrika** baigia statyti, pradės dirbti nuo mojaus mėnesio jame dirbs darbininkų apie 10,000
6. **American Steel & Wire Co.** dirbs 8,000
7. **American Bridge Co.** Baigia statyti, pradės dirbti nuo mojaus mėnesio. Dirbs 5,000
8. **Nut & Bolt Works.** Dirbs darbininku apie .. 5,000
9. **Car Couplet Works** 1,000

Viename pastatytame jau dirbą apie 3,000

Antrą budavoja už 250,000. Taippat ir daugiau mažesnių **fabrikų** rengia ūmų laiku. **Mieste Gary** bus daugiausiai fabrikų. Bus didžiausias ir gražiausias miestas **Indianos valstijoj.** Bėgyje kelių metų praviršys miestą **Pittsburga. Miestas Gary** yra statomas labai puikioj vietoj visur yra lygumos ir prie didelio vandenio **Lake Michigan.** Laivais įgabena ir išgabena tavorus. Traukiniai prieina iš visų dalių Amerikos. Plieną ir geležį daug pigiau padirba **Gary,** ne kaip Pittsburge. Visokie mokesčiai yra pigesni. Pertai daugel **fabrikų** parkeliama iš kitų miestų į **miesta Gary.** Sis miestas dar tik penkti metai kaip statomas. O tam trumpame laike jau yra apie 30,000 gyventojų. Dar bėgyje kelių metų apsigyvens apie 500,000. Mieste **Gary** yra įstatyta daug brangių namų pagal naujausio būdo. Yra įstatytos didžiausios mokslainės. Stato namus kas dieną, bet jų vis nėra užtektinai. Pereitais metais pastatė 5,000 namų, ant šios vasaros reikalinga 10,000 namų žmonėms pragyventi. Randas moka brangias. Lietuvių jau yra geras burelis apsigyvenęs, ir dauginas kas dieną daugiau. Jau yra susitvėrusi lietuvišką draugystė vardų Švento Mykolo Arkaniolo. Atidavėme **lotus bažnyčia.** Taigi dabar yra gera proga pirkti **lotus** aplinkinėj **bažnyčios,** kuriuos parduodame visai pigiai. Pasiskubinkite dabartiniu laiku pirkti, nes kaina **lotų** kyla brangyn. Nuo ateinančio **mojaus** mėnesio bus 25 **procentas** brangiau ant visų **lotų.** Kurie atvažiuosite šį mėnesį, jai pirksite lotą, gausite pusę keliones atgrąžinta.

Betgi duodam pasarga—kiekviename reikale **kreipkites** prie žemės savininku ypatiškai, arba laiškų žemiau parodytu adresu, gausite pilną rodą:

GARY SECURITIES CO. M. ROZENSKI, VICE-PREZ., MAIN ST. & 15th AVE., GARY, IND. CHICAGO OFFICE, 1817 SO. UNION ST., CHICAGO, ILL.

Parsiduoda puikus murinis namelis, 3344 S. Oakley ave. (netoli nuo McKinley Parko). Naujoviškai įtaisytas, 6 kambariai; vana ir gazas; rusis ir augštas taugštas; cementiniai takai, asfalto gatvė. Kaina tiktai $1850. Taipgi

Parsiduoda dideli dviejų augštų muriniai namai, 3359 So. Oakley ave., 6 ir 7 dideli kambariai, naujoviškas įtaisymas, gazas, vanos ir šiltas vanduo; arendos duoda $500.00 į metus. Kaina greit parduodant tiktai $4050. Lengos išlygos.

T. P. Flynn, savininkas,
ant pirmo augšto.

Parsiduoda visai naujį ką tik supirkti 4 kambarių rakandai (forniturės), už labai prieinama kainą. Atsišaukkite pas: Jurgį Alijauckį, 659 W. 18 st., Chicago, Ill.

Vasario 17 diena 1911 m., Waterbury, Conn., pabaigė savo gyvenimą ant šio pasaulio mūsų brangus brolis Selvestras Jeneliunas. Tapo palaidotas su iškilme ir dalivaujant draugijoms. Velionis paėjo iš Kauno gub., Panevėžio pav., Jaganiškėlio parapijos, Pušalotų vals., Valdeikių kaim. Paliko savo metrį ir dukterį. Giminės ir broliai kreipkites žemiau padėtu adresu—dažinosite mirties priežastį. Žemelė lai suteikia jam amžiną pasilsį.

St. Jeneliunas,
46 No. Leonard st., Waterbury, Conn.

Ignas Dvileckas, pabaigė savo gyvenimą šiame pasaulyj; mirė 23 vasario, 1911 m., tapo palaidotas su iškilme lietuviškose kapinėse. Velionis paėjo iš Vilniaus gub., Trakų pav., Alavos parap., Petronių kaimo. Prigulėjo prie 4 pašelpinių draugijų. Paliko pačią Marijoną ir 7 vaikų. Žemelė lai suteikia jam amžiną pasilsį!

Mikolas Dvileckis,
704 No. Riverside st.,
Waterbury, Conn.

Milijonas Doleriu Lietuviams

Jog lietuviai paliks savininkais dalies miesto Chicagos, vadinamos Bridgeporto, matome iš to, kad svetimtaučiai, matydami kaip lietuviai su kožnais metais stumia juos šalin, išpirkdami namus ir lotus, pavedė mūsų bankui išparduoti visokių namų ir lotų ant visų gatvių ant Bridgeporto, vertės, $1,000,000. Daugumą iš tų properčių męs surašėme į kningute, ir kiekvienas lietuvis norintis pirkt namą ar lotą, turi dabar proga gauti didziausį surašą nuosavybių, iš kurio gali pasiskirt sau kas jam geriausią patiks.

Kainos namų ir lotų ant Bridgeporto žymiai pakilo nuo pereitų metų, bet dar yra tūlos nuosavybės kurias galima pirkti pigiai. Todėl, kas nori pirkti namą ar lotą ant Bridgeporto, tegul pasinaudoja iš to didziausio išpardavimo namų ir lotų, kokį dabar pradedame.

Mūsų kningutė su aprašymų nuosavybių yra parašyta angliškoj kalboj, bet taip prieinamai, jog kiekvienas galės suprast. Bet kas norėtu artimesnių žinių, tegul kreipiasi ypatiškai, o mes maloniai suteiksime visas informacijas ir parodysime propertes.

Kas neturi gana piningų užmokėjimui už propertes iškalno, tam suteiksime paskola.

Atminkite, jog trumpame laike kainos visų nuosavybių ant Bridgeporto žymiai pakils, ir todėl nelaukkite ilgai, bet bukite pirmi pasiskirt sau tinkamiausį nama ar lotą.—Kreipkites į:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

SKAITYKITE IR NAUDOKITĖS!

Dabar patalpiname Dr. F. Hartmano apgarsinimą iš New Yorko, su daug naujų išvadžlojimų ir nurodymų savo galybes gydymosi ir žinių apie vaistus,—kurie labai daug prižadą gero padaryti sergantiems ir išgydyt. Yra tai labai gražus dalykai ir tas apgarsinimas, reikalingas kiekvienam perskaityti, ypatingai sergantiems,—tai jie žinos kur ir kaip pasinaudoti ir pasigelbėti, išgydyti savo sveikatą.

Todėl kiekvienas, tegul atsišaukia, pas Dr. F. Hartmana, parašydamas laiška lietuviškai į New Yorką, o apturės, ne tik vaistus ir pamokinimus, bet vrtojant sveikatai ir išsigydys, nes šitas daktaras gvarantuoja; kas pas jį atsišauks, tai jisai aprūpins ir pagelbės. Todėl serganti negaišuokit, bet rašykit, jieškodami pagelbos, kaip jus matote gabuma daktaro. Skaitykite apgarsinimą, kuris yra kitoje vietoje.

Dr. Hartmanas, sako, kad visi sergantį, pas ji atsišauktų, o ne kur kitur, nes taip kaip ir kitiems, kuriuos, jau jisai gydė taip ir atsišaukusiems dar sergantiems taip lygei pagelbės nesveikiems. Kurie jau gydėsi tai žino, apie garumą Dr. F. Hartmano, New Yorke, 231 E. 14 st. Tai tie gali kalbėti. Savo ranka pasirašo.

Rr. Ferd. Hartmann.

"Lietuvos" Agentai

Pas šiuos mus agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar ant pusėj metų ir užsimokėti.

BOSTON, MASS.
Jul. Bukantis, 172 Endicott st.

Brooklyn, N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand St.
A. Lesmiauskas, 298 South 1st St.
J. Liutkauskas, 124 Grand st.
P. Pilėnas, 102 Grand st.

Chicago, Ill.
J. I. Bagdžiunas, 2334 S. Oakley Ave.
Ad. Gimbutas, 3036 Union ave.
Jonas Ilgaudas, 1613 So. Halsted St.
Jonas Janušas, 1508 S. Canal st.
Zen. Jucevicze, 118 E. 115th St.
Petras Lakaras, 710 W. 14th Pl.
Vinc. Linka, 1813 String St.
Petras Mankus, 2345 W. 20th st.
K. Steponis, 849 — 34th St.
Vinc. Stulpinas, 921 — 33rd Place.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.
Vincas Želvis, 693 So. Paca st.

Cleveland, Ohio.
P. Szukys, 1408 E. 25th St.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Bartkevičius, 877 Cambridge St.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

Herrin, Illinois.
J. T. Adomaitis, Box 708.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasiulis, 3604 Deador St.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, 14 Summer st.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

NEW YORK, CITY.
J. Žemantauskas, 307 W. 30th st.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

NORWOOD, MASS.
B. A. Tumavičius, 28 Austin St.

Pittsburg, Pa.
Baltrušaitis Bros., 2400 Fifth av.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22nd Street.
J. G. Miliauckas, 1811 Wharton St.

Paterson N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette St.

Pittston, Pa.
Ad. Bendinskas, 42 Chesnut St.
J Kazakevičia, 103 N. [illegible] St.

Plymouth, Pa.
S. Poteliunas, 345 E. River St.

SO. CHICAGO, ILL.
Pet. Ostrovskis, 8701 Commercial Av.

Springfield, Ill.
G. Tachilauckas, 1217 W. Jefferson St.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Street.
J. G. Gegužis, 28 W. Broadway.

Scranton, Pa.
Geo. Baltrunas, 2018 Luzerne St.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
T. Kryžanauskas, 38 E. Centre St.

Union City, Conn.
D. F. Elmaitis, 65 Brennan st.

Waterbury, Conn.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.
Jurgis Žemaitis, 824 Bank st.

WAUKEGAN, ILL.
M. Rakauskas, 1015 — 8th st.

WESTVILLE, ILL.
V. S. Kreivenas,

WILKES BARRE, PA.
J. Matulunas, 153 S. Meade st.

Turek Savo Namuose

Geriausią Degtinę (arielką) jei nori buti sveikas ir turėti kuom pavaišinti savo mylimą svečią. Daktarai rekomenduoja už geriausią degtinę

S-O-L-O Rye

Kaipo Skanų, Tvirtą ir sveiką gėrymą

Geriausiai pastiprinanti, priimna, skani ir sveikiausia stalava degtinė.

Pamėgik vieną butelį pas
STRAUS BROS. CO. Dept. L. CHICAGO, ILL.

50,000 KNYGŲ

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigyditi nuo uznuodijima krauja arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, ę negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj isigyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejima tu, specijalisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 902 22 Fifth Avenue, Chicago:

Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadiejima, aš noriečjau jog Tamista prisiustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas;..... Steitas.....

Mes Išgydom Vyrus

Mes trokštam, kad visi, kurie yra neužgandėdinti su kitais gydymais, ateitu pas mus ir pamėgintu mūsų tikrą ir ištikimų gydymą. Mes paaiškinsim tau dėlko kitų gydymai taves neišgydė ir kaip mes tavo išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas Pacinantis nuo užsikrėtimo arba priežasčių dėl kurių ligonis nenori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, rudos plėmos, lopai burnoje, skaudulia ant liežiuvio, sliakimas plaukų, skausmas kauluose, sunariuose, plėmos ant kuno, jausius tešzautį skaudulial. MES IŠGYDOM ŠITOKĮ PADĖJIMA—MES NELOPOME.

Nubėgimai Ar kankina tave nubėgimai pacinantį nuo peržengimo gamtos tiesų, vyriški silpnumai, nualinimas, silpna atmintis, galvos skaudėjimai, plėmai priešaiakis, nerviškumas, skausmai strėnose? Ar pats esi apimtas nors vienu iš tų ženklų? Ateik pas mus, mes tave išgydysim nes kitaip nereikalauji mum mokėti.

Užsikimšimai Nedaro skirtumo koks tamistos nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina deginimai, plikinantis šlapinimas, puslės nesveikumas, erzinimai, tankus noras ištuštinimo, mes išgydom viršui minėtus padėjimus be vartojimo peilio ir be siuntimo į ligonbutį.

Sutinimai Uždegimai, suting ir skausmingi sunariai, kantrybę atimančios užsisenėję ligos kurios padaro gyvenimą nelaimingu, IŠGYDOMOS ANT VISADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Guzuotos ir Susisuke Gyslos Šitokios gyslos randasi visur ant žemesnės dalies kuno, bet daugiausiai kairėj pusėj; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas velkantis jautimas daugmaž nuolatai. Gyslos yra užčiuopiamos ir nurodo kaip botagas.

Atsišauk tuojaus jeigu esi klapate.

Abelnas Nusilpnėjimas Silpnumas, pamirštimas, negalingumas prie darbo arba linksmumu gyvenimo, nulisimas, yvairus gėdinanti silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODAVIK SU MUMI DABAR.

Odos Nesveikumai Eczema, išbėrimai, spuogai, lopai, netobulumai, žaizdos skaudulial, pageltonavus ir išblyškus oda, pajuodavę pankiai. Vyrai, yra jum nuo to visko vaistas, atsišaukinnt pas mus ant gydymosi. GALI UŽMOKĖTI KADA BUSI IŠGYDYTAS.

Inkstu, Pusles ir Sebrus Nesveikumai Inkstų nesveikumas gali išsivystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu neatbotas, pagimdys kitas ligas ir komplikacijas. Ar manai apsivesti? Ar esi tikrai sveikas?

State Medical Dispensary

150 SO. CLARK ST., arti Madison gatves, CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišaukti asabiškai, nes ligos negali but gydomos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsišaukus pačiam. Nerašyk bet atsilankyk.

Du-kart nedėlinis laikraštis

SAULE
THE SUN.

YRA TAI VIENATINIS LIETUVIU LAIKRASZTIS AMERIKOJE, KURIS ISZEINA DU KARTU ANT NEDELIOS.

Išeina kas utarninkas ir pėtnyčia.

PRENUMERATA KAŠTUOJA:

AMERIKOJ { metams $2.50 / pusei met. $1.25
EUROPOJ { Rosijoj ir Lietuvoj $3.50 / Anglijoj ir Škotijoj 15 š. / Prusuose 15 markių.

Rašyk tuojaus, o gausi vieną numerį dykai.

W. D. Boczkauskas & Co
520-522 W. South All.,
Mahanoy City, Pa.

Daktaras F. G. Scholer
Room 1020 Masonic Temple
State and Randolph Sts.,
CHICAGO.

Garsus Vokietijos kroniškų ligų gydytojas. Su užsendintoms ligoms, ateik ar rašyk
Lietuviškai ar Vokiškai.

---

20 metų senas laikraštis "LIETUVA"

Išeina kas Pėtnyčia Chicago, Ill.

Laikraštis, "Lietuva", 8 puslapių, didelio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet pilnas naujausių ir tikriausių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasviečio, ypač iš didžiausio sviete miesto Chicagos, kuriame gyvena apie 60.000 lietuvių ir turi šimtus visokių pašelpinių, teatrališkų, bizniškų ir kitokių draugysčių.

"Lietuvos" prenumerata Suvienytuose Valstijuose Šiaurinės Amerikos: —
Metams $2.00, pusei metų $1.00.
Kanadoj ir Mexike:—
Metams $2.50, pusei metų $1.25.
Rossijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: — **Metams $3.00, pusei metų $1.50.**

Užsirašyti "Lietuvą" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Lietuvą" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigais registruotame laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

RAŠYK tuojaus, o gausi vieną "Lietuvos" numerį ant pažiuros dykai.

Kukuojantis laikr. padirbdintas iš užrubežinio ąžuolo, muša valandas ir pusvalandžius ir sykiu pasirodo gegutė ir kukuoja. Toks laikrodis papuošia namą.

Magiškų paveikslų mašina yra geriausia to išdarbio kurią kožnas gali operuoti. Turėdami tą mašiną kožnam laike galit parengti perstatymą magiškų paveikslų, prie ko galit praleisti linksmai laika. Sykiu su mašina prisiunčiam paveikslus ir pamokinimą kaip su ja apsieiti.

DOVANOS! DOVANOS!

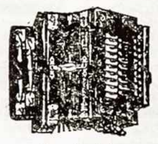

Importuota Koncertinė Armonika.

Ant 110 balsų, grynai plieniniai liežiuvėliai, kurie išduoda gražu balsą. Tos armonikos yra geriausio išdarbio tos rušies.

Muzikališkas Albumas.

Atidarę tą albumą išgirsit muziką, kurios balsas išeina iš vidaus paslėpto instrumento. Tame albume galit patalpint visokias fotografijas, o kam tiktai parodysit tą albumą, tas nnsistebės išgirdęs muziką, nematydamas instrumento, o podraug yra geras išvaizdos daiktas kiekvienam žmogui.

KIEKVIENAM DUOSIME VIENA IŠ PAMINĖTU DOVANU

jaigu padėsite mums išplatinti musų puikų tabaką. Nurodynėkit savo pažystamiems kur gauti gerą tabaką, duokit jiems musų adresą. Tokiu budu susigrąžinsite savo 6 dolerius, o vieną iš paminėtų davanų bus jusų be jokio mokesčio. Išsirinkit vieną iš dovanų, prisiųskit mums 50c markėmis ir parašykit, kurios dovanos norite; mes pasiųsim jums už 6 dol. tabako (40 skrynučių po 25, 23 ir 22 kap.), o taipgi ir dovaną. Likusius $5.50 užmokėsite expresui, gavę tavorą. Jaigu nepatiks, galite grąžint, gausite atgal piningus. PASTABA. Kas negali gaut markių, gali pasiųsti $1 paprastu laišku, tad gaudamas tavorą primokės tik $5.

EUROPE IMPORTING TOBACCO COMPANY
32 Union Square East, New York.

Spausdinimui mašina.

Ant musų mašinos galite spausdinti visokios ryšies laiškus prie draugų, visokias skaitlines ir t. t. Turėdami musų mašiną apsisaugosit padarydami daugybės klaidų laiškuose.

Laikrodelis.

Ant 17 akmenų, pauksuotas 18 karato auksu, gvarantuotas ant 20 metų. Moteriškas arba vyriškas.

VYRAM TIKTAI
INEJIMAS DYKAI
kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 SO. STATE ST.
CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

Žingeidumai Patologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organu

Tirinek pradžia ir iszsivystima žmogiszkos Rasos nuo Lopszio iki Grabui. Pamatyk Keistumus Gamtos. Žingeidumus ir Mizzuiszkumus.

Tirinek intekme Ligos ir paleistuvystes, perstatytas gyvo didumo figurose, sveikuose ir ligotuose padėjimuose. Lavus iszrodinetojas atsakinėja visokius klausymus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI

Atdaryta kasdiena nuo 8 ryto iki vidurnakcziui

LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.

Seniausia Lietuvių užeiga pas

JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko visokius pirmo skyriaus gėrimus ir kvepenčius cigarus ir

Grażią Naują Svetainę

Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir broliška roda kiekvienam

3253 Illinois St., Kerte 33rd

Telefonas Yards 1532

Dr. J. KULIS
Gydytojas ir Chirurgas
3255 S. Halsted St. Chicago, Ill.
PRIEMIMO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9 vakare
Nedėl.: nuo 9 iki 12 po piet; nuo 6 iki 8 vak.

Aprašymus Išsiunčiu Dykai!

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Viet je senų stauga nauja, gražus plaukai. Visokia informacija DYKAI. Jaigu apsergate liga, tai ateikite pas savo mi sto daktarą. Rašykit pas:

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & SO. 8TH ST. BROOKLIN, NEW YORK

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St.
Atwood Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1176.

Lietuvys advokatas, baigęs tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos
Telephone Yards 2390.

Jauni ir seni, turtingi ir vargšai, ateikite ir daleiskite man išskaityti jųsų gyvenimą nuo lopšio iki grabo.

Kaina 50c. Su pasakymu vardo $1.00.

Garsiausias svlete

DELNAŽINYS IR KORTU LEMIKAS

PROF. H. LEIBOWITZ

Aš pasakysiu tamistai su kuom apsivesi ir teipgi vardą ypatos, kuri tave myli.

Jeigu tu nori žinoti kaip sav susivaldyti ir kaip žengti kiekvieną žingsnį gyvenime pasekmingai, kaip nepadaryti jokios klaidos savo užsiėmimuose, kaip apsisaugeti nuo nepasekmių ir nelaimių, kaip išvesti visus užmanymus laimingai: tiesos dalykuose, kelionėse, prietikiuose su priešlais ir draugais, sveikatos, nuopuolių, dalykuose turto ir abelnai visame kas lytisi Tamistos gyvenimą.

Esmi vienatiniu kortų lėmiku (burtininku), kuris gali išmokyti kaip laimėti meilę ar draugiškumą tų, prie kurių širdis linkusi nors jie butų ir gana toli.

Prižadu pasakyti tamistai ar tamistos vyras, moteris ar meilužė teisinga ar prigavinga; kaip apsivesti su ta ypata, prie kurios širdis linkusi; kaip paskubinti apsivedimą su ypata, kurią myli; taipgi kaip įgauti įtekmę ant tų, su kuriais sueini. Aš papasakosiu tamistai praeitę, dabartę ir ateitį. Ateik ir pats persitikrinsi.

727 MAXWELL ST., TARPE HALSTED IR UNION GATVIU

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI IR LENKIŠKAI. ATSINEŠK APGARSINIMĄ.

VYRAI IŠGYDOMI Į 5 DIENAS

VARICOCELE HYDROCELE (Papurtimas gyslų) Be Pellio ar skausmo

Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplėrimu lytiškų dalių gyslų, striktorą, užsikrečiamus kraujo nuodus, nervišką sunerviėjimą, pašlugimą lytiškų dalių ir ligas liečiančias vyrus. Šitas suoširdus pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos ir mane noru yra parodyti visiems šitiema žmonėms, kurie buvo gydomi dešimtiema ar daugiau daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą kuriuomi tikrai išgydau.

Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.

Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučių, kepenų ir inkstų, noris ir labai užsedintas.

Slaptos Vyrų Ligos

Išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų nusilpnėjimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodyjimas. Slapuminės gaištys.

Plaučių Ligos.

Dusulys. Brončytas ir kitos plaučių ligos tikrai išgoma mano vėliausiu budu. Širdies ligos.

(Ištyrimas Dykai.)

Išgydo kad butum sveikas.

Specijalistas vyrų ir moterų ligų.

Moterų Ligos.

Vidurinės ligos, skausmai strėnose, baltosios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsedintos ir nervišios ligos moterų.

Kraujo Užnuodyjimas

ir visos odos ligos, kaip ve pučkai piktoji dedervinė, šunvetės, niežulys, bermohledai, sustiprinimo gyslų, saikinanti nubėgimai, įsisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. ZINS 41 So. Clark St. (tarpe Randolph ir Lake) **Chicago.**

Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vakare, Nedėliomis nuo 9 ryte iki 4 po piet.

Šiomis dienomis tapo atidaryta lietuvių banka vardu

New City Savings Bank

4601-03 So. Ashland Ave.

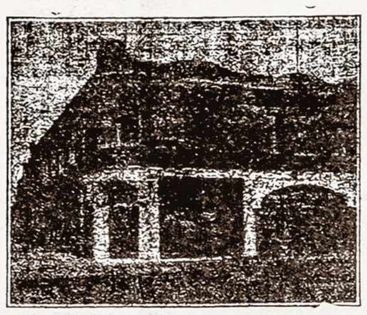

Su "Checking Account" dėl visų biznierių. Už sudėtus pinigus į musų Banką duodame Chekių knygutę, iš kurios galima rašyti Chekius, kurie yra tinkanti visur.

Priimame pinigus ant užčėdijimo ir mokame 3% nuo 1 d. Sausio ir nuo 1 d. Liepos.

Taipgi turime "Safety Depesit Vaults" (skryneles dėl sudėjimo visokių brangenybių) po $2.50 ir aukščiaus metams. Darome tikrą bankinį biznį. Skoliname pinigus ant visokių išlygų: ant mortgage, notų ir tt. General Fire Insurance Agency. Kožname pareikalavime išrašome Policy su paaiškinimu apie kaštus. Visiems yra gera proga atlikinėti savo reikalus musų Bankoje.

New City Savings Bank.

Savininkai namo ir Bankos viršininkai

G. L. UKSO, Pres., S. MARCINKIEWICZ, Vice-pres.
A. J. BIERZYNSKI, Cashier.

4601-03 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Telephone Yards 76

DOVANAI!

KREIPKITĖS KIEKVIENAME ATSITIKIME SU UŽSITIKĖJIMU, O APTURĖSITE UŽGANĖDINANTI ATSAKYMA DOVANAI!

IŠKIRPK ŠI LAPĄ TEIPGI, IR ATSAKYK ANT UŽKLAUSIMU.

Ar yra kokia liga Jųsų genkartej?...
Kaip senei sergate?...
Kiek turit metų?...
Ar patiko kada norints kokia nelaimė?
Ar stovis ligos eina blogyn?...
Ar jančiate save nuvargintu?...
Ar skubei nusigąstat?...
Ar skauda galvą ir kurioje vietoje?...
Ar turit kraujo užplaukyma galvoje ir kaip tankei?...
Ar jančiate kokį užimą ausise?...
Ar akis ne skauda?...
Ar rodosi prieš akis margumai?...
Ar liežuvis yra baltumais apdengtas?
Ar tankei turite spjaudyti?...
Ar spjaunate su kraujais ir kaip tankei?...
Ar gerklė uždegta ir sutinus?...
Ar atjančiate kutęninimą gerklėje?...
Ar viduriai reguliariškai čystinasi?...
Ar malimas vidurių yra atsakantis?...
Ar atjančiate sunkumą po valgiui?...
Ar nupuolate sverime?...
Ar turėjot kada karštligę?...
Ar turėjot kada veneriška (lytiską) ligą?...
Aprašykit apie ją?...
Ar turite išbėrimus ant kuno?...
Kuriose vietose?...
Ar kankina užkietėjimai vidurių?...
Ar linkęs prie skubaus persišaldymo?
Ar turite plaučių ligą?...
Ar kosite ir kada?...
Ar atjančiate smarkų skausmą krutynėje?...
Kurioje vietoje?...
Ar jančiate kryžiuje skaudėjimą?...
Ar skauda šonuose?...
Kokis yra skaudėjimas?...
Ar rankos, kojos ir kitos dalys kuno sutinę?...
Ar atjančiate kada šaltį?...
Ar jančiate vidurinėje organizme skausmus?...
Kurioje vietoje?...
Ar turite norą valgyti (apetitą)...
Ar valgot reguliariškai?...
Ar valgot daug mėsos?...
Ar gerete daug arbatos ir kavos?...
Ar vartojate daug svaiginančių gerymų?...
Ar rūkote ir kaip tankei?...
Ar daug miegate?...
Ar atmintis bloga?...
Ar kankinot save jaunystos klaidingumais?...
Ar jančiate skausmus lytiškose dalise?
Ar turite baltus tekėjimus?...
Ar turite gumbo ligą?...
Nuo kokios ligos?...

Delko kentėjimuose tylite! Tukstančiai Tautiečių apturėjo sveikąta ir savo jegas, nes Jie norei ir su užsitikėjimu man atsidavė. Delto tikėkite manim! Atsilankykite skubei, arba rašykite Lietuviškai, reikalaudami patarimo Jųsų kentėjimuose, kol dar nėra per vėlų. Jųsų slaptybė, bus mano slaptybė, nes noriu vien tik Jums pagelba suteikti, per tai kreipkitės prie manęs kiekviename reikale dar šiądien, o aš suteiksiu atsakyma naudinga Dovanai!

Iškirpkite Šį Lapą

Gerbiamas Daktare,
Collins N. Y. Medical Instituto, 140 W. 34th St. N. Y.

Siunčių Tamstai atsakyma ant užklausymų ir meldžiu teisingai ir skubei man pranešti, kas yra su mano sveikata? Ar Tamsta galite mane išgydyti, ar gal liga mano yra jau ne išgydoma? Meldžiu Tamstos prisiųsti man Dovanai, nusprendymą apie kentėjimus mano.

Vardas ir pavardė,...
Adresas...

Dr. E. C. COLLINS.

Isteigėjas didžiausio Amerikoje Instituto The Collins New York Medical Institute.

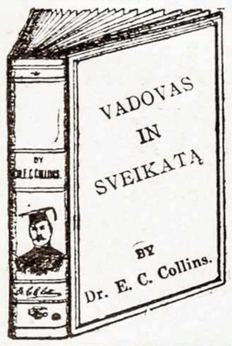

KNYGA TA APSAUGOJE Jųsų SVEIKATĄ.

Yra tai didžiausia knyga, kokia kada norints likos išleista. Yra drukuota Lietuviškoje kalboje ir paaiškina Jums, kokių budų sveikąta užlaikyti, o ištikus ligai, kaip sveikąta skubiau atgauti.

Skaitykit knygas ir kitų daktarų, o pątys suprasite skirtumą.

Prisiųskite 10 c. markėmis apmokėjimui pasiuntymo lėšų, o apturėsite tą knygą Dovanai!

Skubinkit delto pasiteirauti apie savo sveikatą, kreipdamiesi ypatiškai, ar per laišką prie Dro S. E. Hyndman, Viriausio Medikališko Direktoriaus,

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th Street.- New York City.

Ofiso valandos: šiokiomis dienomis nuo 10 v. ryte, iki 5 v. po pietų. Nedeldieniais ir šventądieniais nuo 10 v. ryte, iki 1 v. pietų. Utarninkais ir petnyčiomis nuo 7 iki 8 v. vakare.

Seniausias Lietuviškas Laikraštis!

26-tas METAS

Išeina kas sereda Brooklyn, N. Y.

"Vienybe Lietuvninkų"

Didelio formato 12 puslapių, talpina mokslišlkus straipsnius, naujausias žinias iš viso pasaulio, daugiausia iš Lietuvių gyvenimo, turi visose Lietuvių apgyventose kolionijose savo korespondentus, iš LIETUVOS naujausias žinias savų korespondentų. Vien. Liet. dirbo ir dirbs dėl visų organizacijų ir žmonių gerovės. Šimet 10 d. Vasario sukako 25 metai kaip išeidinėja, iš tos priežasties išleidome didelį žingeidų Jubilėjinį numerį, kuris liks Istorišku Atminimu, ba pirmas da Lietuvių laikraštijoj, kurie užsirašys ant metų ir užsimokės $2.00, gaus tą numerį kaipo dovaną ir gražų skaitymo kalendorių.

Vienybė Liet prenumerata: metams $2.00, pusei metų $1.00 Suvienytose Valstijose ir Šiaur. Amerikoje. Užrubežyj $3.00. Užsirašyt galima visada. - Kas nori tik Jubilėjinį numerį gauti, prisiųsk 10 centų markėms, o tai gausi. Paprastą numerį ant pažiuros siunčiame dovanai. Užsirašant "VIENYBĘ LIETUVNINKŲ" reikia siųst prenumeratą "Money Orderiu," ar registruotam laiške, pinigai ant vardo:

J. J. PAUKSZTIS & CO.

120-24 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Rašyk o viską dasižinosi, įdėk 2 cen. markę atsakymui.

Naminė Mokykla

Gramatika anglisko kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) ... $1.00
Vaikų Draugas, arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo ... 15c
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo ... 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) ... 35c.

P. Mikolainis,
Box 62. New York City

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisiųs keletą markių, musų No. 3 katalioga, didžiausią lietuvišką kalboj, 64 dideli puslapiai. Jame telpa aprašymai suvirš 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekluoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės yvairių kvepančių ir gydančių muilų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Roberinių iškirbimų, Monų, Painų, Štukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų dalykų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visai dykai katalioga. John I. Bagdžiunas, Propr.

JOHN'S SUPPLY HOUSE
2330-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Vardas ...
Adresas ...
Miestas ... State ...

Rosijos-Amerikos Linija

Vienutinė vežanti be persėdimo Linija tarp Rosijos ir Amerikos.

Nauji dvišriubiniai garlaiviai "Kursk", "Russia", "Birma" "Lituania" reguliariškai kasdvi sevaiti važinėja tarp Rosijos ir Amerikos. Tai yra vienatinė linija, kuri veža tiesiai Rosijon be persėdimo kokiame nors uoste. Pasažierai gali susikalbėti savo prigimtoj kalboj ir gauna priprasta jos valgį. Kaip patogu yra vašiuoti be persėdimų, gali paliudyt kiekvienas kuris tik važiavo.

Rusiškieji pačtiniai garlaiviai išplaukia šiuo laiku:

Laivai	Iš New York
BIRMA	Kovo 11tą 1911
LITHUANIA	Kovo 25tą 1911
RUSSIA	Baland. 8tą 1911
KURSK	Baland. 22tą 1911

Smulkesnių žinių klauskit pas svarbiausius Linijos atstovus.

A. E. JOHNSON & CO.
27 Broadway New York.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokinu valsą 6 rušių, taip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoj. Taipgi išmokinu ir kitus šokius su keleta vakarų. Mokinu kas vakaras apart Seredos. Lekcijos yra nuo 7 val. vak. iki 10 val. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokti šokt ateik ant šio adreso: 2124 So. Halsteu st. Ofisas ant 3-čių lubų atdaras nuo 6 val. vak. Taipgi mokinu visokius šokius Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Side Step, Barn Dance. Pirma Lietuviška Mokykla Amerikoj. Prof Julius S. kviečia be skyriaus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti.

Šokiai ir balius kas seredos vakarą, atsibus Freiheit Turner svetainėj. 3417 So. Halsted st. Pradžia 8-tą val. vak. ir trauksis iki 1-mai val. ryto. Inžanga vaikinams 25c. Merginoms dykai.

Katalogas dykai Pareikalauktie laišku

Rieger'o Monogram Whiskey

Ekspresas apmoketas

8 pilnos kvort Rieger'o Monogram Privatinio sandelio $5

4 pilnos kvort. Rieger'o Monogram Extra pulkios $3

DYKAI du pralinu butelius, nukso viršum stiklasi, orka taisys prie rekvizito užsakymo. Pangiaus kai 100.000 žmonių yra patyrę kad mūsų whiskey yra tikras gerausias. Gardu ir šis nusilygintinas. Siuskite pinigus ir užsisakykite. Pinigus sugrąžinami, jai gerai whiskey nepatinka. Užsisakykit šiandien.

J. Rieger & Co.
1928 Genesee St. Kansas City, Mo.

Naujausias Importuotas Fonografas dykai!

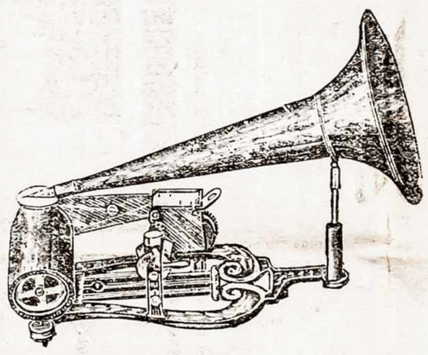

Bus duotas kiekvienam, kas nupirks pas mus Rusiško Tabako už $6.00

Nieko nuo jusų daugiaus nereikalaujame tik kad patartumete savo draugams pirkti iš musų firmos tabaką. Šitas tas Importuotas Fonografas yra padarytas iš geriausio metalo, turi didelį nikelinę trubą ir labai gerai skamba

Turėdami musų Fonografą galite surengti namie pu kų muzikos koncertą

Užsuksite tik mašinėlę, uždėsite voliuką ir galėsite išgirsti visokias dainas, maršus ir kitokius daiktus. Klausant tai viską bus malonu ne tik jums ir jusų šeimynai, bet ir jusų pažįstamiems ir kaimynams Musų Fonografas yra geriausias, koks tik dabar gali buti. Mes duodame jums ta Fonografą suvis dykai. Prisiųskite tik 50c. markėmis ir mes atsiųsime jum geriausio Rusiško Tabako už $6.00 ir tą Fonografą drauge su voleliais ir nurodymais, kaip reikia apsieiti. Apturėję tai per Expresą, užmokėsite likusius $5.50.

Ši dovana yra suprantama ir puiki, nėra čia jokios rizikos, taigi naudokitės, pamatysite, kad busite užganėdinti.

PASARGA: Prašome nesulyginti musų firmą su kitom.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO.
111-115 E. 7-TH ST. Dept. 7. NEW YORK, N. Y.

Geradejyste Visiems sergantiems ir nesveikiems ŽMONEMS!

Nuo senei uždėtas geradėjingų žmonių **Philadelphijos Medikal Klinikas** išgydymui visokioms ligoms sergančius.

Gausybės žmonių, per daktarus kurie yra Klinikę, apturėjo sveikatą—išsigydė: Philadelphijos žmones nereikalauja papulti kur nors į apgaviku rankas arba menkos vertės daktarpalaikiu; kurie apsima o negali išgydyti, nes Philadelphijos M. Klinikas visiems pagelbstl kurie čion tik kreipėsi.

Philadelphijos žmones yra laimingi, turėdami savo miestę tokį garsu geradėjinga Klinikę, kuris pasekmingai, teisingai, greit ir gerai, kad apsimą, tai kiekvieną serganti išgydo; todėl, kad čion:

Tik parinkti geriausi daktarai specjalistai darbuojasi.

PASARGA: Teisingumas, gerumas užtikrinta visiems; nes šitas **Philadelphijos Medical Klinikas,** yra paties Pennsylvanijos Gubernatoriaus užtvirtytas-legalizuotas.

IDANT IR LIETUVIAI ŽINOTŲ,

kur atrasti tikra pagelba sveikatai, kaip Philadelphijos, Pa., telp iš kitu miestu, tad nutarta pranešti per laikrašti, kad pributu ar atsišauktu, o visi kurie trokšta apturės sveikatą ir visokias rodas lietuviškoj kalboj ir, bus išgydyti nuo: skaudėjimo kaulų, sąnariu, strenu, krutinės, pečlu, ranku ir koju. Nesveikumo viduriu ir inkstu, žarnu ligu. Nusilpnėjimo, sunkaus kvepavimo, nervu, slaptu užsikrečiamu ir nuo išdykimo ligu. Blogus sapnus, kosulio, širdies ir galvos ligu. **Telp-pat moterų,** skausmingas menesinęs, gumbo ir visas kitas ligas, kurios tik atsiranda vargimui žmoniu. Gydome kaip šviežes teip ir užsenejusias ligas. **Tu ar tavo pažystamas,** nepaisek kad tau niekas nepagelbėjo, neatideliok, bet pribuk ar atsišauk, busi išgydytas, jai dar galutinai mirties neapimtas. **Kam mokėti** apgavikams daug kartu po dešimts doleriu už kvarbuotą vandenį; kad Philadelphijos Medikal Klinikę suteiks teisingas grynas gyduoles naujausio sutaisymo už mažą atnagrydyjimą, išgydys.

KAM SIRGTI, kad galI buti IŠGIDYTAS.

Atsišauk ant šio adreso visada:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC,
1117 WALNUT ST., tarp 11 tos ir 12 tos Gatv.
PHILADELPHIA, PA.

PRIEMIMO ADINOS: nuo 10 iš ryto iki 4 vakare. Utarninkais ir Pėtnyčiom nuo 1mos iki 9niu vakare. Šventadieniais nuo 1mos iki 4tai po piet.

Vietoje mokėti už didelius apgarsinimus, kurie negydo sergančiu; tad Philadelphijos Medikal Klinikas, moka už chemikalus gyduolėms, kurios išgydo sergančius. DR. ALEKSANDRA BROWNE, Supretend.

Visi krikščionys, ne žydai.

NAUJA METODA!

Dr. Hartman, turi savo nauja metoda gydymui ir kaip tokia metoda, kuria naudoja Dr. Hartman yra stebuklinga ir tokia, kurią kiti daktarai nevartoja.

Šita nauja metoda ir padarė stebuklingą daktarą Hartmana. Šitas daktaras ne kas kits, bet savo budų gydymo pasidarė teip labai stebuklingų daktarų; už tai visi ligoniai, kad kreiptusi pas manę gydytis, delei kurių, aš prileisių savo stebuklinga galybę naujo budo gydymo, kad atnešti sveikatai nauda.

Aš esų sumanųs daktaras ir žinau kaip kada su žmogum apseiti teip kaip kiti teip negali padariti, — ligoniai kurie pas manę gydosi, tai persitikrina apie mano buda ir gerumą ir kokia pagelba aš suteikių. Aš gydau visokias ligas ir tas kurias nieks negali išgydyti, aš apsimų gydyti tas ligas kurių kiti neišgydė; taigi ar dar reikia geresnio ir stebuklingesnio daktaro, kaip Dr. Hartman.

Nors New Yorke yra daktarų, bet aš esu geriausias ir pralenkių savo gabumų smarkiau kitų todėl, kad jiems mano budas gydymo nežinomas, kurį tik aš vienas panaudojų ir atsišaukusiem pasiunčių vaistus, su visais reikalingais pamokinimais, kaip vartoti ir kaip gydytis.

KURIE NORI BUTI GYDYTAIS per namę, tai parašykite per laiškus nors ir toli gyvenatę kaip Amerikoj teip ir kitose, dalysę pasaulės, neišskirirent tolimiausiu kraštų. Rašykite paminėdami kame dalykas ir ar jau gydėtis kur ir kaip ilgai, parašykite ir kokia jus liga ar kelios ligos slogina Tamista, — nes visokias ligas aš gydau staigęs, chronlškas, lytiškas ir .tas kurias nieks neišgydė. Gydau pagal mano išmanyma ir patyrimą geriau.

Rašyk pas manę paaiškinant apie savo nesveikumųs. Ateik ir matyk koks yra didelis puikųs vyras.

Rašant adresuokia laiškus:

Dr. FERD. HARTMANN,
231 E. 14th STREET NEW YORK, N. Y.

Offisas atidaras šioms valadoms: nuo 10 iš ryto iki 5 po piet.— Nedelioms nuo 10 iki 1 po piet. — Panedelį ir Petnyčioj vakare o nuo 7—8.

Dabar aš išleidžiu knygą "NAUJA METODĄ" ir netrukųs apleis spaudą, tad yra linkėtina, kad persitrauktumet; prisiuskitę 10 centų ir savo aiškiai parašyta adresa, o kaip tik knygelė išeis iš spaudos tai aš ir pasiusiu, tam kuris tik atsius markęs; nes adresai bus tvarkoje užlaikyti.

Vardas pravardė...
No. ir gatvė...
Miestas ir staitas...

DOVANU

duosime kiekvienam naujausią importuotą žaidžiamąją mašiną (fonografą). - - -

Duosime kiekvienam, kas užsirašys pas mus už $6.00 geriausio rusiško tabako, už tai, kad prie progos savo pažystamiems patartų rukyti musų tabaką ir išdalintų musų cirkuliorius.

Musų Fonografas yra geriausias iš visų šiandien žinomų. **Už tokį Fonografą by kokioj sankrovoj reiktų užmokėt mažiausiai $12.00.** Šis Fonografas padarydintas iš geriausio metolo, turi didelę triubą ir puikius tyrus tonus išduoda. Turėdami musų Fonografą, kiekvienu laiku galite įsirengt namie puikų koncertą, klausyt žaidžiant visokias dainas, valsus, maršus ir kitokius muzikos dalykus.

Atsiųskite mums 50 centų pačtos markėmis, o mes jums išsiųsime geriausio rusiško tabako vertės už $6.00 ir Fonografą draug su rekordais ir nurodymais kaip vartoti. Expresui damokėsite likusius $5.50. Namie galite išbandyti musų tabaką ir Fonografą ir persitikrint, kaip jie yra geri, o jaigu jums nepatiktų, tai galite sugrąžinti mums tavorą, o mes jums atiduosime pinigus.

Kad jusų piningai neprażus, užtikriname kaucija $2.000.00, sudėta Amerikos valdžiai.

Russian Tobacco Co.
343 East 9th St., New York, N. Y.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS--Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Nori mokintis Barzdaskutykios?

Tamista šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame svlete ir tamista turėsi tada savo ypatišką verteivystę busi savo darbdaviu. Rašyk pas:

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
3405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

D-re Marija Dowiatt-Sass

Moteru ir vaiku ligu specialiste

Offisas	Rezidencija
1725 W. 18th St.	5208 W. Harrison St.
Tarpe Paulina ir Wood gatvių Sasso aptiekoje	Arti 52ros Ave.
Telephone Canal 1208	Telephone Austin 737
Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 dien. nuo 3:00 iki 4:00 po piet nuo 7:00 iki 8:00 vakare	Valandos: iki 9:00 kiekvieną rytą